

Dette værk er downloadet fra **Danskernes Historie Online**

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaeigt.dk>

Judbydelsesskrift

til

De offentlige Examiner

i Aarhuus Cathedralskole

i Juni og Juli 1855.

J u d h o l d :

1. Fortegnelse over Stolens naturvidenskabelige Samlinger, (I Afd.), ved Adjuncerne R. G. N. Læsøen og P. Freuchen.
  2. Fortegnelse over Stolens Bibliothek, (I Afd.), ved Adjunct R. G. N. Læsøen.
  3. Stole-Esterretninger, ved Stolens Rektor, Professor H. H. Blache.
-

A a r h u u s .

Trykt i Stiftsbogtrykkeriet.

I.

Fortegnelse

over

Aarhuus Cathedralskoles
naturvidenskabelige Samlinger.

Förste Afdeling.

- 1) Fortegnelse over den anthropologiske Samling ved Adjunct N. C. N. Lassen.
  - 2) Fortegnelse over den zoologiske Samling ved Samme.
  - 3) Fortegnelse over den physiske Instrumentsamling ved Adjunct P. Freuchen.
-

I.

Anthropologisk Samling.

Skelet af et voxent Menneske.

— af et Barn.

Cranium (uden Underkjæbe) fra en Kempehoi.

— (uden Underkjæbe) af en Forbryderske.

Et sprængt Cranium.

Skelet af en Haand og af en Fod.

Knæ med Knæskal og Ligamenter.

Forskjellige Knogler.

Præparat af et Hjerte med dets Arterier og Vener.

— af en Arm og af et Been med indsproitede Aarer.

— af en Knæskal og af en Tunge med indsproitede Aarer.

— af en Arm og af et Been med indsproitede lymphatiske Kar.

— af Kroset osv. med indsproitede lymphatiske Kar.

— af Mundhulen, Luftroret, Halsens Aarer, Hjertet, Mellemgulvet, Mayen osv.

Et torret Luftror med Strubehoved.

To anatomiske Præparater af Øret.

2.

Zoologisk Samling.

A. Hvirveldyr.

I. Pattedyr.

a) Udstoppede Pattedyr.

Aber.

Cynocephalus anubis Fr. Cuv. Bavian-Art. Afrika.

Cebus sp. Sajou. Amerika.

Hapale penicillatus Fr. Cuv. Silkeabe. Brasilien.

Flagermuus.

Pteropus pallidus Geoff. Flyvende Hund. Afrika. (?)

Vespertilio proterus Kuhl. Stor brun Flagermuus. Aarhuus.

Vespertilio (Plecotus) auritus L. Langoret Flagermuus. Aarhuus.

Insektadere.

Sorex vulgaris l. araneus L. Alm. Spidsmuus. Angelmuus. Aarhuus.

Mygale moschata (Castor) L. Alm. Moskusrotte. Desman. Rusland.

Erinaceus europaeus L. Alm. Pindsviin. Sjælland.

Rovdyr.

Felis sp. (Felis pardalis. Ozelot?) Amerika.

Genetta vulgaris Fr. Cuv. *Viverra Genetta* L. Alm. Desmerdyr. Afrika.

Rhabdogale striata Shaw. *Viverra Zorilla* Gmel. Kapsk Hder Afrika.

Canis Layopus L. Fjeld-Ræv. Polarræv. Gronland.

Gnavere.

Sciurus vulgaris L. Alm. Egern. Norge.

Sciurus bicolor Desm. Tvefarvet Egern. Java.

Pteromys volans (*Sciurus*) L. Alm. Svæveegern. Rusland.

Arctomys Marmota (*Mus*) L. Alpe-Murmeldyr. Schweiz.

Spermophilus rufescens K. & Bl. „Ziesel“. Kasan.

Mus minutus Pall. Hayre-Muus. Jylland.

Lepus glacialis Sabine. Polar-Hare. Gronland.

Gumlere.

Bradypus tridactylus L. Ai-Dovendyr. Sydamerika.

Dasyurus sp. Bæltedyr. Armadil. Sydamerika.

Drövtyggere.

Antelope eleotragus Schreb. Antelope-Art. Afrika.

Tykhudede.

Hyrax capensis Schreb. Alm. Klippegræving. Afrika.

b) Skeletter, Cranier osv.

Skelet af en Abe (*Cebus sp.?*)

- af en Flagermuus (*Vespertilio proterus Kuhl.*)
- af en Huuskat (*Felis Catus domesticus L.*)
- af en tam Hund (*Canis familiaris L.*)
- af en Svartside (*Phoca gronlandica Fabr.*)
- af en Kanin (*Lepus Cuniculus L.*)
- af et Marsviin (*Delphinus Phocæna L.*)

Cranium af en Flagermuus (*Vespertilio murinus L.*)

- af et alm. Pindsviin (*Erinaceus europaeus L.*)
- af en alm. Muldvarp (*Talpa europaea L.*)
- af en Huuskat (*Felis Catus domest. L.*)
- af en Fjeld-Ræv (*Canis Lagopus L.*)
- af en alm. Ræv (*Canis Vulpes L.*)
- af en Hder (*Mustela Putorius L.*)
- af en alm. Græving (*Meles Taxus Bodd. Ursus Meles L.*)
- af en lis-Bjørn (*Ursus marinus Pall.*)
- af en Svartside (*Phoca gronlandica Fabr.*)
- af en Klapmydse (*Cystophora cristata (Phoca) Erxlt.*)
- af en foranderlig Hare (*Lepus variabilis Pall.*)
- af en alm. Hare (*Lepus europaeus Pall.*)
- af et Bæltedyr (*Dasyurus sp.*)
- af et Hjortesviin (*Babirussa alfaurus Less. Sus Bab. L.*)
- af en alm. Hest (*Equus Caballus L.*)
- af et Marsviin (*Delphinus Phocæna L.*)
- af en Grindehval (*Delphinus globiceps G. Cuv.*)

En Kindtand af *Elephas indicus G. Cuv.*

Et Stykke af en Elephanttand, hvori sidder en lille Metalkugle.
(Omtalt af Lorentz Spengler i Lork's Nachr. I. S.
183—187.)

Endeel andre Pattedyrtaender.

Et Stykke Bader.

Fire Horn af forskjellige Antilope-Arter.

Et Horn af et Elsdyr fra en Torvemose imellem Borup og Esby.

Hornene af et Elsdyr fra en Torvemose i Egnen af Skanderborg.

- af et Rensdyr (*Cervus Tarandus L.*)
- af et Krondyr (*Cervus Elaphus L.*)
- af et Raadyr (*Cervus Capreolus L.*)
- af et Raadyr, beklædte med Hud.

Et Horn af *Rhinoceros africanus G. Cuv.*

Et Bundt Pigge af *Hystrix aculeata L.*

To Haarboller af Koer.

Een større og tre mindre Bezoarstene.

---

2. Fugle.

a) Udstoppede Fugle.

Rovfugle.

Cathartes sp. Grib. Amerika.

Falco Gyrfalco L. F. island. Lath. Jagt-Falk. 1 gl. Fugl. H. S. *)

— *peregrinus Lath.* Pilegrimsfalk. Vandrefalk. 1 gl. Fugl. H. S.

— *subbuteo L.* Lærke-Falk. 1 gl. og 2 unge Fugle. H. S.

— — — 1 gl. Fugl.

— *Lithofalco Gml.* Steen-Falk. 1 Hun og 1 ung Fugl. H. S.

— *Tinnunculus L.* Taarn-Falk. 2 Hunner og 1 ung Fugl. H. S.

Astur palumbarius (Falco) L. Due-Hog. Honsehog. 1 Han; 1 gl. og 1 ung Hun. H. S.

— *Nisus (Falco) L.* Spurve-Hog. 2 gl. Hanner, 1 gl. Hun, 1 ung Han og Hun. H. S.

Aquila fulva (Falco) L. Konge-Orn. 1 Explr. H. S.

— — — 1 Explr.

— *nævia (Falco) Gml.* Skrig-Orn. 1 gl. Fugl. H. S.

Haliaetus Albicilla (Falco) L. Alm. Havorn. Gaaseorn. 3 gl. Hunner (?) og 1 gl. og en ung Han (?) H. S.

Pandion Haliaetus (Falco) L. Alm. Flodorn. 1 Hun (?) H. S.

Milvus ruber Brehm. *Falco Milvus L.* RodGlente. 1 ung Fugl. H. S.

Buteo communis, *Falco Buteo L.* Muse-Vaage. 4 forskjellige Varieteter i 7 Explr. H. S.

---

*) De med H. S. betegnede Fugle høre til den af Enkemadame Hage i Stege til Skolen skjænkede Fuglesamling.

Buteo Lagopus (Falco) Brünn. Laadenbenet Vaage. 3 gamle
og 1 ung Fugl. ♂. ♀.

Pernis apivorus (Falco) L. Alm. Vespehog. ♂. ♀.

Circus rufus (Falco) Lath. Rodbruun Kjærhog. 1 gl. Fugl. ♂. ♀.
— *cyanus* (Falco) L. Blaa Kjærhog. 1 gl. Fugl. ♂. ♀.

Otus communis, *Strix Otus* L. Alm. Hornugle. 2 Explr. ♂. ♀.
— *Brachiotus* (Strix) L. Moseugle. Hedeugle. 2 Explr. ♂. ♀.

Syrnium Alueo (Strix) L. Alm. Natugle. 1 ældre graa Fugl. ♂. ♀.

— — — 1 ung rodbruun Fugl.

Bubo maximus Sibb. *Strix Bubo* L. Stor Katugle. Schuhu.
1 Explr. ♂. ♀.

Noctua Nyctea (Strix) L. Sneugle. 1 gl. og 1 ung Fugl. ♂. ♀.

— *funerea* (Strix) Lath. Høgeugle. 1 Explr. ♂. ♀.

— *nudipes* Nilss. *Strix Noctua* Retz. Kirkeugle. 1 Explr. ♂. ♀.
— — — 1 Explr.

— *Tengmalmi* (Strix) Gml. Perleugle. 2 Explr. ♂. ♀.

— *passerina* (Strix) L. Spurveugle. 1 Explr. ♂. ♀.

Spurvesugle.

(Tandnæbbede.)

Lanius Excubitor L. Stor Tornskade. 1 Han. ♂. ♀.

— *Collurio* L. Lille Tornskade. 1 Han. ♂. ♀.

Lanius rufus Briss. Redhovedet Tornskade. 1 Han. Overægypten.

Vanga sp. Brasilien.

Muscicapa atricapilla L. Broget Fluesnapper. 1 Han. ♂. ♀.

Muscipeta filicauda (Platyrhynchus) Spix. Fluesanger. Brasilien.

— sp. Brasilien.

Bombycilla garrula (Ampelis) L. Sidensvands. 1 Han. ♂. ♀.

— — — 1 Han.

Phibalura flavirostris Vieill. 2 Explr. Brasilien.

Euphone violacea Licht. Brasilien.

— *eucullatus* Cuv. Brasilien.

— *rufiventris* Licht. Han og Hun. Brasilien.

— sp. Brasilien.

Tanagra thoracica Temm. Brasilien.

— sp. Brasilien.

— sp. Brasilien.

Turdus viscivorus L. Dobbelt Kramsfugl. 2 Eplr. ♂. ♀.

— *pilaris* L. Snarre-Drossel. Alm. Kramsfugl. 1 Han. ♂. ♀.

- Turdus musicus* L. Sang-Drossel. 1 Explr. ♂. ♀.
— *iliacus* L. Viin-Drossel. 2 Hanner. ♂. ♀.
— *torquatus* L. Ring-Drossel. 1 ung Fugl. ♂. ♀.
— *Merula* L. Sort-Drossel. Solsort. 2 Hanner. ♂. ♀.
— *Brasiliensis* Lath. Brasiliansk Drossel. Brasilien.
— *sp.* Brasilien.
- Myiothera* (Pitta) *sp.* Fluejager. Brasilien.
- Cinclus aquaticus* Bechst. *Sturnus Cinclus* L. Vandstær. 4 Explr. ♂. ♀.
Oriolus Galbula L. Guul Pirol. Guldpিrol. Han og Hun. ♂. ♀.
— — Han og Hun. Overægypten.
- Saxicola Oenanthe* (Motacilla) L. Alm. Steenpikker. Han og Hun. ♂. ♀.
— *Rubetra* (Motacilla) L. Bynkefugl. 3 Explr. ♂. ♀.
— *Rubicola* (Motacilla) L. Sortstribet Digesmutte. 1 Explr. ♂. ♀.
- Sylvia* (Curruca) *Philomela* Bechst. Nordlig Nattergal. 2 Expl. ♂. ♀.
— — *nistoria* Bechst. Bolgestribet Sanger. 1 Explr. ♂. ♀.
— — *cinerea* Lath. Torn-Sanger. Haveirisk. ♂. ♀.
— — *curruca* Lath. Gjerde - Sanger. Gjøgemoder. 1 Explr. ♂. ♀.
— (*Ficedula*) *Phoenicurus* (Motacilla) L. Rødstjert. 1 Hun og 1 Unge. ♂. ♀.
— — 1 Han.
— (*Phyllopeusta*) *Sibilatrix* Bechst. Gron Sanger. 1 Expl. ♂. ♀.
— — *Trochilus* (Motacilla) L. Lov - Sanger. Spurvekonge. ♂. ♀.
— (*Calamodonte*) *Schoenobænus* (Motacilla) L. Siv - Sanger. 1 Explr. ♂. ♀.
— *cyanopephala* (—?). Blaaehovedet Sanger. Brasilien.
- Accentor modularis* (Motacilla) L. Alm. Brunelle. Graairisk. ♂. ♀.
— *alpinus* Bechst. Alpe-Brunelle. 2 Explr. ♂. ♀.
- Regulus flavicapillus* Naum. *Motac. Regulus* L. Guultoppet Fuglekonge. 1 Explr. ♂. ♀.
- Troglodytes europaeus* Leach. *Motac. Troglod.* L. Alm. Gjerdesmutte. Thomas i Gjerdet. 3 Explr. ♂. ♀.
- Motacilla alba* L. Hvid Vipstjert. Havrevimpe. 1 Explr. ♂. ♀.
— *flava* L. Guul Vipstjert. Guulspink. 1 Explr. ♂. ♀.
— — 1 Explr.

Anthus rupestris Nilss. Skjær-Piber. Strandlærke. 2 Expl. ♂. ♀.

— *pratensis* (Alauda) L. Eug-Piber. Engkerke. ♂. ♀.

— *arboreus* Bechst. Træ-Piber. Trælærke. 4 Expl. ♂. ♀.

Pipra caudata Shaw. Langhalet Manakin. Brasilien.

Eurylaimus eucullatus Temm. Sumatra.

(Brednæbbede.)

Cypselus Apus (Hirundo) L. Alm. Muursvale. ♂. ♀.

Hirundo rustica L. Land-Svale. Forstue-Svale. ♂. ♀.

— — 1 Expl.

— *urbica* L. By-Svale. ♂. ♀.

Caprimulgus europaeus L. Natteravn. ♂. ♀.

(Keglenæbbede.)

Alauda arvensis L. Sang-Lærke. ♂. ♀.

— *eristata* L. Top-Lærke. 2 Expl. ♂. ♀.

Parus major L. Musvit. Tællepikker. 1 ung Han. ♂. ♀.

— — 1 Expl.

— *coeruleus* L. Blaa-Meise.

— *biarmicus* L. Skæg-Meise. 1 Han. ♂. ♀.

Emberiza miliaria L. Korn-Verling. Skvatlærke. 1 Expl. og en hidt Varietet. ♂. ♀.

— *citrinella* L. Guul-Verling. Guulspurv. 2 Hanner. ♂. ♀.

— *kortulana* L. Hortulan-Verling. 1 Han. ♂. ♀.

— *Schoeniclus* L. Ror-Verling. Rorspurv. 1 Han og 2 Hanner. ♂. ♀.

Plectrophanes nivalis (Emberiza) L. Sne - Verling. Snekok.

1 ung Fugl og 2 i udfarvet Vinterdragt. ♂. ♀.

Fringilla montifringilla L. Kyæker. 1 ung Fugl. ♂. ♀.

— *cannabina* L. Irisk. 1 Han og 1 Hun. ♂. ♀.

— *flavirostris* L. Bjerglinke. 2 Hanner og 1 Hun. ♂. ♀.

— — 1 Hun.

— sp. Sydeuropa. (?)

Linaria Spinus (Fringilla) L. Sidsken. Grønsidsken. 1 Hun. ♂. ♀.

Coccothraustes vulgaris Pall. *Loxia Coccothr.* L. Kirsebærslugl.

1 Han, 1 Hun og 3 unge Fugle. ♂. ♀.

— *Chloris* (Loxia) L. Svenske. 2 Hanner.

— — 1 Hun.

— *oryzivorus* (Fringilla) L. Riisslugl. Riis - Finke. Ostindien.

Pyrrhula vulgaris (Loxia) L. Alm. Domfugl. 1 Hun. ♂. ♂.

— — 1 Han.

Corythus Enucleator (Loxia) L. Kjærnebider. Norsk Papegoie.

1 rød og 2 gule Fugl. ♂. ♂.

Loxia pytiopsittacus Bechst. Stor Korsnæb. 1 Hun. ♂. ♂.

Cassicus cristatus, var. *major*. Trupial. Brasilien.

— *haemorrhouus* Cuv. Brasilien.

Sturnus vulgaris L. Alm. Stær. 1 Han. ♂. ♂.

— — 1 ung Fugl.

Corvus Corax L. Ravn. 1 gl. Fugl. ♂. ♂.

— *Cornix* L. Graa Krage. 2 alm. F. og en Varietet. ♂. ♂.

— *frugilegus* L. Kornkrage. Blaaraage. 2 gamle og en ung Fugl. ♂. ♂.

— *Monedula* L. Allike. Kaa. ♂. ♂.

— *scutatus*. Brasilien.

Pica varia Gesn. *Corvus Pica* L. Alm. Skade. ♂. ♂.

Garrulus glandarius (Corvus) L. Alm. Skovskade. ♂. ♂.

— — 1 Explr.

— *galerieulatus*. Toppet Skovskade. Java.

Caryocatactes guttatus Nilss. *Corv. Car.* L. Alm. Noddekrige. ♂. ♂.

— — 1 Explr.

Coracias garrula L. Alm. Ellekrage. 1 ung og 1 gl. Fugl. ♂. ♂.

Paradisea apoda L. Alm. Paradisfugl. Ny-Guinea.

(Tyndnæbbede.)

Sitta europaea L. Alm. Spetmeise. Blaaspette. ♂. ♂.

Certhia familiaris L. Almindelig Træpikker.

Trochilus prasinus. Kolibri. Brasilien.

— *leucopsis*. — —

— *fuseus*. — —

— *glaucopsis*. — —

— *Delalandi*. — —

— *eurynomus*. — —

Upupa Epops L. Alm. Hærugl. Hærpop. 1 Han. ♂. ♂.

(Taastrættede.)

- *Merops apiaster* L. Alm. Biæder. 1 Han. ♂. ♂.

Alcedo Ispida L. Alm. Iisfugl.

— *americana* Lath. Amerikansk Iisfugl. 2 Explr. Brasilien.

— *senegalensis* Lath. Afrikansk Iisfugl. Senegal.

Alcedo sp. (— ?)

Buceros Anthracicus Lath. Næshornfugl.

Klattrefugle.

Picus viridis L. Gron-Spette. 2 Hanner. ♂. ♀.

— *canus* Gml. Graa-Spette. 1 ung Fugl. ♂. ♀.

— *major* L. Den store Flagspette. 2 Hanner og 1 Hun. ♂. ♀.

— *medius* L. Mellem-Flagspette. 1 Han. ♂. ♀.

— *minor* L. Den lille Flagspette. 2 Hanner. ♂. ♀.

— *flavescens* Gml. Brasilien.

— *regius*. Brasilien.

— *flavifrons*. Brasilien.

— *sp.* Brasilien.

Yunx Torquilla L. Alm. Vendehals. ♂. ♀.

Cuculus canorus L. Alm. Gjog. 2 Hanner og 1 ung Fugl. ♂. ♀.

— *glandarius* L. Overægypten.

Phoenicophaeus (Maleoha) *viridis* Vaitl. Java.

Trogon viridis L. Gron Curucu. Brasilien.

Rhamphastos dicolorus L. Peberfugl. Brasilien.

Pteroglossus Bailloni Vaitl. Peberfugl. Brasilien.

Psittacus amazonicus Lath. (Psitt. aurora L.) Amazon-Papegoie. Brasilien.

— *eruentatus* Temm. Brasilien.

— *sp.* Brasilien.

Psittacula passerina (Psittacus) L. Spurvepapegoie. Selskabsfugl. Brasilien.

Hønsefugle.

Phasianus colchicus L. Alm. Fasan. 1 Han. (Als.)

Tetrao Bonasia L. Hjerpe. 2 Expl. ♂. ♀.

— *Tetrix* L. Alm. Aarfugl. Urfugl. Han og Hun. ♂. ♀.

Lagopus subalpina Nilss. *Tetrao Lagopus* L. Rype. 1 Expl. i Vinterdragt. ♂. ♀.

Perdix cinerea Lath. *Tetrao Perdix* L. Graa Agerhone. 2 Hanner. ♂. ♀.

— *petrosa* (Tetrao) Gml. Fjeld-Agerhone.

— *rufus* L. Rod Agerhone. Bordeaux.

Coturnix daecklysonans Mey. *Tetrao Coturnix* L. Alm. Vagtel. 1 Han. ♂. ♀.

Columba Palumbus L. Ring-Due. 1 ung Fugl. ♂. ♀.

Struds- og Vadsfugle.

Struthio Camelus L. Afrikansk Struds.

(Smalnæhede.)

- Charadrius Hiaticula L.* Præstekrave. Sandevrist. 1 Han. ♂. ♀.
— *minor Mey.* Den lille Brokfugl eller Strandpiber. 1
Han. ♂. ♀.
— *cantianus Lath.* Hvidpanded Brokfugl. 2 unge og
1 gammel Fugl. ♂. ♀.
— *Morinellus L.* Pomeransfugl. 2 unge og 1 gammel
Fugl i Sommerdragt. ♂. ♀.
— *apricarius L.* (Ch. pluvialis L.) Alm. Brokfugl.
Hjeile. 2 unge Fugle. ♂. ♀.
— *Squatarola (Tringa) L.* Strand-Brokfugl. Floitetitte.
3 unge Fugle. ♂. ♀.

Vanellus cristatus Mey. *Tringa Vanellus L.* Alm. Vibe. 2
Hanner. ♂. ♀.

Haematopus ostralegus L. Alm. Strandskade. 2 Hanner i Som-
merdragt. ♂. ♀.

(Knivnæhede.)

Grus cinerea Bechst. *Ardea Grus L.* Alm. Trane. ♂. ♀.

Ardea cinerea L. Graa Heire. Fiskeheire. 1 gl. og 2 unge
Fugle. ♂. ♀.

- *purpurea L.* Purpur-Heire. ♂. ♀.
— *stellaris L.* Rordrum. ♂. ♀.
— *Nycticorax L.* Nat-Heire. ♂. ♀.
— *Cayennensis Lath.* (Nycticorax sp. Cuv.) Vestindien.

Ciconia alba Briss. *Ardea Ciconia L.* Hvid Stork. ♂. ♀.

— *nigra (Ardea) L.* Sort Stork. 1 ung Fugl.

Platalea Leucorodia L. Hvid Skeeheire.

(Langnæhede.)

Ibis Falcinellus (Scolopax) L. Gron Ibis. ♂. ♀.

Numenius arquata (Scolopax) L. Regnspove. Regnspaer. 3
Explr. ♂. ♀.

- *Phaeopus (Scolopax) L.* Lille Spove. 3 Explr. ♂. ♀.
Scolopax Rusticola L. Holtsneppa. 3 Explr. ♂. ♀.
— *major Gml.* Stor Bekkasin. Tredækker. ♂. ♀.
— *Gallinago L.* Dobbelt Bekkasin. Horsegjog. 2 Explr. ♂. ♀.
— *Gallinula L.* Enkelt Bekkasin. 2 Explr. ♂. ♀.

- Limosa melanura* Leisl. *Scolop. limosa* L. Sorhalet Kobberhone. 2 i Sommerdr. ♂. ♀.
- *rufa* Briss. *Scolop. Lapponica* L. Rodbr. Kobberhone. 3 i Vinter- og 1 i Overgangsdragt. ♂. ♀.
- Tringa minuta* Leisl. Dværg-Titte. 1 i Sommer- og 2 i Vinterdragt. ♂. ♀.
- *Temminckii* Leisl. Temmincks-Titte. 2 i Overgangsdragt. ♂. ♀.
- *islandica* L. Staalsneppe. 2 i Sommer-, 2 i Overgangs- og 2 i Vinterdr. ♂. ♀.
- *Schinzi* Brehm. Schinz's Titte. ♂. ♀.
- Calidris arenaria* Ill. *Charadrius Calidris* L. Alm. Sandlober. 5 Explr. ♂. ♀.
- Pelidna alpina* (Tringa) L. Alm. Ryle. 13 Explr. (Sommer-, Overgangs- og Vinterdragt). ♂. ♀.
- *subarquata* (Tringa) Temm. Krumnæbet Ryle. 9 Explr. (Sommer-, Overgangs- og Vinterdragt). ♂. ♀.
- Machetes pugnax* (Tringa) L. Alm. Bruushone. 1 Han i Sommerdragt med mørk Krave, 1 Hun i Sommerdragt, 2 Hanner i begyndende Efteraarsdragt: den ene med Rest af rod Krave, den anden med Halvdeel af gul Krave. ♂. ♀.
- Phalaropus fulicarius* (Tringa) L. *Phal. rufus* Briss. Thorsbane. ♂. ♀.
- Lobipes hyperboreus* (Tringa) L. *Phalaropus cinereus* Briss. Odinshane. ♂. ♀.
- Strepsilas Interpres* (Tringa) L. *Streps. collaris* Temm. Veide-titte. Steenvender. 1 i Sommerdr., 2 i Vinterdr. og 1 ung Fugl. ♂. ♀.
- Totanus hypoleucus* (Tringa) L. Muddersneppe. Virle. 4 i Sommerdr. ♂. ♀.
- *fuscus* Bechst. Sort-Sneppe. 1 i Vinterdragt. ♂. ♀.
- *Calidris Bechst.* Rodbeen. 2 unge og 2 gl. Fugle i Sommerdragt. ♂. ♀.
- *Ochropus* (Tringa) L. Graabenet Sneppe. 2 i Sommerdragt. ♂. ♀.
- *Glareola* (Tringa) L. Tinksmed. 2 i Sommerdr. ♂. ♀.
- *Glottis* (Scolopax) L. Grenbenet Sneppe. 5 Explr. ♂. ♀.

Himantopus rufipes Bechst. *Charadrius Himantopus* L. Stylet-
lober. Strandrytter. H. S.

Recurvirostra Avocetta L. Alm. Klyde. Skomagerfugl. 2 Expl. H. S.
(Langtaeade.)

Rallus aquaticus L. Vand-Rixe. 2 Expl. H. S.

Crex pratensis Bechst. *Rallus Crex* L. Vagtelkonge. Engsnerre.
Agerrike. 2 Expl. H. S.

Gallinula Porzana (*Rallus*) L. Plettet Rørhone. Rørvagle. H. S.
— *chloropus* (*Fulica*) L. Grønbenet Rørhone. 1 dunet
Unge. H. S.

Fulica atra L. Sort Vandhone. Blishone. H. S.

Glareola torquata Briss. Halsbaand-Braksvale. Sandhone. H. S.
Moen 1831.

Phoenicopterus ruber L. Alm. Flamingo.

Svømmede fugle.

(Dykkefugle.)

Podiceps rubricollis (*Colymbus*) Gml. Graastribet Lappedykker
eller Silkeand. 2 i Sommerdragt. H. S.

— *cornutus* Lath. Hornet Lapped. eller Silkeand. 1 i
Sommerdragt. H. S.

— *auritus* (Auct.), non L. Ore-Lappedykker eller Silke-
and. 1 i Sommerdr. H. S.

— *minor* Lath. Lille Lapped. eller Silkeand. 1 i Sommer-
og 2 i Vinterdragt. H. S.

Colymbus glacialis L. Iis-Lom. Imber. 1 i Sommerdragt. H. S.

— *arcticus* L. Alm. Lom. 1 i Overgangsdr. H. S.

— *septentrionalis* L. Lille Lom. 2 i Sommer-, 1 i
Vinterdr. og 1 Unge. H. S.

Uria Troile Temm. Aalge. Lomvie. 1 i Sommer-, 1 i Vinter-
dragt og 1 guul Varietet. H. S.

— *Brünnichii* Sabine. Brünnichs Teiste. 1 gl. Fugl i Vin-
terdragt og 1 ung Fugl. H. S.

— *unicolor* (—?) Eensfarvet Teiste. H. S.

— *Grylle* (*Colymbus*) L. Alm. Teiste. 1 i Sommerdragt, 3 i
Vinterdragt og 1 ung Fugl. H. S.

Mergulus Alle (*Alca*) L. *Cephus Alle* Cuv. Lille Teiste. Gron-
landsdue. 1 i Vinterdragt. H. S.

Mormon areticus (Alca) L. Lunde. Sopapegoie. 2 unge Fugle. H. S.

— — — 1 gl. Fugl.

Alca Torda L. Tordalk. Alk. 1 Unge, 1 ung Fugl, 1 gammel i Sommerdragt og 1 gammel i Vinterdragt. H. S.

Catarrhaetes papua (Aptenodytes) Lath. Fedtgaas. Ny Guinea.
(Maagefugle.)

Procellaria glacialis L. Nordisk Stormfugl. Mallemuk. H. S.

Thalassidroma pelagica (Procellaria) L. Liden Stormsvale. Petersfugl. Petrel. H. S.

— 1 Explr.

Larus ridibundus L. Hætte-Maage. 1 ung Fugl i Vinterdr., 1 ældre i Overgangsdr. og 1 gl. Fugl i Vinterdr. H. S.

— *tridactylus* L. Tretaaet Maage. Rotter. 2 Explr. Aarb. Bugt.

— *canus* L. Storm-Maage. 2 gl. Fugle i Sommerdr. H. S.

— *argentatus* Brünn. Graa-Maage. 1 gl. i Sommerdragt, 1 gl. i Vinterdragt og 2 unge Fugle. H. S.

— *leucopterus* Fabr. Hvidvinget Maage. 1 ung Fugl. H. S.

— *glauceus* Brünn. Stor hvid Maage. Perlemaage. 1 ung Fugl. H. S.

— *marinus* L. Hav-Maage. 2 unge Fugle, 1 gl. i Sommerdragt, 2 gl. i Vinterdragt. H. S.

— *fuscus* L. Silde-Maage. 1 ung Fugl. H. S.

Lestris catarrhaetes (Larus) L. Stor Kjove. Skuve.

— *pomarina* Temm. Bredhalet eller Middel-Kjove. 2 yngre Fugle. H. S.

— *parasitica* Larus L. Spidshalet Kjove. Struntjæger. 1 hvidbuget Fugl. H. S.

— *crepidata* Brehm. Lestr. *Buffonii* Boje. Liden Kjove. 1 hvidbuget Fugl. H. S.

Sterna Caspia Pall. Caspisk Terne. 1 Han. Aarhuus Bugt 1854.

— *Hirundo Gml.* Hav-Terne. 1 ung og 1 gl. Fugl. H. S.

— *arctica* Temm. (St. *Hirundo* L.) Nordisk Terne. 2 gl. Fugle. H. S.

— *minuta* L. Lille Terne. 2 gl. og en ung Fugl. H. S.

— *nigra* L. Sort Terne. 1 i Sommer- og 1 i Vinterdr. H. S.

(Aarefodede.)

Pelecanus crispus Bruch. Pelekan. Ægypten.

Sula Bassana (Pelec.) L. Hav-Sule Tossefugl.

- Carbo cormoranus* Mey. *Pelecanus Carbo* L. Aalekræge. 1 ung
og 1 gl. Fugl i Sommerdragt. ♂. ♀.
— *cristatus* (Pelec.) Fabr. *Pelec. Graculus* L. Top-Skary.
1 gl. Fugl i Sommerdragt. ♂. ♀.
— *pygmaeus* Pall. Dverg-Skary.

(Gaasefugle.)

- Cygnus musieus* Bechst. *Anas Cygnus* Gml. Sang-Svane. ♂. ♀.
Anser cinereus Mey. Graa-Gaas. ♂. ♀.
— *segetum* (Anas) Gml. Sæd-Gaas. ♂. ♀.
— *albifrons* Bechst. *Anas erythropus semina* L. Hvidpandet
Gaas. Blisgaas. ♂. ♀.
— *leucopsis* Bechst. *Anas erythropus mas* L. Bram-Gaas.
2 Explr. ♂. ♀.
— *torquatus* Frisch. *A. Bernicla* L. Raigaas. Knortegaas. ♂. ♀.
Anas Tadorna L. Grav-And. 1 Han, 1 Hun og en ung Fugl. ♂. ♀.
— *clypeata* L. Skee-And. Løffeland. 1 Han i Overgangs-
dragt og 1 Hun. ♂. ♀.
— *Boschas* L. Alm. Vildand. Stokand. Græsand. 2 Explr. ♂. ♀.
— *acuta* L. Spids-And. Vinterand. 1 Han i Pragtdragt, 2
Hanner i Sommerdr., 4 Hunner og 1 ung Fugl. ♂. ♀.
— *Penelope* L. Pibe-And. Bruunnakke. 5 Explr. ♂. ♀.
— *Querquedula* L. Atling. 1 Han i Sommerdragt og 1 Hun. ♂. ♀.
— *Crecca* L. Krik-And. 3 Hanner i Sommerdr. og 1 Hun. ♂. ♀.
Fuligula cristata Steph. *Anas Fuligula* L. Trold-And. 1 Han
i Pragtdragt, 1 Hon og 1 Varietet. ♂. ♀.
— *marila* (Anas) L. Bjerg-And. 1 Han i Pragtdr., 1 Hun
i Overgangsdr. og 3 Hanner. ♂. ♀.
— *ferina* (Anas) L. Taffel-And. 1 Han i Pragtdr. ♂. ♀.
— — — 1 Han i Pragtdr. Aarhuus Bugt.
— *fusca* (Anas) L. Flojels-And. 1 Han i Pragtdr. og
3 Hunner. ♂. ♀.
— *nigra* (Anas) L. Sort-And. Kuland. 1 Han og 1
Hun. ♂. ♀.
— *Clangula* (Anas) L. Hvin-And. 1 Han i Overgangsdr.
og 2 Hunner. ♂. ♀.
— *histrionica* (Anas) L. Strom-And. Brimdue. 2 Hanner i
Pragtdr. ♂. ♀.
— — — 1 Han i Pragtdr. Island.

Fuligula glacialis (Anas) L. Havlit-And. 16 Explr. (forskjellig Alder, Kjon og Dragt). ♂. ♂.

- *mollissima* (Anas) L. Edder-And. Edderfugl. 2 Hunner i Pragtdr., 2 Hunner, 2 i forskj. Overgangsdr. ♂. ♂.
- *spectabilis* (Anas) L. Pragt-And. 1 Han i Pragtdragt og 1 Hun. ♂. ♂.

Mergas Merganser L. Stor Skallesluger. Gulekskræp. 1 gammel Hun. ♂. ♂.

- *Serrator* L. Toppet Skallesluger. 1 Han, 1 Hun, 1 i Overgangsdr. ♂. ♂.
- *albellus* L. Lille Skallesluger. 1 Hun. ♂. ♂.

b) Skeletter, Craniier, Eg osv.

Skelet af en Due-Hlog (*Astur palumbarius* (Paleo) L.)

- af en alm. Stær (*Sturnus vulgaris* L.) ♂. ♂.
- af en alm. Fasan (*Phasianus colchicus* L.)
- af en Papegoie (*Psittacus* sp.)
- af en Lomvie (*Uria Troile* Temm.)
- af en Grav-And (*Anas Tadorna* L.) ♂. ♂.
- af en toppet Skallesluger (*Mergus Serrator* L.)

Cranium af en hvid Stork (*Ciconia alba* Briss.)

- af en Graa-Gaas (*Anser einereus* Mey.)

En halv Snees forskjellige Fuglefodder.

En Samling af 350 Æg af følgende 75 Fuglearter:

- 1) Falco Tinnunculus, 2) Astur palumbarius, 3) Astur Nisus, 4) Milvus ruber, 5) Noctua nudipes, 6) Strix sp., 7) Lanius Collurio, 8) Muscicapa grisola, 9) Turdus Merula, 10) Turdus musicus, 11) Saxicola Oenanthe, 12) Saxicola Rubetra, 13) Sylvia nisoria, 14) Sylvia cinerea, 15) Sylvia curruca, 16) Sylvia Phoenicurus, 17) Sylvia atricapilla, 18) Sylvia hortensis, 19) Sylvia rubecula, 20) Sylvia Hippolais, 21) Motacilla alba, 22) Motacilla flava, 23) Hirundo rustica, 24) Hirundo urbica, 25) Hirundo riparia, 26) Alauda arvensis, 27) Parus major, 28) Parus coeruleus, 29) Parus caudatus ?, 30) Parus sp., 31) Emberiza miliaria, 32) Emberiza citrinella, 33) Emberiza Schoeniclus, 34) Fringilla carduelis, 35) Fringilla Coelebs, 36) Fringilla montana, 37) Frin-

gilla domestica, 38) Fringilla Coccothraustes, 39) Sturnus vulgaris, 40) Corvus Cornix, 41) Corvus Monedula, 42) Pica varia, 43) Garrulus glandarius, 44) Columba Palumbus, 45) Columba (domestica), 46) Pavus cristatus, 47) Meleagris Gallopavo, 48) Numida Meleagris, 49) Gallus (domesticus), 50) Perdix cinerea, 51) Coturnix dactylionans, 52) Struthio Camelus, 53) Charadrius Hiaticula, 54) Charadrius minor, 55) Vanellus cristatus, 56) Haematopus Ostralegus, 57) Ciconia alba, 58) Scopulapax Gallinago, 59) Totanus Glareola, 60) Crex pratensis, 61) Gallinula Porzana, 62) Fulica atra, 63) Larus canus, 64) Larus argentatus, 65) Sterna Hirundo, 66) Sterna minuta, 67) Sterna nigra, 68) Sterna canthia, 69) Cygnus Olor, 70) Anser cinereus, 71) Anas Boschas, 72) Anas mollissima, 73) Anas fusca, 74) Anas sp., 75) Mergus Serrator.

10 forskjellige Fuglereder.

---

3. Krybdyr.

a) I Spiritus.

Firbeen.

Podinema Teguixin (Lacerta) L. Teju. Brasilien.

Chamæleo africanus (Lacerta) Gmel. *Lacerta Chamæleon* L. Alm. Chamæleon. Nordafrika.

Iguana tuberculata Laur. *Lacerta Iguana* L. Alm. Leguan. Surinam.
Bronchocela cristatella Kaup. (Leguanform.)

Polychrus marmoratus (Lacerta) L. Alm. Marmorfirbeen. Surinam.

Platydactylus guttatus (Gecko) Daud. Gekko. Sydeuropa.

Pseudopus Pallasii Cuv. *Lacerta apoda* Pall. Scheltopusik. Dalmatiens.

Anguis fragilis L. Alm. Staalorm. Aarhuus.

Amphisbena alba Lacép. Dobbeltlober. Ringfirbeen. Sydamerika.
Slanger.

Tropidonotus Natrix (Coluber) L. Alm. Snog. Aarhuus.

Coronella Merremii Schl. Brasiliansk Snogeart.

Dryophis nasutus Russ. Træslange. Ostindien.

Dendrophis liocercus N. Wied. Pidskeslange. Brasilien.

Naja tripudians Merr. *Coluber Naja* L. Alm. Brilleslange. Indien.
Vipera Berus (*Coluber*) L. *Pelias Berus* Merr. Alm. Hugorm.
Sjælland.

Hydrophis gracilis. Vandslange.
— sp.

b) Udstoppede.

Chelonia Mydas (*Testudo*) L. (jun.) Kæmpeskildpadde. 2 maade-
lige Explr.

Alligator sclerops (*Crocodilus*) Sehn. (jun.) Brille-Kaiman. Ja-
caré. Brasilien.

Tupinambis ornatus Daud. Afrika.

Vipera brachyura Cuv. *Echidna arietans* Merr. Giftslange.
Sydafrika.

c) Skeletter osv.

Skelet af en geometrisk Landskildpadde (*Testudo geometrica* L.)
— af en almindelig Snog (*Coluber Natrix* L.) (defect).

Nogle Hvirvler og løse Ribbeen af *Boa constrictor*.

Skal af *Testudo geometrica* L. 2 Explr.

I. Padder.

1 spiritus.

Froer.

Hyla viridis (Rana) L. Gron Lovfro. Træfro. Aarhus.

Rana esculenta L. Spiselig Fro. Gronfro. Kildefro. Sjælland.
— — Larve.

Bufo vulgaris Laur. *Rana Bufo* L. Alm. Tuds. Skrubtudse.
— *Calamita* Laur. Klit-Tuds. Hurtiglobende Tuds. Sjælland.
Salamandre.

Salamandra maculata Laur. Plettet Landsalamander.

Triton cristatus Laur. *Lacerta palustris* L. Vorte-Vandople.
Sjælland.

— *punctatus* Cuv. *Lacerta aquatica* L. GlatVandøgle. Aarhus.
— — Larve.

Fiskefroer.

Siredon mexicanus Cuv. Axolotl. Mexico.

Proteus anguinus Laur. Oln. Krain.

Skelet af en Kildefro (*Rana esculenta* L.).

5. Fiske.

a) I spiritus.

Acerina vulgaris Cuv. *Perea cernua* L. Alm. Horke. Aarhus Molledam.

Trachinus Draco L. Alm. Fjæsing. Aarhus Bugt.

Uranoscopus scaber L. Stjernekiger. Middelhav.

Polynemus longifilis Cuv. Paradistisk. Fingerfisk. Bengalø.

Trigla Gurnardus L. Graa Knur. Kattegat.

Dactylopterus volitans (Trigla) L. Alm. Flyveknur. Middelhav.

Aspidophorus cataphractus (Cottus) L. Alm. Pantserulk.

Spinachia vulgaris Cuv. *Gasterosteus Spinachia* L. Alm. Tangsnarre. Aarhus Bugt.

Chætodon striatus L. Haartand. Ostindien.

— *capistratus* L.?

Holacanthes tricolor Cuv. Amerika.

Chironeetes sp. Armsfinnesfisk.

Exocoetus volitans L. Alm. Flyvefisk. Atlanterhav.

Callichthys asper Bl. *Silurus Callichthys* L. Pantsermalle. Surinam.

Loricaria cataphracta L. Skjoldmalle. Surinam.

Salmo Fario L. Bækorred. Forel. Moesgaard.

Lota vulgaris Cuv. *Gadus Lota* L. Kvabbe. Aaleknude. Braaenbrand So.

Echeneis Remora L. Sugefisk. Middelhav.

Syngnathus sp. Naalefisk. Sonaal. Aarb. Bugt. 4 Explr.

Hippocampus guttulatus Cuv. Sohest. Middelhav.

— sp.

Spinax Acanthias (Squalus) L. Alm. Pighai. Unge med Blommesæk. Aarb. Bugt.

Petromyzon fluvialis L. Nogenoie. Aarb. Molledam.

— *Planeri* Bloch.?

b) Udstoppede.

Perea fluvialis L. Alm. Aborre.

Holocentrum sp. Sogofisk.

Trigla Gurnardus L. Graa Knur. Knurhane.

Crenilabrus sp. Sauggylte.

Gadus Aeglefinus L. Kuller.

Platessa Limanda (Pleuronectes) L. Slette.

Echeneis Nauierates L. Sugefisk.

Hippocampus 3 sp. Søhest.

Balistes sp. Muurbrækkersisk.

Ostracion cornutus L. Kuffertfisk.

— 2 sp.

Spinax Acanthias (*Squalus*) L. Alm. Pighai. Aarh. Bugt.

b) Skeletter osv.

Skelet af en almindelig Torsk (*Gadus Morhua* L.)

— af en Kuller (*Gadus Aeglefinus* L.)

— af en Orred (*Salmo Trutta* L.)

— af en Rokke (*Raja* sp.) Aarh. Bugt 1854.

Sclerotica og cornea transparens af *Xiphias Gladius* L.

Eg af en Rokke og af en Hai.

Kjæberne af en stor Hai.

B. Leddyr.

1. Insekter.

En Samling af indenlandske og udenlandske insekter, mest Biller (ubestemte), i 4 Piedestaler med Skuffer, der ere forsynede med Glasruder.

Termes sp. i Spiritus.

Et Stykke Træ, gjennemboret af Termiter.

To Vespereder, nogle Vespeceller og nogle Biceller.

---

2. Edderkopper.

I Spiritus.

Mygale sp. Fugleedderekop. Amerika.

Aranea sp. Aarhuus.

Epeira Diadema (*Aranea*) L. Korsedderekop. Aarhuus.

Scorpio 2 sp. (?)

Trombidium sp. Guinea.

---

3. Tusindbeen.

1 Spiritus.

Scolopendra morsitans L. Farlig Skolorm. Vestindien.

— sp. Vestindien.

— *electrica* L. Lysende Skolorm. Aarhuus.

Lithobius forficatus (Scolopendra) L. Alm. Skolorm. Aarhuus.

Julus terrestris L. Alm. Tusindbeen. Aarhuus.

---

4. Kræbsdyr.

a) 1 Spiritus.

Platycerinus Pagurus (Cancer) L. Alm. Taskekrabbe. Aarh. Bugt.

Gelasimus arenarius (—?). Brasilien.

Grapsus varius Edw. *Cancer marmoratus* J. C. Fabr. Middelhav.

Nautilograpsus minutus (Cancer) J. C. Fabr. Han og Hun.

Cenobita Nicobarica Steenstr. Eremitkræbs. Enehoerkræbs. Nicobar.

Galathea strigosa (Cancer) L. Middelhav.

Palamón Jamaicensis Oliv. Vestindien.

Peneus Caramote (Alpheus) Riso. Middelhav.

Thysanopoda sp. Nordsoen.

Phyllosoma sp. og *Erichthus* sp. Atlanterhav.

Gonodactylus chiragra (Squilla) J. C. Fabr. Vestindien.

Orechostia litorea (Gammarus) Montagu. Alm. Tangloppe. Aarhuus Bugt.

Anonyx Lagena Kroyer. *Lysianassa Lagena* Reinhdt. Gronland.
Gammarus Sabini Leach. Gronland.

— *Locusta* Montagu. *Oniscus Pulex* O. F. Müll. O. Fabr. Gronland.

Hyperia sp. Nordsoen.

Desuden 8—10 ubestemte Arter af gronlandske Amphipoder.

Aegina longicornis Kroy. Gronland.

Caprella septentrionalis Kroyer. Gronland.

Cyamus Ceti (Oniscus) L. Alm. Hvallus. Gronland.

Idothea. 2 ubestemte Arter.

Aega sp. Gronland.

Branchipus stagnalis (Cancer) L. Gronland.

Læmargus muricatus Kroyer. Gronland.

Clavella Hippoglossi Cuv. Gronland.

Lernæopoda elongata Gr. paa Oiet af en Hai (*Seymnus glacialis.*)

Lernæa branchialis L. Flere Explr. Aarhuus.

Nymphon sp. (grossipes L. ?) Gronland.

— sp. Gronland.

Tubicinella balænarum Lam.

Anatifia laevis Schm. *Lepas anatifera* L. Langhals. 6 Explr. Skagen.

— *falcata* (Pentalasmis) Leach. (?)

Otion sp., hyorpaa en Cineras-Art.

Cineras vittata Leach. paa *Læmargus muricatus* Kroyer.

b) Tørrede Kræbsdyr.

Pericera cornuta Edw. Vestindien.

Carpilius corallinus (Cancer) J. C. Fabr. Vestindien.

Platycarcinus Pagurus (Cancer) L. Nordsoen.

Dromia sp.

Pagurus sp. Ostindien.

Cenobita sp. Bernhardskræbs. Diogeneskræbs. (?)

Segularis sp. Ostindien. (?)

Coronula sp. (Lepas balænaris Gml. ?).

Balanus tintinnabulum (Lepas) L. Sotulipan. Flere Skaller.

Anatifia sp.

---

5. Ledorme.

I Spiritus.

Egentlige Ledorme.

Aphrodite aculeata Bast. Alm. Goldmanns. 2 Explr. Danmark.

Lepidonote seabra Orst. Gronland.

Nereis pelagica L. Gronland.

Eutalia viridis Sav. *Nereis viridis* O. F. Müll. Gronland.

Amphinome sp. Vestindien.

Sabellla sp. Vestindien.

— sp. Gronland.

Cirrhatulus borealis Lam. Færo.

Desuden et Par ubestemte Arter af grønlandske Ledorme.

Indvoldorme.

Gordius aquaticus. Alm. Traadorm. Aarhuus.

Ascaris sp. Spolorm af en Sæl. Gronland.

Echinorhynchus sp.. Kradser.

Bothriocephalus punctatus Rudolphi. Ulkens Bændelorm. Aarhus. Flere Explr.

C. Blöddyra.

1. Hovedføddede.

Loligo vulgaris Lam. Alm. Kalmar. Aarhus Bugt. 2 Explr.
(i Spiritus).

Rygpladen af en almindelig Blæksprutte (*Sepia officinalis L.*).

Næbet af en tiarmet Cephalopod. Færø. M.^o)

Nautilus pompilius L. Alm. Skibsbaad. Ostindien. (Skal.) M.
Spirula fragilis Schum. Alm. Posthorn. Vestindien. (Skal.) M.

---

2. Vingesnegle.

i Spiritus:

Ciono borealis Pall. *Clio retusa O.* Fabr. Hvalaas. Grönland. 2 Explr.

Limacina reticula (*Argonauta*) *O. Fabr.* Nord. Baadsnegl. Grönland. 2 Explr.

---

3. Snegle.

a) i Spiritus.

Doris liturata Beck. Grönland.

Aeolis papillosa (*Limax*) *L.* *Doris bodoensis Gunn.* Nordsoen.

Tritonia arboreascens (*Doris*) *O. Fabr.* Grönland.

Akera bullata O. Müll. *Bulla Akera Gml.* Odensesfjord.

Philine quadripartita Ascan. *Bullæa aperta Lam.* Middelhav.

Fissurella sp. Haulisse.

Chiton Salamander Spydr. Kjolskæl. St. Thomas.

Patella vulgata L. Alm. Floskæl. Nordsoen.

---

*^o) De med M. betegnede Conchylier ere i Aaret 1853 skjænkede Skolen af een af dens fordums Disciple, Mr. Regimentschirurg og Ridder J. O. Möller i Helsingør.

Haliotis tuberculata L. Soore. Middelhav.

Aplysia fasciata Poiret. Sohare. Middelhav. 2 Explr.

Dentalium Entalis L. Sotand. Middelhav. 2 Explr.

Limnaea Vahlii Beck. Gronland. 3 Explr.

Sagitta sp. Gronland. 3 Explr.

b) Conchylier.

Helix (Coenatoria) *Pomatia* L. (med Laag). Vold-Snekken. Danmark. M.

— (Coenatoria) *aspersa* Müll. Sydeuropa. M.

— (Helicogena) *nemoralis* L. Skov-Snekken. Danmark. 2 Explr. M.

— (Helicogena) *hortensis* Müll. Haye-Snekken. Danmark. 2 Explr. M.

— (Arianta) *arbustorum* L. Krat-Snekken. Tydskland. 2 Explr. M.

— (Helicigona) *Lapicida* L. Lille Lampe-Snekke. Danmark. 2 Explr. M.

— (Carocolla) *Carocolla* L. St. Croix.

— (Acavus) *Hemastoma* L. Ceylon.

— (Theba) *ericetorum* Müll. Brandenburg. 3 Explr. M.

Bulimus virgulatus Fér. B. *caribaeorum* Lam. Vestindien. M.
— *decollatus* (Helix) L. Italien. M.

Achatina Zebra (Bulla) Chemn. Agatsnekke. Guinea. M.

Succinea putris (Helix) L. *Succinea amphibia* Drap. Alm.
Ravsnekke. Danmark. 2 Explr. M.

Pupa Uva (Turbo) L. Puppesnekke. Vestindien. M.

— *chrysalis* (Helix) Fér. Vestindien.

Clausilia bidens (Helix) Müll. Glat Foldsnekke. Danmark.
2 Explr. M.

Aneylus fluvialis Müll. Flod-Skællet. Danmark. 2 Explr. M.

Limnaea stagnalis (Helix) L. Stor Mosesnekke. Sjælland. 3 Explr. M.

— *Auricularia* (Helix) L. Øre-Mosesnekke. Sjælland. 2 Explr. M.

— *palustris* (Buccinum) Müll. Alm. Mosesnekke. Sjælland. M.

Physa hypnorum (Bulla) L. Alm. Boblesnekke. Aarhuus.

- Planorbis corneus* (Helix) L. Purpur-Skivesnekke. Danmark.
3 Explr. M.
- *umbilicatus* Müll. Navle-Skivesnekke. Danmark. 4
Explr. M.
- * *Auricula imbrium* Mtz. *Helix Pythia* Müll. Oresnekke. Ostindien.
— *minuta* (Voluta) Gnd. *Auricula monile* Lam. Vest-
indien. M.
- Cyclostoma elegans* (Nerita) Müll. Siirlig Kredsmundsnekke.
Danmark. M.
- Ampullaria carinata* Swson. Ganges. M.
- Paludina Listeri* Forb. *Nerita vivipara* Müll. Levendefødende
Sumpsnekke. Sjælland. 2 Explr. M.
- Bithinia tentaculata* (Helix) L. *Palud. impura* Lam. Almindelig
Sumpsnekke. Danmark. 2 Explr. M.
- Litorina muricata* (Turbo) L. Vestindien. 2 Explr. (og
2 Explr. M.)
— *obtusata* (Turbo) Lam. Strandsnekke. Danmark. 3
Explr. M.
- Lacuna divaricata* (Turbo) O. Fabr. Grønland.
- Pyramidella dolabrata* (Trochus) L. Vestindien. M.
- Solarium perspectivum* (Trochus) L. Perspectivsnekke. Ost-
indien. 2 Explr. M.
- *occidentale* Beck. Mart. 6g. 1695—96.
- Scalaria scalaris* (Turbo) L. *Scalaria pretiosa* Lam. Vindel-
trappe. Ostindien.
— *elathrus* (Turbo) L. *Scalaria communis* Lam. Middelhav.
2 Explr. M.
- Janthina communis* Lam. *Helix Janthina* L. Goplerbaad. At-
lanterhav. M.
- Vermetus* sp. Vestindien. 1 Stk. M.
- Turritella exoleta* (Turbo) L. Taarnsnekke. Vestindien. 2 Explr.
— *acutangula* (Turbo) L. Ostindien. M.
— *Terebra* (Turbo) L. Ostindien.
— *ungulina* (Turbo) L. Danmark. Flere Explr.
— *taetea* Moller. Grønland.
— *erosa* Couth. *Turritella polaris* Beck. Grønland.
- Melania seabra* (Buccinum) O. Müll. Ostindien. 2 Explr. M.
— *aurita* (Nerita) Müll. *Pirena aurita* Lam. Guinea.

Cerithium Telescopium L. Teleskopsnekke. Ostindien. 3 Explr.;
og 1 Explr. M.

- *Vertagus (Murex) L.* Hornsnekke. Ostindien. M.
- *thymelus Meusch.* *C. vulgatum Brug.* Middelhav. M.
- *literatum (Murex) Born.* Vestindien. 8 Explr. (og
4 Explr. M.)

Aporrhais pes pelecani (Strombus) L. Danmark. Flere Explr.
(1 Explr. M.)

Pterocera Chiragra (Strombus) L. Djævelsklo. Ostindien.

- *Lambis (Strombus) L.* Ostindien.

Strombus Gigas L. (jun.) Vingesnekke. Vestindien. Flere
Explr. (1 Explr. M.)

- *rosaceus Mart.* *Str. bubonius Lam.* Guinea. I gjen-
nemsetet Explr.
- *Gallus L.* Vestindien. 2 Explr. M.
- *Pugilis L.* Vestindien. 2 Explr. M.
- *Canarium L.* Ostindien. M.
- *tentiginosus L.* Ostindien.
- *fasciatus Born.* *Str. lineatus Lam.* Rode Hav.
- *ihuuanus L.* (jun.) Ostindien.
- *gibberulus L.* Ostindien. 2 Explr.
- *succinctus L.* Ostindien. M.

Rostellaria magna (Fusus) Chemn. *Rost. curvirostris Lam.* Rode
Hav. 1 Expl. (og 1 Explr. M.)

Conus leucostictus Hw. *Conus nebulosus Soland.* Keglesnekke.
Vestindien. 2 Explr. (og 1 Explr. M.)

- *Mus Hw.* Vestindien. 2 Explr. M.
- *lividus Hw.* Ostindien.
- *ebraeus L.* Ostindien. M.
- *leoninus Hw.* Vestindien. M.
- *Amadis Hw.* Ostindien. M.
- *daucus L.* Vestindien.
- *testudinarius Mart.* Ostindien. 2 Explr. (og 1 Explr. M.)
- *striatus L.* Ostindien.
- *textile L.* Ostindien.

Pleurotoma Javana (Murex) L. *Pleurotoma nodifera Lam.* Ost-
indien. M.

- Pleurotoma Vahlii* (Defrancia) Beck. *Fusus pleurotomarius* Couth. Gronland.
— *nobilis* (Defrancia) Moller. Gronland.
— *viridula* (Defrancia) Moller, non O. Fabr. Gronland.
- Terebra hastata* (Buccinum) Gml. Skruesnekke. Vestindien.
2 Expl. M.
- Eburna spirata* (Buccinum) L. Ostindien. 3 Expl. (og 1 Expl. M.).
- Bullia vittata* (Buccinum) L. *Terebra vittata* Lam. Ostindien.
4 Expl. (og 1 Expl. M.)
- Nassa velicata* Meusech. *Nassa Rumphii* Dsh. Ostindien. M.
— *Cuvieri* Payrd. Neapel. 3 Expl. M.
- Mitra nodulosa* (Voluta) Gml. *Mitra granulosa* Lam. Vest-
indien. M.
— *barbadensis* (Voluta) Gml. *Mitra striatula* Lam. Vest-
indien. 4 Expl. M.
- Columbella nitida* Lam. Vestindien. 4 Expl. M.
- *mercatoria* (Voluta) L. Vestindien. Flere Expl.
- Purpura trapa* Bolt. *P. deltoidea* Lam. Purpursnekke. Vest-
indien. 3 Expl. (og 2 Expl. M.).
— *patula* (Buccinum) L. Vestindien. 2 Expl. (og 2 Expl. M.).
— *Lapillus* (Buccinum) L. Danmark. 2 Expl. M.
— *carinifera* Lam. Ostindien. 2 Expl. M.
— *crassa* Mart. *Pyrula rapa* Lam. Ostindien. 2 Expl. M.
- Buccinum aurituda* Link. *B. coromandelianum* Lam. 2 Expl. M.
- Trophon eraticulatus* (Marex) O. Fabr. Gronland.
— *Gunneri* (Tritonium) Lovén. Gronland. 2 Expl.
- Murex erinaceus* L. Pigsnekke. Middelhav.
— *Pomum* Gml. *M. asperimus* Lam. Vestindien. M.
— *virgineus* Bolt. *M. anguliferus* Lam. Ostindien. M.
— *inflatus* Lam. *M. frondosus* Mart. Ostindien. 2 Expl.
— *Tribulus* L. *M. crassispina* Lam. Ostindien. M.
— sp. Ostindien.
— sp. Ostindien.
- Turbinella nassa* (Murex) Gml. *Turb. cingulifera* Lam. Vest-
indien. 3 Expl. M.
— *Pyrum* (Voluta) L. Ostindien. M.
- Fasciolaria Tulipa* (Murex) L. Baandsnekke. Vestindien. 2
Expl. (og 1 Expl. M.).

- Fusus sp.* (Colus L.?) Teensnekke. Ostindien.
Cassidulus pugilinus (Murex) Born. *Pyrula vespertilio* Lam.
Ostindien. ♀.
Tritonium undatum (Buccinum) L. Kihorn. Danmark. Flere Explr.
— *antiquum* (Murex) L. *Fusus antiquus* Lam. Danmark.
Flere Explr.
— *scalariforme* (Buccinum) Beck. Gronland.
Ranella bufonia (Bursa) Bolt. *Ran. spinosa* Lam. Frosnekke.
Ostindien. Flere Explr.
— *Rana* (Murex) L. Ostindien. ♀.
— *sp.* Ostindien.
Triton variegatum Lam. *Murex Tritonis* L. Tritonshorn. Vest-
indien. 2 Explr. (og 1 Explr. ♀.).
— *pileare* (Murex) L. Vestindien. 2 Explr. (og 1 Explr. ♀.).
— *Rubecula* (Murex) L. Ostindien.
— *femorale* (Murex) L. Vestindien. 1 Explr. (og 1 Explr. ♀.).
Sycotypus Picus (Bulla) L. Figensnekke. Ostindien. ♀.
Dolium cassis Bolt. *D. maculatum* Lam. Ostindien. 4 Explr.
— *Perdix* (Buccinum) L. Vestindien. 3 Explr.
Morum Oniscus (Strombus) L. Vestindien. Flere Explr.
Cassis glauca (Buccinum) L. Hjelmsnekke. Ostindien. ♀.
— *Testiculus* (Buccinum) L. Vestindien. Flere Explr.
— *flammea* (Buccinum) L. Vestindien. 2 Explr.
Cypræa Tigris L. Porcellainsnekke. Ostindien. Flere Explr.
— *Tigrina* Lam. *C. Pantherina* Soland. Ostindien.
— *mauritiana* L. Ostindien. 2 Explr.
— *exanthema* L. Vestindien. Flere Explr.
— *cauriea* L. Ostindien. 2 Explr. ♀.
— *erosa* L. Ostindien. ♀.
— *cinerea* Lam. Vestindien. 3 Explr. ♀.
— *caput serpentis* L. Ostindien.
— *Lynx* L. Ostindien. ♀.
— *Vitellus* L. Ostindien. ♀.
— *spurca* L. *C. flaveola* Reeve. Vestindien. 2 Explr.
— *helvola* L. Ostindien. 3 Explr.
— *moneta* L. Ostindien. Flere Explr.
— *annulus* L. Ostindien. 2 Explr.
— *asellus* L. Ostindien. 4 Explr.

- Cypræa pediculus* L. Vestindien. Flere Expr.
- Ovula Ovum* (Bulla) L. *Ovula oviformis* Lam. Ægsnekke.
Ostindien.
- *gibbosa* (Bulla) L. Vestindien. 6 Expr. (og 3 Expr. M.)
- Marginella prunum* (Voluta) Gml. *Marg. coeruleoalba* Lam.
Randsnekke. Vestindien. M.
- Voluta vespertilio* L. Ostindien. M.
- *musiea* L. Nodesnekke. Vestindien.
- Harpa* sp. Harpesnekke. Ostindien.
- *ventricosa* Lam. Ostindien. M.
- Ancillaria ampla* (Voluta) Gml. *Ancill. candida* Lam. Ostindien.
- Oliva gibbosa* Born. *Oliva utriculus* Lam. Olivensnekke. Vest-
indien. Flere Expr.
- *acuminata* Lam. Ostindien.
- *reticularis* Lam. Vestindien. 6 Expr. (og 2 Expr. M.).
- *ispidula* (Voluta) L. Vestindien. Flere Expr.
- *jaspidea* (Voluta) Gml. *Oliva conoidalis* Lam. Vestindien.
- *sanguinolenta* Lam. *P. reticulata* Bolt. Osindien. 5 Expr.
- Sigaretus* sp. (*concaurus* Lam.?). Ostindien.
- sp. Vestindien.
- Naticea Mamilla* (Nerita) L. Ostindien.
- *Canrena* (Nerita) L. Svømmesnekke. Vestindien. 2
Expr. M.
- *lineata* (Nerita) Chemn. Ostindien.
- *adspersa* Menke. Middelhav.
- *globosa* (Nerita) Chemn. *N. helvacea* Lam. Ostindien.
2 Expr.
- *monilifera* Lam. Danmark.
- *clausa* Brod & Sowb. Grønland.
- *helicoides* Johnst. *N. cornea* Moll. Grønland.
- *mamillaris* Lam. *N. fuscata* Chemn. Vestindien. Flere
Exemplarer.
- Bulla Ampulla* L. Blæresnekke. Ostindien. 2 Expr. M.
- *maculosa* Mart. *Bulla striata* Brug. Vestindien. Flere Expr.
- Chiton undatus* Spgr. *Ch. squamosus* Born. Kjolskæl. Vest-
indien. M.
- *ruber* L. Grønland.
- *albus* L. Grønland.

Patella granatina L. *P. apicina* Lam. Floskel. Cap. 2 Explr. M.

- *granularis* L. Cap.
- *miniata* Born. Cap. 4 Explr. M.
- *compressa* L. Cap.
- *vulgata* L. Nordsoen. 2 Explr. (og 1 Explr. M.)
- *testudinalis* Müller. Aarhuus Bugt. Flere Explr.
- *mamillaris* L. Vestindien. 6 Explr.
- *rubella* O. Fabr. Gronland.
- *candida* Couth. Gronland.

Crepidula fornicata (Patella) L. Ny-Jersey.

- *hepatica* Dsh. Cap. M.

Calyptraea extinctorium Lam. Ostindien. M.

Hipponix antiquata (Patella) L. *Patella mitrula* Gml. Vestindien. 4 Explr.

Fissurella nodosa (Patella) Born. Houisse. Vestindien. Fl. Explr.
— *graea* (Patella) L. Vestindien. Flere Explr.

Rimula noachina (Patella) L. *Cemoria fissurella* Möll. Grønland.

Dentalium Entalis L. Sotand. Fairhill. M.

Haliotis tuberculata L. Søore. Middelhav. 4 Explr. (og 1 Explr. M.)

Margarita cinerea Couth. Grønland.

Trochus niloticus L. Topsnekke. Ostindien. M.

- *Pica* (Turbo) L. Vestindien. 3 Explr. (og 1 Explr. M.)
- *einerarius* L. Danmark. 6 Explr.
- *erenulatus* Brocchi. Neapel. 3 Explr. M.

Rotella vestiaria (Trochus) L. Hjulsnekke. Vestindien. 3
Explr. M.

Delphinula laciniata Lam. *Turbo Delphinus* L. Delphinsnekke.
Ostindien.

Turbo Calear L. Vestindien.

- *calatus* (Trochus) Chemn. Vestindien.

Neritina virginea (Nerita) L. Vestindien. 4 Explr. (og 4 Explr. M.)
— *viridis* (Nerita) L. Vestindien. Flere Explr.

Nerita plexa Chemn. *Nerita textilis* Gml. Maanesnekke. Ostindien.

- *polita* L. Ostindien. M.
- *variegata* Chemn. *Nerita versicolor* Gml. Vestindien. 2
Explr. M.
- *Peloronta* L. Blodtand. Vestindien. M.

4. Muslinger.

a) 1 Spiritus.

Teredo sp. (*navalis* L. ?) Gronland. 2 Explr.

b) Conchylier.

Anomia electrica L. Atlanterhav. ($\frac{3}{4}$) M.

Placuna papyracea Lam. Ostindien. M.

Ostrea edulis L. Alm. Osters. Danmark.

— *frons* L. Vestindien. ($\frac{2}{3}$) M.

Plicatula ramosa Lam. *Spondylus plicatus* Forskål. Rode Hav. M.

Spondylus Gaderopus L. Klapmusling. Middelhav.

— *sp.* (*nudus* Chemn.?) Vestindien. ($\frac{2}{3}$) M.

Pecten Pleuronectes (*Ostrea*) L. Kammusling. Ostindien. M.

— *Jacobaeus* (*Ostrea*) L. Middelhav. M.

— *islandicus* (*Ostrea*) O. Müll. Island. 2 Explr.

— *varius* (*Ostrea*) L. Middelhav. M.

Lima seabra (*Ostrea*) Born. *Ostrea glacialis* Gml. Fiilmusling.

Vestindien. ($\frac{2}{3}$)

— *tenera* Chemn. Vestindien M.

— *sulculus* Leach. „*L. sulcata* Leach.“ Moll. Gronland. M.

Vulsella spongicola Lam. Middelhav. ($1\frac{1}{2}$) M.

Tridacna sp. Ostindien. ($\frac{2}{3}$)

Avicula atlantica Lam. (*colymbus* Bolt.) Vestindien. M.

Meleagrina inflata (Perlamar) Schum. Ostindien. M.

Pinna nobilis L. Skinkemusling. Middelhav. M.

Mytilus edulis L. *Perna communis* Schum. Alm. Blaamusling.

Danmark. 2 Explr. M.

— *Africanus* Chemn. *Mytilus afer* Gml. Afrika. M.

Modiola umbilicata Penn. *Modiola vulgaris* Flemg. Nordsoen.

3 Explr. (og 1 Explr. M.)

— *americana* Fav. d'Herb. *Modiola Tulipa* Lam. Vestindien. 1 Explr. (og 1 Explr. M.)

Modiolaria nigra (*Modiola*) Gray. Nordsoen. M.

— *faba* (*Mytilus*) O. Müll. Gronland.

Lithophaga fusa (*Mytilus*) Gml. *Modiola einnamonaea* var. *Lam.* Vestindien.

Crenella cicereula (*Modiola*?) Möll. Gronland.

Anodontia intermedia Pfr. Danmark. 2 Explr. M.

- Unio margaritiferus* (Mya) L. Perlemusling. Norge. ♀.
— *pictorum* (Mya) L. Sjælland. ♀.
Nucula inflata Hancock. *Nucula tenuis* Moll. Grønland. 6
Expl. ♀.
Leda buccata Steenstr. Grønland. 3 Expl. ♀.
— *minuta* (Area) O. Müll. Grønland. 5 Expl. ♀.
Area seapha Chemn. Arkmusling. Røde Hav. ♀.
— *foliata* Forskål. *Area nivea* Chemn. Røde Hav. ♀.
— *barbata* L.
— *antiquata* L. Vestindien. (1 $\frac{1}{2}$)
— *occidentalis* Ph. Vestindien. (2 $\frac{1}{2}$)
Astarte semisulcata Leach. Grønland. ♀.
— *elliptica* Brown. *Ast. semisulcata* Moll. Grønland. 3
Expl. ♀.
— *striata* (Nicania) Leach. Grønland. 4 Expl. ♀.
Arctica islandica (Venus) L. *Cyprina islandica* Lam. Nord-
soen. 2 Expl.
Chama macerophylla Chemn. Vestindien. ♀.
Cardium Isocardia L. Hjertemusling. Vestindien. (1.)
— *muricatum* L. Vestindien. ♀.
— *edule* L. Danmark. 2 Expl. ♀.
— *rusticum* L. Middelhav. (2.)
— *echinatum* L. Danmark.
— *eiliatum* O. Fabr. *Cardium islandicum* Chemn. Grøn-
land. 2 Expl.
— *elegantulum* Beck. Grønland.
— *rugosum* Chemn. Røde Hav. ♀.
— *citrinum* Chemn. *Card. lavigatum* Lam. Vestindien. ♀.
— *medium* L. Vestindien. ♀.
Lucina tigerina (Venus) L. *Cytherea tigerina* Lam. Vestindien.
3 Expl. ♀.
— *pensylvanica* (Venus) L. Vestindien. ♀.
Cyclas cornea (Tellina) L. Alm. Ærtemusling. Danmark. 2
Expl. ♀.
Cytherea Meretrix (Venus) L. Ostindien. ♀.
— *maculata* (Venus) L. Vestindien. ♀.
— *Chione* (Venus) L. Middelhav. (2.)
— *pectinata* (Venus) L. Ostindien. ♀.

Venus Paphia L. Venusmusling. Ostindien.

- *verrucosa L.* Vestindien. M.
- *aurea Gml.* Middelhav. M.
- *malabarica Chemn.* *Venus Gallus Gml.* Ostindien. M.
- *Listeri (Dosina) Gray.* *Venus cancellata Chemn.* Vestindien. ($\frac{5}{2}$)
- *rugosa Chemn. Gml.* *Venus rigida Soland. Dilw.* Vestindien. ($\frac{1}{2}$)

Saxicava rugosa (Mytilus) L. Nordsoen. 5 Explr. M.

Et Stykke Cementsteen med Heller, borede af *Saxicava rugosa*.
England. M.

Donax Scortum L. Kilemusling. Ostindien. M.

- *cuneata L.* Ostindien. 1 Explr. (og 1 Explr. M.).
- sp. Ostindien. 3 Explr.

Arenaria plana (Trigonella) Da Costa. *Lutraria compressa Lam.*
Nordsoen. ($\frac{3}{2}$) M.

Tellina radiata L. Telline. Vestindien. Flere Explr.

- *unimaculata Lam.* *Tellina radiata*, var. *Auct.* Vestindien. ($\frac{2}{2}$)
- *lævigata L.* *Tellina laevis Chemn.* Vestindien.
- *interrupta Soland.* *Tellina maculosa Lam.* Vestindien. M.
- *fausta Soland.* *Tellina remies Born.* Vestindien. M.
- *fabula Meusch.* *Tellina vitrea Gml.* Danmark. 2 Explr.
- *balthica L.* Danmark.
- *solidula Pulten.* *Tellina carnaria Pennant, non L.* Danmark. 2 Explr. M.
- *carnaria L.* *Lucina carnaria Lam.* Vestindien. 2 Explr. M.

Psammobia Ferroensis (Tellina) Chemn. Nordsoen. M.

Asaphis deflorata (Venus) L. *Sanguinolaria rugosa Lam.* Vestindien. 3 Explr. M.

Solen Ensis L. Skedemusling. Langskæl. Danmark. ($2\frac{1}{2}$)

- *magnus Schum.* *Solen Ensis* var. *a.* Spgr. Færo. M.
- *radiatus L.* *Leguminaria costata Schum.* Ostindien. M.

Macra violacea Chemn. Trugmusling. Ostindien. M.

- *elliptica Brown.* Nordsoen. ($2\frac{1}{2}$) M.

Mya arenaria L. Sand-Mige. Sandmusling. Nordsoen. 3 Explr. M.

Pholas pusillus L. Pholade. Boremusling. Mandelskæl. Vest-indien. M.

Et Stykke Træ, gjennemboret af Pælemuslinger eller Pæleorme (*Teredo navalis L.*) Aarheus Havn.

Gastrochena cuneiformis Spgr. Vestindien. M.

Brechites Penis (Serpula) L. *Aspergillum Javanum Lam.* Ost-indien. M.

---

5. Söpunge.

1 Spiritus.

Ascidia echinata L. Grønland.

— *rustica L.* Bonde-Sopung. Grønland.

— *sp. (intestinalis L.?)* Aarhuus Bugt. Flere Explr.

— *sp.* Aarhuus Bugt. Flere Explr.

— *sp.* Vestindien.

---

6. Moskoraller.

Tørrede.

Flustra foliacea L. Vesterhav.

— *truncata L.* Vesterhav.

D. Straaledyr.

1. Pighudede.

a) 1 Spiritus.

Psolus Phantapus (Holothuria) L. Strandreddike. Kaltegat.

Pentacta pentactes (Holothuria) L. Sopolse. Strandsproite.

Spatangus purpureus (Echinus) L. Igelkjær. Sopindsvin. Middelh.

Echinus sp. Aarhuus Bugt. 2 Explr.

Asteracanthion rubens (Asterias) L. Alm. Sostjerne. Færø.

Goniaster sp. (Asterias equestris L.?) Middelhav.

b) Tørrede.

Echinus esculentus L. Norge.

— *sp.* Aarhuus Bugt. 2 Explr.

- Echinus* sp. Vestindien. 2 Explr.
Echinometra sp. Vestindien. 2 Explr.
Clypeaster rosaceus (*Echinus*) L. Vestindien.
Asteracanthion rubens (*Asterias*) L. Aarhuus Bugt. 2 Explr.
Solaster papposus (*Asterias*) L. 2 Explr.
Ophidiaster laevigatus (*Asterias*) L. Ostindien.
Goniaster nodosus (*Asterias*) L. Tranquebar. 2 Explr.
Ophiura sp.
-

2. Polypier.

a) 1 Spiritus.

- Actinia equina* L. *Actinia rubra* (*Priapus*) *Bast.* *Forskål.* Middelh.
— sp. Gilleleie.
Lobularia digitata (*Aleyonium*) L. paa en Skal af *Ostrea edulis* L.
b) Koralstokke.
Fungia agariciformis Lam. *Madrepora Fungites* L. Svampekoral.
Paddehatkoral. Rode Hav. 3 Explr.
Oculina virginea (*Madrepora*) L. Oiekoral. Hvid Koral. (Nogle
Grene).
— *prolifera* (*Madrepora*) L. Nordsoen.
Caryophyllia sp. Nellikekoral.
Anthophyllum fasciculare (*Madrepora*) L. Blomstkoral. Ostind.
Mæandrina sp. Labyrinthkoral. Ostindien.
Astræa sp. Stjernekoral. Ostindien.
Merulina ampliata (*Madrepora*) Soland. & Ell. *Agaricia am-*
pliata Lam. Singapore.
Heteropora sp. Singapore.
Pocillopora sp. Singapore.
Millepora sp. Punktakral.
Tubipora Hippocratei Ehrenb. Orgelkoral. Rode Hav. 3 Stkr.
— sp.
Corallium nobile (*Isis*) L. *Corall. rubrum* Lam. Rod Koral.
Edelkoral. (Grene.)
Isis Hippuris Auct. Ledkoral. Stribekoral. (Grene.)
Eunicea Antipathes (*Gorgonia*) L. *Corallium nigrum* Rumph.
Ostindien.
Primnoa resedæformis (*Gorgonia*) Gunn. *Gorgonia lepadiformis* L.
Norge.

Gorgia Flabellum L. Soviste. Vestindien. 2 Explr.

Pennatula sp. Sofjær.

3. Gopler.

I Spiritus.

Velella sp.

Ifolge foranstaende Fortegnelse bestaaer altsaa Skolens zoologiske Samling for Tiden af:

	A. Hvirveldyr.	Arter. Expl.	Arter. Expl.	Arter. Expl.
<i>Pattedyr, udstoppede</i>				24. 24.
<i>Fugle, udstoppede:</i>				
Rovfugle		27. 59.		
Spurvefugle {	Tandnæbde 50. 76. Brednæbde 4. 5. Keglenæbde 35. 64. Tyndnæbde 9. 9. Taastættede. 6. 7.	{ 104. 161.		
Klattrefugle		20. 26.		
Honsefugle		9. 12.		
Strudsfugle		1. 1.		278. 544*).
Vadefugle {	Smalnæbde 8. 17. Knivnæbde 9. 11. Langnæbde 28. 91. Langtaaede (Flamingoer) 6. 8. Dykkefugle 15. 33.	{ 52. 128.		
Svømmesfugle {	Maagefugle 19. 36. Aarefodede 5. 6. Gnæsfugle 23. 82.	{ 65. 157.		
<i>Krybdyr,</i> { udstoppede		4. 4. i Spiritus	{ 17. 17.	{ 21. 21.
<i>Padder, i Spiritus</i>				9. 11.
<i>Fiske,</i> { udstoppede		15. 15. i Spiritus	{ 24. 27.	{ 36. 42.
<i>Skeletter</i> { af Pattedyr	7.			
	af Fugle	7.		
	af Krybdyr	2.		21.
	af Padder.	1.		
	af Fiske	4.		
<i>Cranier</i> { af Pattedyr	18.			483.
	af Fugle	2.		
<i>Andre Gjenstande, henhørende til:</i>				
a) Pattedyrenes Naturhistorie	61.			
b) Fuglenes	—	374.		
c) Krybdyrenes	—	3.		442.
d) Fiskenes	—	4.		

1125.

*^o) Af disse høre 200 Arter i 453 Explr. til den af Enkemadame Haage i Stege til Skolen skjænkte Fuglesamling.

B. Leddyr.

	Arter.	Explr.	Arter.	Explr.
<i>Insekter</i>	omtr.	800.	1600.	
<i>Edderkopper</i> , i Spiritus		6.	6.	
<i>Tusindbeen</i> , i Spiritus		5.	5.	
<i>Kræbsdyr</i> , { i Spiritus	50.	75.	60.	91.
torrede.	10.	16.		
<i>Ledorme</i> , i Spiritus			18.	25.
Forskjellige til Leddyrenes Naturhistorie henhørende Gjenstande.				8.
				1735.

C. Bloddyr.

<i>Bloddyr</i> , i Spiritus	22.	36.		
<i>Conchylier</i>	300.	816 ^a .		
Andre herhenhørende Gjenstande		6.		

858.

D. Straaledyr.

<i>Straaledyr</i> , { i Spiritus	10.	11.	18.	27.
torrede.	10.	16.		
<i>Koralstokke osv.</i>			(19).	25.

52.

^a) At disse høre 200 Arter i 816 Explr. til den af Mr. Regimentschirurg og Ridder J. O. Möller i Helsingør til Skolen skjænkte Conchyliesamling.

3.

Physisk Instrumentsamling.

A. Mechanisk Physik.

a) Kræsternes Sammensætning.

1. Nollets Diagonalmaskine.
2. Et andet Apparat til at vise Kræsternes Sammensætning.

b) Ligevægtslæren.

I. Faste Legemers Ligevægt.

- 3—4. To Galger med Vægtstang, Kroge og Tridser.
5. En sammensat Vægtstang.

- 6—7. To Polygoner til Læren om Tyngdepunktet.
- 8—9. To cardanske Lamper.
10. En Snurre af Bly med Stativ.
11. En Dobbeltkegle.
12. En Cylinder, der kan trille op ad et Skraaplan.
- 13—14. To Vægte med tilhørende afstemte Vægtlodder og Pincetter.
15. Flere forskjellige løse og faste Tridser.
16. En Vinde med Skrue uden Ende.
17. To Skraaplaner med Vogne.
18. En lille Skruepresse.
- 19—20. To Archimedesskruer.
21. En Del Messinglodder med Kroge.
II. Draabeflydende Legemers Ligevægt.
22. Et Apparat til at vise Principet for Brahmias Vandtrykspresse.
23. Samkvemhavende Rør med Maalestok.
24. To Cylindre med sluttende Hylstre til at vise Legemernes Vægtab i Vand.
25. Et Vaterpas.
- 26—27. To Flydevægte efter Spendrup med uforanderlig Vægt.
- 28—29. To Flydevægte med uforanderligt Rumfang.
- 30—32. Tre Flydevægte til Saltoplosninger.
33. En Flydevægt med uforanderlig Vægt, af Elsenben med Federal.
34. En Kasse med to Flydevægte med uforanderligt Rumfang, Vægtlodder, Thermometer og Pincet.
35. De cartesianske Djævle.
36. Pascals Vaser.
III. Luftformige Legemers Ligevægt.
37. To Torricellis Rør med Jernhaner.
38. Et Spidsindstillingsbarometer med Nonius og Thermometer.
39. Et almindeligt Barometer med Thermometer.
40. Ørsteds Apparat til at sammenligne andre Luftparters Sammentrykning med Sammentrykningen af den atmosphæriske Luft.
41. En Luftpompe med en Pompecylinder og Lufttrykmaaler.
42. En Luftpompe med to Pompecylindre og Lufttrykmaaler.

43. En Luftpompe med liggende Cylinder.
44. En tubuleret Klokke til Luftpompen.
- 45—49. Fem større og mindre Glasklokker med afsleben Rand.
- 50—52. Tre Blæresprengningsglas.
53. Tre Par Magdeburger Halkugler.
54. Herons Vandspring.
- 55—56. To almindelige Hæverter.
- 57—58. To Hæverter med Sugerør.
- 59—61. Tre Tantalushægere.
62. En Sugepompe.
63. En Suge- og Trykpompe med Vindkjedel.
64. En Suge- og Trykpompe.
65. En Vindbosse med Sammentrykningspompe.
66. En Flaske til Luftvejning.
67. Et Vandspring, hvor Vandet drives op ved Trykket af sammenpresset Luft.
68. Et Manometer.
69. Træmodel af en Luftpompehane med dobbelt Gjennemboring.

c) Bevægelseslæren.

70. Atwoods Falddmaskine med Pendul og Klokker.
71. En høj Cylinder til at vise Faldet i det lufttomme Rum.
72. En Centrifugalmaskine, paa hvilken kan anbringes:
  - 1) et Stativ med Elfenbenskugler,
  - 2) et Stativ med to skraatstillede Glasror, hvoraf det ene indeholder lidt Kvægsolv, det andet Hagl,
  - 3) En Jernopstander med to elastiske Staalbojler.
73. Et Apparat til at vise Loven for Vandets Udstromning.
74. Mariottes Stødmaskine.

d) Bolgebevægelsen.

- 75—76. En rund og en firkantet Plade til Klangfigurer med Bue.
- 77—78. To elliptiske Kar til Bolgebevægelse.
79. En Raaber af Blik.
80. Et Apparat til at vise, at Lyden ikke forplanter sig gjennem det lufttomme Rum.
81. Seebecks Skive med Tænder i Randen, indrettet til at skrue paa Centrifugalmaskinen.

82. Chladnis Tonemaaler.
83. En Stemmegaffel.
84. Et Blikror med bevægelig Bund.
85. Et Monochord.

B. Chemisk Physik.

a) Varmelæren.

- 86—88. Tre Lamper med dobbelt Lufttræk.
- 89—90. To smaa Spirituslamper af Glas.
91. Et Kvægsolvthermometer.
92. Musschenbroeks Pyrometer med tre forskjellige Metalstænger.
93. Et Differentialthermometer.
94. En Træmodel af Firegangshansen.
95. En Papins-Gryde af Kobber.
96. En Kryophor.
97. En Pulshammer.
99. Daniells Hygrometer.
100. To Brændspejle paa Stativer.
101. Et cubisk Metalkar til at vise Overladens Indflydelse paa Udstraalingen.
- 102—103. To Æolipiler.

b) Magnetisme.

104. En Kasse med to Staalmagneter.
105. En naturlig Magnet med Stativ.
- 106—107. To naturlige Magneter.
108. En Hesteskomagnet.
109. En Inclinationsnaal.

c) Electricitet.

110. En Æske med Hyldemarvskugler.
111. En stor Electrisermaskine med to Glasskiver.
112. Et Kvadrantelectrometer til at skrue fast paa Electriser-maskinen.
113. Et electrisk Klokkespil.
- 114—115. To Lyntavler.

116. Et Lynror.
117. Et electrisk Vandfald.
118. En electrisk Edderkop (omdrejes ved Electricitetens Udstromning af Spidser.)
119. En Franklinstavle.
120. En lille Leidnerflaske.
121. En Leidnerflaske med løse Belægninger.
122. En Leidnerflaske med Udladningsapparat.
123. Et electrisk Batteri med ni Flasker.
124. Et electrisk Batteri med tolv Flasker.
- 125—126. To Udladere.
127. Et Udladebord.
128. En Condensator.
129. Et Electrophor.

d) Galvanisme.

- 130—131. To Voltas-Sejler.
132. Sex buusenske Elementer.
133. Et Apparat til at vise Vandets Adskillelse ved den electriske Strom.

e) Electromagnetisme.

134. En electromagnetisk Multiplikator.

f) Thermoelectricitet.

135. En Thermoelectrick Bojle af Kobber og Vismuth med tilhørende Magnetnaal.

C. Lyslære.

136. En Farveskive til at legge paa Snurren.
137. Et enkelt Microscop.
138. Et sammensat Microscop.

D. Astronomi.

139. Et Planetarium.

140. En Jordglobus.

141. En Himmelglobus.

142. En Noniusmodel af Træ.

E. Chemi.

143. En Mahognikasse med Reagenser.

144—145. To Flasker med Kvægsolv.

146. To Blikkar til at opsamle Luftarter.

147—148. To Porcellainsdigler.

149. Nogle hessiske Digler.

150—151. To Porcellainsmortere.

152—154. Tre wulfiske Flasker.

155—162. Ottre større og mindre Cylinderglas.

163—164. To Porcellainstragte.

165—168. Fire Bægerglas.

169—171. Tre Glasretorter.

172—173. To Florentinerkolber.

174—177. Fire Glaskolber.

178. En tubuleret Glaskolbe med Glasprop og indsmeltet Udviklingsror.

179. Et Glasforlag.

180. To Tilgydningstragte.

181. En Del Glasror og Glasstænger.

182. Et Gasometer af Blik.

T r y k f e i l.

- Side 9. *Parus blarmicus* L. 1 Han læs: 1 Hun.
— „ *Ember. citrinella* L. 2 Hanner læs: 2 Hunner.
— 16. *Fulig. marila*. 1 Hun i Overgangsdr. og 3 Hanner læs: 1 Han i Overgangsdr.
og 3 Hunner.
— 25. *Clausilia bidens* (Hellix) Müll. læs: *Clausilia bidens* (Hellix) Müll.
-

III.

 Førtegnelse

over

Aarhuus Cathedralskoles Bibliothek,

ved

Adjunct *N. C. N. Lassen.*

Første Afdeling.

(Mathematiske og naturvidenskabelige Skrifter.)

— — — — —

Mathematik.

- A**dler, perspectiva rectilinea. Progr. d. G. zu Sorau, 1847. 4.
— Mathematisches Spiel. Progr. d. G. zu Sorau, 1852. 4.
Alsted, J. H., methodus admirandorum mathematicorum. Herbornæ, 1623. C. a. 102.
Andersen, A. E. C., von der Unmöglichkeit algebr. Gleichungen von höheren Graden als d. 4ten aufzulösen. Progr. d. Friedrichsg. zu Breslau, 1848. 4.
Andresen, J., de Platoniske Legemer analytisk behandlede. Progr. f. Slagelse, 1829.
Anton, Arithmetische Reihen. Progr. d. G. zu Oels, 1850. 4.
Arentz, H. S., om Functionen Ima. Progr. f. Skien, 1850. 4.
Arndt, F., de fractionibus continuis. Progr. d. G. zu Stralsund, 1845. 4.
Assens, M. R. G., Arithmetikkens Begyndelsesgrunde. Kbhvn., 1852. C. a. 95.
August, E. F., see Bertram.
Balsam, P. H., die Construction der Kegelschnitte aus gegebenen Bestimmungsstücken. Progr. d. G. zu Stettin. 1853. 4.
Becker, über Functionen in Reihen. Progr. d. G. zu Dortmund, 1846. 4.
Berg, P. C., Lærebog i den elementære Plangeometrie. 2den Udg. Kbhvn, 1851. C. a 96.
— Lærebog i den sphæriske Trigonometrie. Kbhvn, 1852. C. a. 97.
— og Hoffmeyer, A. B., Bemærkn. i Antedu. af Hr. Prof. Ramus's saakaldte „fornodne Oplysninger“. Kbhvn, 1838. C. a. 99.

- Bernhardt*, das Unendliche nach der Stufenfolge der kosmischen Auschanungen. Progr. d. G. zu Wittenberg, 1852. 4.
- Bertram, Th.*, u. *August, E. F.*, zwei mathem. Abhandlungen. Progr. d. Realschule zu Berlin, 1849. 4.
- Beyer*, von der Erscheinung gerader Linien als gekrümmt. Progr. d. G. zu N. Stettin, 1846. 4.
- Probeabschritte eines neuen Lehrbuchs d. Arithmetik. Progr. d. G. zu N. Stettin, 1853. 4.
- Biering, Chr. H.*, historia problematis cubi duplicandi. Hauniae, 1844. 4. B. 48.
- Biermann, G. H.*, Lehrbuch im Kopf- und schriftl. Rechnen. Haun., 1803. C. a. 46.
- Blumberger*, einige Eigenschaften des Vierecks. Progr. d. G. zu Neusz, 1853. 4.
- Boner*, trigonometrische Aufgaben. Progr. d. G. zu Münster, 1845. 4.
- Brandis*, die Auflösung numerischer Gleichungen. Progr. f. Altona, 1845. 4.
- Bredow*, über die Perioden d. Kettenbrüche. Progr. d. G. zu Oels, 1846. 4.
- Brehmer*, über höhere geometrische Reihen. Progr. d. G. zu Putbus, 1844. 4.
- Consequenz und System d. Mathematik. Program d. G. zu Putbus, 1847. 4.
- Broager, P. D.*, Formler til regulære Polygoner. Progr. f. Roeskilde, 1850. 4.
- Beviis for Euclids 11te Axiom. Progr. f. Roeskilde, 1851. 4.
- Arithmetik for Mellemklasserne i de kørde Skoler. Kbhvn, 1851. C. a. 140.
- Brun - Juul*, Lærebog i den rene Mathematik. Kbhvn, 1805. C. a. 73.
- Buch, J. P.*, methodisk Regneundervisning. Program f. Nykjobing, 1850.
- om afvigende Størrelser. Progr. f. Nykjobing, 1852.
- Bugge, Th.*, de forste Grunde til Regning, Geometri o. s. v. 1—2 D. Kbhvn. 1795. 2 Bd. C. a. 50.
- Busse, Fr. G.*, erster Unterricht in d. algebr. Auflösung arithm. u. geom. Aufgaben. 1—2 D. Dessau 1781—1782. 2 Bd. C. a. 70.

- Busse, Fr. G.*, Rechenbuch für Schulen. 1—2 D. Leipzig, 1800.
2 Bd. C. a. 41.
- Carlsen, C. C.*, kortf. Arithmetik med Hensyn til det Praktiske.
Kbhvn, 1853. C. a. 142.
- Callet, F.*, tables portatives de Logarithmes. Paris, 1795. C. a. 66.
- Chrzeseinski*, Auflösung trigonom. Aufgaben. Progr. d. G. zu
Lyck, 1849. 4.
- Clairaut, élémens de Géométrie*. Paris, 1765. C. a. 74.
- Clemens, A. F.*, über die Methode d. kleinsten Quadrate. Progr.
d. G. zu Tilsit, 1848. 4.
- Collmann*, Bestimmung d. Coefficienten d. reducirten Gleichung.
Progr. d. G. zu Bielefeld, 1846. 4
- Degen, C. F.*, Canon pellianus. Hambg., 1817. C. a. 76.
- Dilling, C. A. A.*, Differenzial- und Integralrechnung mit Rück-
sicht auf die Lehre von d. Kurven. Progr. d. G. zu
Mühlhausen, 1818. 4.
- Dudeek, J. C.*, von den parallelen Linien. Progr. d. G. zu
Hohenstein, 1847. 4.
- Eitze*, Analytisch-Geometrisches. Progr. d. G. zu Stendal, 1847. 4.
- Elsermann*, mathematische Abhandlung. Progr. d. G. zu Wetz-
lar. 1852. 4.
- Erler*, de periodis, quæ compositione formarum quadraticarum
sunt. Progr. d. G. zu Züllichau, 1848. 4.
- Euclides*, elementa geometrie planæ libri VI. Havnia, 1740. C. a. 69.
- Exner*, Gleichungen des 2ten, 3ten u. 4ten Grades mit einer Unbe-
kannten. Progr. d. G. zu Hirschberg, 1853. 4.
- Feaux, B.*, die hyperbolischen Functionen in d. bestimmten Inte-
gralen. Progr. d. Ritteracad. zu Bedburg, 1848. 4.
— die merkwürdigen Punkte des Dreiecks und die durch sie
bestimmten Linien. Progr. v. ebendas., 1853. 4.
- Feld, A.*, de superficie, quæ æquatione $x^4+y^4+z^4=1$ data est.
Progr. d. evang. G. zu Köln, 1853. 4.
- Fiedler*, das Sehnenviereck. Progr. d. G. zu Leobschütz, 1849. 4.
- Fisch*, über die regelmässigen Körper. Progr. d. G. zu Arns-
berg, 1845. 4.
- Fischer, I. C. H.*, Brudstykker af en mathem. Lærebog. Progr.
f. Slagelse, 1849.

- Gallenkamp, über die Berührungskegel an vier gegebenen Kugeln.
Progr. d. G. zu Duisburg, 1849. 4.
- über projektivische Beziehungen. Progr. d. G. zu Wesel, 1851. 5.
- Gandtner, Parallel- u. Gegentransversalen im Dreieck. Progr. d. G. zu Greifswald, 1852. 4.
- Gent, vom Dreieck u. Dreiecksätze. Progr. d. Ritteracad. zu Liegnitz, 1850. 4.
- Grundzüge d. sphärischen Trigonometrie. Program d. Ritteracad. zu Liegnitz, 1853. 4.
- Gereke, Summenformel d. Potenzreihen. Progr. d. Realsch. zu Berlin, 1852. 4.
- Gerhardt, J., die Entdeckung d. Differentialrechnung durch Leibnitz. Progr. d. G. zu Salzwedel, 1848. 4.
- über die Entstehung u. Ausbreitung d. dekadischen Zahlensystems. Progr. d. G. zu Salzwedel, 1853. 4.
- Gorgas, R., die Analysis auf d. Kugel. Progr. d. Domg. zu Magdeburg, 1817—49. 3 Heften. 4.
- Grabow, zwei Dreiecks-Aufgaben. Progr. d. G. zu Kreutznach, 1852. 4.
- Grebel, die complexen Werthe d. Fundamentalfunctionen. Progr. d. G. zu Zeitz, 1851. 4.
- Grunert, Joh. A., Archiv d. Mathematik u. Physik. I—23 Th. Greifswald, 1811—51. 23 Bd. C. a. 105.
- Grünfeld, Lehre von d. Grösse u. Zahl. Progr. f. Slesvig, 1853.
- Gützlaff, planimetrische Aufgaben. Progr. d. G. zu Marienwerder, 1852. 4.
- Hansen, H. J., Græfes Oplosning af høiere numeriske Ligninger. Progr. f. Ribe, 1840.
- Haros, C. H., instruction abrégée sur les nouvelles mesures. Paris, 1801. C. a. 77.
- Hartrodt, J. A., Bestimmung eines Polyeders. Progr. d. G. zu Mühlhausen, 1844. 4.
- Zins- u. Renten-Theorie. Progr. d. G. zu Mühlh., 1853. 4.
- Heis, E., Beispiele u. Aufgaben aus d. allg. Arithm. u. Algebra. Köln, 1840. C. a. 55.
- Heyer, A., von den Decimalbrüchen. Progr. d. evang. G. zu Glogau, 1848. 4.

- Hincke*, Stereometrie. Progr. d. G. zu Halberstadt, 1846. 4.
- Huberdt*, A., die Principien d. Wahrscheinlichkeitsrechnung. Progr. d. Realsch. zu Berlin, 1845. 4.
- Hülsen*, Discussion zweier Curven. Progr. d. G. zu Naumburg, 1849. 4.
- Jacobi*, A., Hovedregningstabeller (for Lærere). 2det Oplag. Kbhn, 1838. 2 Explr. C. a. 81.
- Jacobi*, Ph. A., über einige Punkte d. Analysis. Progr. d. G. zu Pforta, 1848. 4.
- Jacobi*, C. F. A., die Entfernungsörter geradliniger Dreiecke. Progr. d. G. zu Pforta, 1851. 4.
- Jänsch*, von d. harmonischen Theilung. Progr. d. G. zu Rastenburg, 1848. 4.
- über die sphärische Ellipse. Progr. d. G. zu Rastenburg, 1852—53. 2 Hester. 4.
- Jahn*, Aufgaben aus der Geometrie &c. Leipzig, 1842. C. a. 89.
- Joachimsthal*, F., die Bedingung d. Integrabilität. Progr. d. Realsch. zu Berlin, 1844. 4.
- sur les surfaces courbes. Progr. d. französ. G. in Berlin, 1848. 4.
- cours élémentaire de géométrie. Progr. d. französ. G. in Berlin. 1852. 4.
- Junghann*, G., d. Potenzialfunktionen d. dritten Grades. Progr. d. G. zu Luckau, 1844. 4.
- über d. sphärische Dreieck. Progr. d. G. zu Luckau, 1848. 4.
- Junker*, Regnetabeller; med Facithog. Iste Række. Christiania, 1840. C. a. 82.
- Jürgensen*, Chr., kortfattet Lærebog i Geometrie. Kbhn. 1851. C. a. 93.
- de certo quodam serierum summabilium genere. Haunie, 1832. B. 65.
- Kästner*, A. G., Begyndelsesgrunde af Arithm., Geom. og Trigonom.; overs. af J. Wolf. Kbhn, 1788. C. a. 48.
- Karsten*, J. G., Lehrbegriff d. gesammt. Mathematik. 1—8 Th. Greifswald, 1782. 9 Bd. C. a. 1.
- Karwowski*, die Theilbarkeit d. Zahlen. Progr. d. G. zu Lissa, 1750. 4.

- Kellner, L. S.*, den descriptive Geometries theoret. og anvendte Deel. Kbhvn, 1836—40. 1 Bd. med et Atlas i Folio. C. a. 103.
- Kepler, J.*, chilias logarith. ad totidem numeros rotundos &c. Marp., 1624. 4. B. 41.
- Kielsen, O. V.*, Summationsformler for den uendelige Række . . . , Progr. f. Soro Acad., 1825. 4. B. 45.
— om de bestemte Ligninger. Progr. f. Soro Acad., 1837. 4. B. 44.
- om et heelt Tals Oplosning i Factorer. Progr. f. Soro Acad., 1841. 4. B. 35.
- Klügel, G. S.*, Mathematisches Wörterbuch. 1—6 Bd. m. Suppl. Bd. 1—2. Leipzig, 1803. 8 Bd. C. a. 13.
- Koch, J. F. W.*, Exempelbuch. 1—2 D. Magdeburg, 1800.
2 Bd. C. a. 39.
- Kolberg*, tetragonometrische Gleichungen. Progr. d. G. zu Rössel, 1846 u. 1850. 2 Hesten. 4.
- Kolberg*, de figures quadrangulis, circum quas vel in quas circulus perscribi potest. Progr. d. G. zu Braunsberg, 1853. 4.
- Koppe*, zwei Beiträge zur Elementarmathematik. Progr. d. G. zu Soest, 1845. 4.
— das körperliche Dreieck. Progr. d. G. zu Soest, 1853. 4.
- Kosack, C. R.*, Geometrie aus d. Anschauung. Progr. d. G. zu Nordhausen, 1852. 4.
- Kramer, A.*, Summirung d. Fourier'schen u. Gaussischen Reihen. Progr. d. G. zu Nordhausen, 1845. 4.
- Krause*, das Hexagrammum mysticum. Progr. d. G. zu Dt. Crone, 1849. 4.
- Kreidahl, A.*, Calculens Metaphysik. Progr. f. Odense, 1827. 4.
- Krüger*, die Lehre von deu Parallelēn. Progr. d. G. zu Bromberg, 1852. 4.
- Kysæus, R.*, Anwendung d. Zahlen in d. Geometrie. Progr. d. Realsch. zu Siegen, 1850. 4.
- König, J. F.*, mathem. Abhandlung. Progr. d. Kneiphof. G. in Konigsberg, 1849. 4.
- Köttgen*, die geometrischen Oerter d. Ellipsendreiecks. Progr. d. G. zu Duisburg, 1852. 4.

- Lagrange, J. L.*, theorie des fonctions analytiques. Nouv. Edit.
Paris, 1813. 4. B. 40.
- Lauteschläger*, trigonometrische Aufgaben. Darmstadt, 1815.
C. a 87.
- Legendre, A. M.*, theorie des nombres. 1—2 vol. Paris 1830.
2 Bd. 4. B. 38.
- Lehmus, D. C. L.*, 300 Aufgaben aus d. höheren u. angew. Mathematik. Berlin, 1812. C. a. 52.
- Lenz*, mathem. Abhandlung. Progr. d. Friedrichscoll. in Königsberg, 1850. 4.
- Leuzinger, O. L.*, praktische Aufgaben aus d. Stereometry. Progr. d. G. zu Coblenz, 1849. 4.
- Ley, J. F.*, Auflösung d. Aufgaben d. Apollonius von den bestimmten Schnitte. Progr. d. kath. G. zu Köln, 1815. 4.
- Gleichungen d. vierten Grades. Progr. d. kath. G. zu Köln, 1850. 4.
- Lilienthal, J. A.*, 1) trigonom. Aufgaben über d. rechtwinkliche Dreieck; 2) von d. schiefen Parallelepipedum. Progr. d. G. zu Braunsberg, 1815. 4.
- Linderup, H. C.*, de første 6 Bøger af Euclidis Elementer til Brug i de forandrede lærde Skoler; oversatte af Græsk. Kbhvn, 1803. C. a. 101.
- de første Grunde af den rene Mathematik. 1—2 Deel. Kbhvn, 1807. 1 Bd. C. a 72.
- Longomontanus*, Ch., geometriæ quæsita tredecim. Hauniæ, 1631. 4. B. 42.
- Lorentz, J. G.*, Rechenbuch für Kinder. Leipzig, 1787. C. a. 44.
- Luke, F.*, geometrische Aufgaben. Bd. 1. Thorn, 1815. C. a. 86.
— eine mathematische Aufgabe. Progr. d. G. zu Culm, 1545. 4.
— die gewöhnlichen Brüche. Progr. d. G. zu Culm, 1851. 4.
- Lund, J. F.*, Tabeller for Beregning af de til Logarithmer svarende Tal. Progr. f. Metropolitansk., 1812.
- Martin, C. F.*, le régulateur universel des poids & mesures. Avignon & Paris, 1809. C. a. 78.
- Matthæi, M.*, über Kettenbrüche. Progr. d. G. zu Lignitz, 1844. 4.
- Mathiesen, S.*, een let Arithmeticæ. Kbhvn, 1718. C. a. 85.
— compendium arithmeticum. Kbhvn, 1763. C. a. 84.

- Meier-Hirsch*, Samml. von Aufgaben aus der Theorie der algebraischen Gleichungen. Th. I. Berlin, 1809. C. a. 63.
- Integraltafeln. Berlin, 1810. 4. B. 36.
- Sammlung geometrischer Aufgaben. 1—4 Th. Berlin, 1805—1837. 4 Bd. C. a. 57.
- Beispiele, Formeln und Aufgaben aus d. Buchstabenrechnung u. Algebra. 5te Ausgabe. Berlin, 1838. C. a. 61.
- Mensing*, Anfangsgründe d. symbolischen Geometrie. Progr. d. G. zu Erfurt, 1845. 4.
- Metius*, A. A., arithmeticæ libri duo & geom. libr. sex &c. Lugd. Batav., 1626. 4. B. 43.
- Meyer*, die windschiefe Fläche. Progr. d. G. zu Potsdam. 1853. 4.
- Michaelis*, sur la probabilité du jeu de rencontre. Progr. d. Friedrichswerd. G. zu Berlin, 1846. 4.
- Montferrier*, Dictionnaire des sciences mathématiques. 1—3 Tom. Paris. 3 Bd. Fol. A. 3.
- Mundt*, C. E., de quantitate per tabulos determinanda. Hauniae, 1842. 4. B. 46.
- Lærebog i den elementære Geometrie. 2den Udg. Kbhvn. 1851. C. a. 91.
- Murhard*, F. W., Litteratur d. mathemat. Wissenschaften. Leipzig, 1797—1804. 5 Bd. C. a. 29.
- Müller*, über proportionale Kreis - Potenzen. Progr. d. G. zum grauen Kloster in Berlin, 1814. 4.
- Müller*, F. X., Anfangsgründe der Rechenkunst. Straubing, 1803. C. a. 45.
- Münch*, P., analytische Discussion einiger geometrischen Oerter. Progr. d. G. zu Düsseldorf, 1853. 4.
- Nauck*, F., die harmonischen Proportionen auf die Oberfläche d. Kugel. Progr. d. G. zu Schleusingen, 1847. 4.
- Niegemann*, A., neue Gesetze über Theilbarkeit d. Zahlen. Progr. d. kath. G. zu Köln, 1848. 4.
- Niemann*, eine mathematische Abhandlung. Prgr. d. G. zu Guben, 1849. 4.
- Ohm*, L., Lehrbuch f. den gesammt. mathemat. Elementar-Unterricht an Gymnasien. 2te Aufl. Leipzig, 1837. C. a. 65.
- Lehrbuch d. gesammten höheren Mathematik in 2 Th. Leipzig, 1839. 2 Bd. C. a. 67.

- Pedersen, H.**, den geometriske Tegneskole. Kbh. 1831. Fol. 2 Hester. A. 33.
- Peschke**, Theorie d. Kegelschnitte Progr. d. G. zu Oppeln, 1850. 4.
- Piegsa**, Leitfaden d. Arithmetik. Progr. d. G. zu Trzemeszno, 1846. 4.
- Unciarum theoria. Progr. d. G. zu Trzemeszno, 1850. 4.
- Pollak, F. R. X.**, arithmetische u. algebraische Aufgaben. I- II Abth. Augsburg, 1842 u. 1845. 1 Bd. C. a. 88.
- Putiatyeki**, der polynomische Lehrsatz f. beliebigen Exponenten. Progr. d. G. zu Lissa, 1845. 4.
- Pöhlmann, J. P.**, Anfangsgründe d. Geometrie. 1- 2 Th. Fürth, 1806. 3 Bd. C. a. 31.
- Anweisung Kindern die ersten Anfangsgründe d. Rechenkunst beizubringen. Erlangen, 1807. C. a. 37.
- Quidde, A.**, über Proportionalität d. Linien. Progr. d. G. zu Herford, 1849. 4.
- das Malfattische Problem. Progr. d. G. zu Herford, 1849. 4.
- Raben, N. C.**, practisk Geometrie. Odense, 1853. C. a. 92.
- Ramus, C.**, de functionum formis, originibus & variationibus. Hauniae, 1832. 4.
- Trigonometrie. Kbhvn, 1837. 4. B. 3.
- Algebra og Functionsphere. Kbhvn, 1840. 4. B. 4.
- Integral- og Differentialregning. Kbhvn, 1844. 4. B. 66.
- analytisk Geometri. Kbhvn, 1848. 4. B. 67.
- elementair Geometri. Kbhvn, 1850. C. a. 53.
- de principio variationis constantium arbitrariarum. Univ. Progr., 1851. 4. B. 71.
- Renvers, J.**, de lineis spæricis ad systema angulorum coordinatarum relatis. Progr. d. G. zu Aachen, 1853. 4.
- Richter, A.**, math. Abhandlung. Progr. d. G. zu Elbing, 1849. 4.
- Riemann**, math. Abhandlung. Progr. d. G. zu Guben, 1849. 4.
- Ritzefeld**, math. Abhandlung. Progr. d. G. zu Düren, 1846. 4.
- Auflösungen einiger Probleme d. analytischen Geometrie. Progr. d. G. zu Düren, 1851. 4.
- Rump, F. H.**, stereometrische Aufgaben. Progr. d. G. zu Coesfeld, 1845. 4.
- trigonometrische Dreiecksaufgaben. Progr. d. G. zu Coesfeld, 1852. 4.
- Runge**, zwei Abhandlungen über die Cycloide von Pascal mit ei-

- nem Vorwort. Progr. d. Friedr.-Werderschen G. zu Berlin, 1853. 4.
- Sachs, S.**, Auflösungen der in Meier-Hirsch's Samml. &c. enthaltenen Gleichungen und Aufgaben. 5te Aufl. Berlin, 1839. C. a. 62.
- Schjellerup, C.**, Lærebog i geometrisk Tegning for Skoler. Kbhvn. 1853. C. a. 98.
- Schmeisser, J. C. F.**, Kritik einiger Lehren d. reinen Analysis. Progr. d. G. zu Frankf. a. O., 1846. 4.
- über einige Grundlehren d. Geometrie. Progr. d. G. zu Frankf. a. O., 1846. 4.
- Schmidt, J.**, über die Ebene. Progr. d. Gymn. zu Trier, 1852. 4.
- Schmidten, H. G.**, de seriebus et integralibus definitis. Hauniæ, 1825. 4. B. 72.
- Schulz**, über die Theorie d. Parallellinien. Progr. d. G. zu Königsberg N. M., 1846. 4.
- Schoenemann**, über die höhere Congruenzen, deren Modul eine reelle Primzahl ist. Progr. d. G. zu Brandenburg, 1844. 4.
- Seydewitz**, de ellipsi minima dato quadrangulo circumscripta. Progr. d. G. zu Heiligenstadt, 1848. 4.
- Simesen, R.**, die Geometrie genetisch dargestellt. Altona, 1841. C. a 56.
- Snelli, W.**, doctrinæ triangulorum canonice libri quatuor. Lugd. Batav., 1627. C. a 75.
- Steen, A.**, de vi et natura infiniti mathematici. Hauniæ, 1815. 4. B. 68.
- reen Mathematik. Kbhvn, 1847. C. a 54.
- elementær Arithmetik. 3die Udg. Kbhvn, 1853. C. a. 100.
- Begyndelsesgrunde i analytisk Plangeometri. Kbhvn, 1851. 4. B. 69.
- Tobisch, J. K.**, die Algebra d. 16ten Jahrhunderts. Progr. d. Friedrichsg. zu Breslau, 1846. 4.
- Türkheim, W.**, die Eigenschaften d. Ellipse u. d. Ellipsoide. Progr. d. G. zu Schweidnitz, 1847. 4.
- Uflakker, J. H.**, Exempelbuch der Algebra. Braunschw., 1804. C. a. 49.
- Ulaeq, A.**, Tabellen der sinuum tangentium & secantium. Amsterdam, 1695. (def.) C. a. 139.

- Ursin, G. F.*, Lærebog i den rene Mathematik. 1. Kbhvn, 1826.
C. a. 91.
- Vega, G. von*, Vorlesungen über die Mathematik. 1—4 Th.
Wien, 1802 u. 1817—19. 4 Bd. C. a. 9.
- logarithmisch-trigonometr. Tafeln. Bd. 2. Leipzig, 1814.
C. a. 138.
- Sammlung mathem. Tafeln. Herausg. v. Hülsse. Leipzig,
1840. C. a. 90.
- Versuch d. Studium d. Mathematik zu erleichtern. Bamberg,
1805. C. a. 21.
- Vieth, G. E. A.*, Unterricht in d. Mathematik f. Bürgerschulen.
Leipzig, 1805. C. a. 43.
- Arithmetik u. Geometrie. 2te Aufl. Leipzig, 1805. C. a. 137.
- Zuckermann, P.*, die Zerlegung d. Icosaeders in fünf Tetraeder.
Progr. d. Realsch. zu Elberfeld, 1851 & 1853. 2
Heften. 4.
- Wagner, A.*, Berechnung der Münzsorten, Reduktionen u. s. w.
Münster 1803. C. a. 79.
- Spezialregeln zur Berechnung des Disconto, der Interessen
u. Leibrenten. Nürnberg, 1803. C. a. 80.
- Warmback, P.*, Hovedregnings-Opgaver med Faciter. Kbhvn.,
1853. C. a. 141.
- Weierstrass, K.*, Theorie d. Abelschen Integrale. Progr. d. G. zu
Braunsberg, 1849. 4.
- Westphal*, logarithm. Tafeln. Königsberg, 1821. 4. B. 37.
- Wichert, A.*, die Fünf- und Siebzehn-Theilung d. Lemniscate.
Progr. d. G. zu Conitz, 1846. 4.
- über die bestimmten Integrale. Progr. v. ebendas., 1851. 4.
- Wiegand, A.*, mathematische Kleinigkeiten. Progr. d. Realsch.
zu Halle, 1816. 4.
- der geodätische Messapparat. Progr. d. Realschule zu
Halle, 1849. 4.
- Trigonialtriaden. Progr. d. Realsch. zu Halle, 1850, 4.
- Wilde, A.*, die Begriffe d. Zahl u. Grösse. Progr. d. G. zu
Stargard, 1851. 4.
- Wolf, Chr.*, Elementa matheseos universæ. 1—5 Vol. Halæ
Magdeb., 1742—69. 4. 5 Bd. Bd 1.
- Zirkel*, see Hjælpevidensk. til græsk og romersk Philologi.

Zirkel, Supplement zum Tactionenproblem. Progr. d. Gymn. zu Bonn, 1849. 4.

Astronomi, mathem. Geographi osv.

- Aletophili** Brev til Philolaum Orthophilum angaaende Jordens Stilstand eller Ubevægelighed. Aalborg, 1768. —
- Phil. Orthophili Undersøgning,** hvorvidt Aletophili Tanker om Jordens Ubevægelighed i den første Part af hans Responsum findes at være grundet. Aalborg, 1768. 1 Bd. C. b. 57.
- Bayeri Rhainani Uranometria.** Aug. Vind. 1603. Fol. A. 1.
- Renzenberg, J. F.,** Versuche über Umdrehung der Erde. Dortmund, 1801. C. b. 51.
- Berliner astronom. Jahrbücher:** 1779—81, 1783, 1799—1801, 1805—35, Regist. v. 1776—1829, u. *J. E. Bode's Erläuterungen.* 40 Bd. C. b. 6.
- Biot, traité élémentaire d'astronomie physique.** Tom. I & III. Paris, 1810—11. 2 Bd. C. b. 55.
- Bode, J. E.,** Vorstellung d. Gestirne auf XXXIV Tafeln. Berlin u. Stralsund, 1782. Fol. A. 34.
- see Berl. astronom. Jahrbücher.
- Boltze,** die Newtonsche Tangentialkraft. Progr. d. G. zu Cottbus, 1846. 4.
- Bugge, Th.,** descriptio itineris sui ad Anglos 1777. Univ. Progr. 1779. 4. Hist. & Geogr. B. 368. e.
- Astronomie. Kbhvn., 1796. C. b. 1.
- Casmann, O.,** Cosmopoeia. Francof., . . . (ud. Tit.) — Ejusd. Ouranographia. Francof., 1598. 1 Bd. C. b. 58.
- Colson, N.,** the Mariners new Kalendar. London, 1745. 4. C. b. 53.
- Coudraye,** om at udfinde Længden til Soes. Kbhvn, 1806. C. b. 52.
- Friis, St.,** den mathem. Geographi, fremstillet til Brug for de lærde Skoler. Progr. f. Roeskilde, 1852.
- Fälle,** das Planetensystem. Progr. d. G. zu Ratibor, 1849. 4.

- Gunnlaugsen, B.**, regulæ quedam simpliciores ad computandum motum lunæ. Progr. f. Bessastad, 1828. 4.
- Töblur yfir Solarinnar synilega Gang a Islandi. Progr. f. Bessastad, 1836. 4.
- Leidaviser til ad thekkja Stjörnur. Progr. f. Bessastad, 1845—46. 2 Heftir.
- Humboldt, A. v.**, Kosmos. 1—3 Bd. Stuttg. u. Tübingen, 1845—50. 3 Bd. C. b. 59.
- Kästner, A. G.**, astronomische Abhandlungen. 1—2 Bd. Göttingen. 1772—74. 2 Bd. C. b. 47.
- Kelly, P.**, a practical introduction to spherick and nautical Astronomy. London, 1801. C. b. 50.
- Kysæus, R.**, die Axendrehung d. Sonne. Progr. d. Realsch. zu Siegen, 1846. 4.
- Ma Lande**, astronomisches Handbuch. Aus d. Franz. Leipzig, 1775. C. b. 46.
- Littrow, J. J.**, Darstellung d. Sonnenfinsterniss im Jahr 1820. Pesth, 1820. C. b. 49.
- Longomontanus, Chr.**, Astronomia Danica. Amstelod., 1630. Fol. A. 2.
- Martini, G. H.**, von den Sonnenuhren der Alten. Leipzig, 1777. C. c. 159.
- Olufsen, C. F. R.**, de parallaxi lunæ. Hauniæ, 1840. 4. B. 31.
— de longitudine speculae Hafniensis. Univ. Progr. 1850. 4. B. 34.
- Pedersen, P.**, de longitudine speculae Hafniensis. Hauniæ, 1835. 4. B. 34.
- Schumacher, H. C.**, Hülftafeln zu Zeit- und Breitenbestimmungen. Copenhagen, 1820. C. b. 51.
- Steen, A.**, Begyndelsesgrunde i den mathem. Geographi. Kbhvn., 1845. C. b. 5.
- Steinbech, C. G.**, den oprigtige Almanakmand. Kbhvn., 1797. C. b. 2.
- Ursin, G. E.**, popular Astronomie. Kbhvn., 1838. C. b. 4.
- Wiedeburg, J. B.**, astronom. Bedenken über den bevorstehenden Untergang der Welt. Jena, 1744. C. b. 3.

Physik og Chimi.

Naturlære i Almindelighed.

Andresen, C. C., Naturbog for Bonden og Almueskoler. Kbhvn, 1853. C. c. 210.

Bartholin, C., specimen philosophiae naturalis. Hayniæ, 1692. 4. B. 76.

Bary, M. E., nouveaux problemes de Physique. Paris, 1838. C. c. 203.

Baumgartner, A., die Naturlehre. Sechste Aufl. Wien, 1839. C. c. 158.

Bernhardt, Magia naturalis von J. B. Porta. Progr. d. G. zu Wittenberg, 1815. 4.

Berzelius, J. J., Jahresbericht über d. Fortschritte d. physisch. Wissenschaften; im deutsch herausgegeben v. F. Wöhler. Jahrg. 18—27. Tübingen, 1839—48. 10 Bd. C. c. 102.

— Jahresbericht u. s. w.; fortges. v. Svanberg. Jahrg 28—30. Tübingen, 1849—51. 3 Bd. C. c. 113.

— Vollständ. Sach- u. Namen - Register zum Jahresbericht. Tübingen, 1847. C. c. 112.

Brandes, H. W., Naturlære; oversat af G. F. Ursin. 1—4 D. Kbhvn, 1834—36. 4 Bd. C. c. 11.

Brisson, traité élémentaire ou principes de Physique. Ed. 2e. 1—3 Tom. Paris, 1797. 3 Bd. C. c. 20.

Des-Cartes, opuscula postuma physica &c. Amstelod., 1701. 4. B. 32.

Dove, H. W., og **Moser, L.**, Repertorium d. Physik. 1—8 Th. Berlin, 1837—49. 8 Bd. C. c. 150.

Elsner, von d. empirischen Naturforschung u. d. Naturphilosophie. Progr. d. Maria-Magdal. G. in Breslau, 1815. 4.

Erxleben, J. C. P., Anfangsgründe d. Naturlehre. 6te Aufl. Göttingen, 1794. C. c. 161.

Gehler, physikalisches Wörterbuch. Neue Ausg. 1—11 Th. Leipzig, 1825—45. 21 Bd. og Atlas i 3 Hefter. C. c. 28.

George, Theorie d. Materie. Progr. d. Köln. Realg. zu Berlin, 1850. 4.

- Gren, F. A. C.**, Grundriss d. Naturlehre. Halle, 1801. C. c. 163.
Guyot, nouvelles récréations physiques & mathématiques. 1—3
Tom. Paris, 1786. 3 Bd. C. c. 171.
Hæuch, A. W., Begyndelsesgrunde til Naturlæren. 2 Udg. 1—2 D.
Kbhvn, 1798—99. 2 Bd. C. c. 213.
Hugenii, Chr. Z., opera reliqua. Amstelod., 1728. — Ejusd.
opuscula posthuma. 1—2 Tom. Amstelod., 1728.
Folio. 1 Bd. A. 18.
Kratzenstein, C. G., systema physicæ experimentalis. Ed. 2. Hayniæ,
1761. C. c. 8.
Lauber, L. M., die Naturkräfte. Progr. d. G. zu Thorn, 1849. 4.
Lavoisier, physikal.-chem. Schriften; übers. v. C. A. Weigel u.
fortges. v. H. F. Link. 1—5 Th. Greifswald,
1783—94. 2 Bd. C. c. 178.
Leidenfrost, J. G., opuscula physico - chemica & medica. 1—4
Tom. Lemgoviae, 1797—98. 1 Bd. C. c. 149.
Lorenz, J. Fr., erster Cursus d. angewandten Mathematik.
Helmstedt, 1807. C. c. 166.
Murhard, F., Geschichte d. Physik. Bd. 1. Hälfte. 2. Göttingen,
1799. C. c. 169.
Musschenbroek, P. v., tentamina experimentorum naturalium. 1—2
P. Lugd. Batav., 1731. Fol. 1 Bd. A. 19.
— Grundlehre der Naturwissenschaft. Leipzig, 1749. C. c. 160.
Naturlehrer, der; Unterhaltungen eines Vaters m. seinen Kindern.
Hamburg, 1795. C. c. 9.
Péclet, F., traité élémentaire de physique. 3me édit. 1—2 Tom.
Paris, 1838. 2 Bd. og Atlas. C. c. 134.
Poggendorff, J. C., Annalen d. Physik u. Chemie. 2te Reihe:
Bd. 19—30; 3te Reihe: Bd. 1—33; u. 4te Reihe:
B. 1—3. Leipzig, 1840—55. 46 Bd. C. c. 53.
— Annal. d. Ph. u. Ch. Ergänzung. Bd. 1—4. C. c. 98.
Pouillet's Lehrb. d. Physik u. Meteorologie bearb. v. Joh. Müller.
1—2 Th. Braunschweig, 1844—45. 2 Bd. C. c. 197.
Scheele, C. W., sammel. physiche u. chem. Werke, herausgeg.
v. S. F. Herbstädt. 1—2 Th. Berlin, 1793. 2
Bd. C. c. 180.
Scheuchzer, J. J., Physica oder Naturwissenschaft. Zürich, 1729.
C. c. 162.

- S**turmius, J. C., collegium experimentale &c. Norimbergæ, 1676.
4. B. 33.
- U**ssing, R., Naturlære til Brug ved Skolelærer-Seminariet i Borris.
Borris, 1817. C. c. 218.
- V**ieth, G. U. A., Anfangsgründe d. Naturlehre. 5te Aufl. Leipzig, 1823. C. c. 165.
- W**olff, C., allerhand nützliche Versuche zu Erkenntniss der Natur und Kunst. 1—3 Th. Halle, 1745. 3 Bd. C. c. 1.
- Z**eisold, J., institutiones physicæ. Jenæ, 1636. C. c. 15. a.
— meditationum physicarum libri duo. Jenæ, 1657. C. c. 15. b.
Mechanisk Physik.
- B**erg, P. C., Lærebog i Statik; efter „L. Poinsot: Élémens de Statique, 8me édit.“ Kbhvn, 1853. C. c. 208.
- B**iering, Chr. H., Prøve af en Lærebog i Naturlære. Progr. f. Aalborg, 1842.
— popular Lærebog i Mechanik. Kbhvn, 1844. C. c. 196.
- E**ytheein, Handbuch d. Statik fester Körper. Bd. 2 og 3. Berlin, 1808. C. c. 206.
- F**iedler, J., das Pendel. Progr. d. G. zu Leobschütz, 1848. 4.
- J**ürgensen, Chr., sur le mouvement du pendule. A Copenhague, 1853. C. c. 205.
- K**ræft, J., Forelesninger over Mechanik, Hydraulik &c. 1—2 D. Sorøe, 1763—64. 4. 2 Bd. B. 6.
- M**artin, philosophia Britannica. Tom. I. Reading, 1747. C. c. 164.
- P**icard, Abhandlung vom Wasserwagen. Berlin, 1749. C. c. 168.
- (**R**amsing, H. M.), Beskrivelse over en Hurtigvægt, samt en Regnemaskine. Kbhvn, 1835. C. c. 216.
- S**chellbach, E., mechanische u. mathematische Probleme. Progr. d. Friedrich-Wilhelms G. zu Berlin, 1845. 4.
— Bewegung materieller Punkte. Progr. d. Realsch. zu Berlin, 1849. 4.
— Poinsots Theorie d. Drehung d. Körper. Progr. d. Friedrich-Wilhelms G. zu Berlin, 1851. 4
- S**chmidt, M. R., Formler for Kastebewægelsen. Progr. f. Horsens, 1854.
- S**ilfverberg, G., mechanisk Physik. Kbhvn, 1848. C. c. 17.

Uhdolph, J., das Barometer. Progr. d. kath. G. zu Glogau, 1850.

4. 2 Hstr.

Örsted, H. C., Naturlærens mechaniske Deel. Kbhvn, 1844.

2 Explr. C. c. 10.

— Naturlærens mechaniske Deel. 2 Udg. Kbhvn, 1852. C. c. 211.

Chladni, E. F. F., traité d'acoustique. Paris, 1809. C. c. 133.

— kurze Uebersicht d. Schall- u. Klanglehre. Mainz, 1827. C. c. 52.

Sondhausz, über den Brummkreisel u. das Schwingungsgesetz der kubischen Pfeifen. Progr. d. kath. Gymn. zu Breslau, 1850. 4.

Chemisk Physik.

Adams, G., Versuch über die Electricität. Aus d. Engl. Leipzig, 1785. C. c. 202.

Ampère u. Babinet, Entdeckungen über die Electricität und den Magnetismus. Aus d. Franz. Leipzig, 1822. C. c. 138.

Dub, J., die Gesetze des Elektromagnetismus im weichen Eisen. Progr. d. G. zum grauen Kloster in Berlin, 1853. 4.

Elsermann, die Electricitätsvertheilung in offenen galvan. Säulen. Progr. d. G. zu Saarbrücken, 1844. 4.

du Fay, Versuche u. Abhandl. von d. Electricität derer Körper, die u. s. w. A. d. Frau, Erfurt, 1745. C. c. 176. a.

Fallesen, L. S., de natura caloris. Hauniae, 1833. 4. B. 73.

Flesch, J., das Prinzip d. Wärme-Ausstrahlung. Progr. d. G. zu Trier, 1847. 4.

Franklin, Benj., Briefe v. d. Electricität; übers. v. J. C. Wilcke. Leipzig, 1758. C. c. 220. d.

Gordon, A., Versuch einer Erklärung der Electricität. Erfurt, 1745. C. c. 176. b.

Gundolf, electromagnetische Telegraphie. Progr. d. G. zu Paderborn, 1850. 4.

Haukel, die Magnetisirung d. Stecknadeln. Progr. d. Realsch. zu Halle, 1845. 4.

Kräger, J. G., Zuschrift an seine Zuhörer, worinnen er ihnen seine Gedanken von der Electricität mittheilt. Halle, 1745. C. c. 176. c.

Milenthal, J. A., zur Galvanoplastik. Progr. d. G. zu Rössel, 1849. 4.

- Lous, C. C.**, tentamina experimentorum ad compassum perficiendum spectantium. Havniæ, 1773. 4. B. 5.
- Marat**, découvertes sur le feu, l'électricité et la lumière. Paris, 1779. C. c. 215.
- Matthæi, M.**, die specifische u. die latente Wärme. Progr. d. G. zu Liegnitz, 1845. 4.
- die Dampfmaschine. Progr. d. G. zu Liegnitz, 1850. 4.
- Müller, Joh.**, see C. L. Petersen.
- Nollet**, essai sur l'électricité des corps. Paris, 1751. C. c. 199.
- Petersen, C. L.**, Naturærens chemiske Deel, efter „Joh. Müllers Grundriss der Physik und Meteorologie“. Kbhvn, 1851. C. c. 19.
- Pfaff, C. H.**, Revision d. Lehre vom Galvano-Voltaismus. Altona, 1837. C. c. 137.
- Prevost, P.**, physisch-mechan. Untersuchungen über die Wärme. Aus d. Franz. übers. von D. L. Bourguet. Halle, 1798. C. c. 147.
- Sammlung electrischer Spielwerke**. 1—4 Lief. Nürnberg. u. Alt-dorf, 1791. 2 Bd. C. c. 200.
- Silfverberg, G.**, chemisk Physik. Kbhvn, 1847. C. c. 18. a.
— chemisk Physik. 2det Oplag. Kbhvn, 1853. C. c. 18. b.
- Tuxen, J. C.**, Compasnaalens Deviation. Kbhvn, 1851. C. c. 217.
- Winkler, J. H.**, Gedanken von den Eigenschaften, Wirkungen und Ursachen der Electricität. Leipzig, 1714. C. c. 220. a.
— die Eigenschaften d. electrischen Materie u. d. electrisch. Feuers. Leipzig, 1745. C. c. 220. b.
— die Stärke der electrischen Kraft des Wassers in gläsernen Gefäßen. Leipzig, 1746. C. c. 220. c.
- Meteorologi, Klimatologi.
- Ahlehardt, P.**, Bronto-Theologie. Greifswald, 1745. C. c. 7.
- Felten, N.**, meteorologische Beiträge zu d. Jahr. 1848—50. Progr. d. G. zu Cleve, 1851. 4.
- Fiedler, J.**, Thermometer- u. Barometer-Beobachtungen v. Jahr. 1805—1851. Progr. d. G. zu Leobschütz, 1852. 4.
- Gerhardt, C. J.**, über d. mittlere Temperatur von Salzwedel, nach Thermometer-Beobachtungen in den Jahren 1848—49. Progr. d. G. zu Salzwedel, 1850. 4.

- Hagge**, Meteorologie Holsteins. Progr. f. Rendsborg, 1852. 4.
Hahnrieder, E. A., die Intensität d. magnet. Erdkraft. Progr. d. Realsch. zu Meseritz, 1844. 4.
Heydenreich, die klimatischen Verhältnisse von Tilsit. Progr. d. G. zu Tilsit, 1852. 4.
Hohoff, J., der Stand d. Barometers u. Thermometers zu Recklinghausen. Progr. d. G. zu Recklingh., 1848. 4.
Kämtz, L. F., Lehrbuch d. Meteorologie. 1—3 D. Halle, 1831—36. 3 Bd. C. c. 130.
Leslie, J., Versuche u. Instrumente, die sich auf das Verhalten der Luft zu Wärme und Feuchtigkeit beziehen. Uebers. v. H. W. Brandes. Leipzig, 1823. C. c. 148.
de Luc, J. A., Untersuchungen über die Atmosphäre. 1—2 Bd. Leipzig, 1776—78. 2 Bd. C. c. 142.
Priestley, J., Versuche u. Beobacht. über verschiedene Gattungen d. Luft. Aus d. Engl. 1—3 Th. Wien u. Leipzig, 1778—90. 1 Bd. C. c. 144.
— Versuche u. Beobachtungen über verschiedene Theile d. Naturlehre. Aus d. Engl. 1—3 Th. Wien und Leipzig, 1780—87. 1 Bd. C. c. 145.
Reimarus, J. A. H., vom Blitz. Hamburg, 1778. C. c. 141.
Schumann, G. A., von dem Gewitter. Progr. d. G. zu Quedlinburg, 1848. 4.
Strahl, Meteorologie. Progr. d. G. zu Prentzau, 1847 u. 50. 4. 2 Hstr.
Wileke, J. C., Tal om de nyaste Förklaringar af Norr-Skenet. Stockholm, 1778. C. c. 15.
Wolff, O., de temperie aëris. Hafniae, 1795. C. c. 221.

OPTIK.

- Daguerre**, historique et description des procédés du daguerréotype et du diorama. Paris, 1839. C. c. 212.
Gent, die Brechung d. Lichtstrahlen im Prisma. Progr. d. Ritter-acad. zu Liegnitz, 1845. 4.
Haedenkamp, Erscheinung d. Lichts in krystallin. Körpern. Progr. d. G. zu Hamm, 1846. 4.
Honigmann, J., Äthervibrationen im elementaren polarisirten Lichtstrahle. Progr. d. G. zu Düsseldorf, 1848. 4.
Hannover, A., om Mikroskopet. Kbhvn, 1847. C. c. 16.

- Zückenhof**, Kurzsichtigkeit u. Gebrauch d. Brillen. Progr. d. G. zu Münster, 1847. 4.
- Meierheim**, *G.*, Apparat zur Veranschaulichung d. Perspektive. Progr. d. G. zu Siegen, 1852. 4.
- Petersen**, *C. L.*, Lyslære, efter „J. Müllers Grundriss d. Physik u. Meteor.“ Kbhvn, 1852. C. c. 223.
- Rott**, *J.*, das Auge. Progr. d. G. zu Gleiwitz, 1849. 4.
- Uhldolph**, *P.*, Theorie des Sehens. Progr. d. kath. G. zu Glogau, 1845. 4.

Chemie.

- Berzelius**, *J. J.*, Lehrbuch d. Chemie. Uebers. v. F. Wöhler. 1—10 Bd. Dresden u. Leipzig, 1835—41. 10 Bd. og Atlas. C. c. 119.
- Biering**, *Ckr. II.*, om Metallernes Forvandling. Progr. f. Ronne, 1839.
- Dalton**, *J.*, System d. chemisch. Theiles d. Naturwissenschaft; übers. v. F. Wolff. 1—2 Th. Berlin, 1812—13. 1 Bd. C. c. 146.
- Dumas**, *M.*, traité de Chimie, appliquée aux arts. 1—5 Tom. Paris, 1828—35. 5 Bd. og Atlas. C. c. 188.
- Döbereiner**, *J. W.*, Anfangsgründe d. Chemie u. Stöchiometrie. Jena, 1819. C. c. 140.
- Forchhammer**, *G.*, Lærebog i Stoffernes alm. Chemie. Bd. I. Kbhvn, 1812. C. c. 177.
- Hagen**, die Schleimsäure. Progr. d. Realg. zu Berlin, 1847. 4.
- Knapp**, *F.*, Lehrbuch d. chemisch. Technologie. Bd. 2. Lief. III—XII. Braunschweig, 1849—53. C. c. 214.
- Kohlmann**, *J. H. L.*, der erste chemische Unterricht. Progr. d. Realsch. zu Halle, 1852. 4.
- Kopp**, *H.*, see *J. Liebig*.
- Lavoisier**, System d. antiphlogistischen Chemie; übers. v. S. Hermbstädt. 1—2 Th. Berlin, 1792. 1 Bd. C. c. 195.
- Leyde**, *Edv.*, die Constitution organischer Verbindungen. Progr. d. G. zum grauen Kloster in Berlin, 1845. 4.
- Liebig**, *J.*, die organische Chemie in ihrer Anwendung auf Agriculturn u. Physiologie. Braunschweig, 1840. C. c. 118.
- u. *H. Kopp*, Jahresbericht über die Fortschritte d. reinen Chemie: 1847—49. Giessen, 1849—50. 4 Bd. C. c. 224.

- Liebig, J. u. J. C. Poggendorff*, Handwörterbuch d. Chemie. Bd. 1—4, Bd. 5. Lief. 1—6 u. Suppl.-Lief. 1—5. Braunschweig, 1837 &c. C. c. 228.
- Lindes*, die Auffindung d. Arseniks b. gerichtlich-chemischen Untersuchungen. Progr. d. Realsch. zn Berlin, 1846. 4.
- Rose, H.*, Handbuch d. analytischen Chemie. 1—2 Th. Berlin, 1838. 2 Bd. C. c. 116.
- Scharling, E. A.*, de chemieis calendariorum vesicariorum rationibus. Haunie, 1839. 4. B. 74.
- Schnabel, C.*, chemische Analysen. Progr. d. Realschule zu Siegen, 1847. 4.
- Schubarth, E. L.*, Lehrbuch d. theoretischen Chemie. 5te Ausg. Berlin, 1832. C. c. 191.
- Schumann, G. D.*, chemisches Laboratorium. Esslingen, 1849. C. c. 204.
- Thenard, L. J.*, traité de Chemie. 6me édit. 1—5 Tom. Paris, 1834—36. 5 Bd. og Atlas. C. c. 182.
- Thomsen, J.*, Veileddning i den præparative Chemie. Kbhvn, 1853. C. c. 209.
- Westergaard, H. B.*, kortf. Lærebog i den uorganiske Chemie. Kbhvn, 1853. C. c. 219.
- Wöhler, F.*, Grundriss af den uorganiske Chimi, udarbeidet af S. Groth. Kbhvn, 1854. C. c. 236.
- see *J. J. Berzelius*.
- Zeise, V. Chr.*, de chlorido platinæ et alcohole vini. Haun., 1830. 4. B. 75.

Naturhistorie.

Naturhistorie i Almindelighed.

- Beck, H.*, Samling af Afbildninger af naturhist. Gjenstande. Hft. 1. Kbhvn, 1833. 4. B. 30.
- Büsching, A. F.*, Undervisning i Naturhistorien. Kbhvn, 1779. C. d. 4.

- Dictionnaire classique d'histoire naturelle.** 1—16 Tom. & Planches. Paris, 1824—30. 18' Bd. C. d. 88.
- Fleischer, J.**, Forsog til en Naturhistorie. 1—10 Deel. Kbhvn, 1786—1804. 19 Bd. C. d. 6.
- Hammer, C.**, Forsog til en norsk Naturhistorie. 1—2 Deel. Kbhvn. 1775—78. 1 Bd. C. d. 2.
- Kreyer, H.**, Grundtræk til Veiledning ved naturh. Undervisning. Kbhvn, 1833. C. d. 41.
- naturhist. Tidsskrift. 1—3 Bd. Kbhvn, 1837—41. 3 Bd. C. d. 44.
- Linnæi amoenitates academicae.** Pars I. Lugd. Batav., 1749.
Pars II—VI. Holmiae, 1759—64. 6 Bd. C. e. 19.
- Prosch, V.**, Lærebog i Naturh. for Elementarklasser. Kbhvn, 1852. C. d. 146.
- Skrifter af Naturhistorie-Selskabet.** 1—3 Hft. Kbhvn, 1790—92. C. d. 134.
- Ørsted, A. S.**, de regionibus marinis freti Oresund. Hauniæ, 1844. C. d. 130.
- Archiv für Naturgeschichte**, gegründ. u. herausgeg. von **A. F. A. Wiegmann**. 1—6 Jahrg. Berlin, 1835—40. Fortges. v. **W. F. Erichson**. 7—14 Jahrg. Berlin, 1841—48. Wieder fortges. v. **F. H. Troschel**. 15—20 Jahrg. Berlin, 1849—54. 40 Bd.
- Bramsen, P. og S. Drejer**, kortf. Lærebog i Zoologie og Botanik. 2den Udg. Kbhvn, 1846. C. d. 50.
- Eschricht, D. F.**, Ejendommeligheder, der tilkomme Organismerne i Almindelighed. Kbhvn, 1832. C. d. 85.
— see **J. F. Schouw**.
- Goldenberg**, die Naturwissenschaft eine Wissenschaft des Lebens. Progr. d. G. zu Saarbrücken, 1851. 4.
- Hinze, H. E. H.**, der Lebensmagnetismus. Progr. d. G. zu Brieg, 1849. 4.
- Hörber, G. W.**, Ideen zur Geschichte d. organischen Schöpfung. Progr. d. Elisabethg. zu Breslau, 1851. 4.
- Masius, H.**, Naturstudier. Overs. af J. Michaelsen. Kbhvn, 1853. C. d. 149.

Scharenberg, d. Unterschied zwischen Thieren u. Pflanzen.
Progr. f. Kiel, 1850. 4.

Schouw, J. F. og D. F. Eschricht, Afbildninger af Dyr og Planter. Kbhvn, 1844. C. d. 178.

Menneskets Anatomi og Physiologi.

Bendz, H. C., de anastomosi Jacobsonii et ganglio Arnoldi.
Hauniae, 1833. 4. B. 125.

— de connexu inter nervum vagum et accessorium Willisii.
Hauniae, 1836. 4. B. 77.

Eschricht, D. F., de functionibus nervorum faciei et olfactus
organii. Hauniae, 1825. B. 80.

— om Haarenes Retning paa det menneskelige Legeme.
Kbhvn, 1845. C. d. 86.

— de uylkaarlige og vilkaarlige Livsytringer. Kbhvn, 1845.
4. B. 79.

Hannover, A., de cartilaginibus, musculis, nervis auris externae.
Hauniae, 1839. 4. B. 78.

— Bidrag til Ojets Anatomi osv. Kbhvn, 1850. C. d. 150.

Haugsted, F. C., descriptio thymi. Part. 1 & 2. Hauniae,
1831—32. 2 Hft. C. d. 167.

Hornbech, H. B., de sanguine. Hauniae, 1832. C. d. 166.

König, F. W., das leibliche Leben d. Menschen. Progr. d. G.
zu Ratibor, 1844. 4.

Mayer, J. C. A., anatom. Beschreibung d. Blutgefässe d.
menschlichen Körpers. Berlin u. Leipzig, 1777.
1 Bd. m. Atlas i Fol. C. d. 142.

Panum, P. L., den menskelige Organisme. Kbhvn, 1847.
C. d. 42.

— om Fibrinen. Kbhvn, 1851. C. d. 169.

Skjelderup, M., anatomisk - physiologiske Forelæsninger. Bd. 2.
Kbhvn, 1808. C. d. 170.

Sperlingen, J., de formatione hominis in utero. Wittebergæ,
1641. C. d. 151.

Stein, S. A. W., de thalamo et origine nervi optici. Hauniae,
1834. 4. B. 112.

Winslow, J. B., expositio anatomica structure corporis humanæ.
1—4 Tom. Francofurtæ & Lipsiæ, 1753. 2 Bd.
C. d. 152.

Zoologi.

- Cuvier, G.**, le régime animal. 1—5 Tom. Paris 1829. 5 Bd. C. d. 63.
— das Thierreich. Uebers v. F. S. Voigt. 1—5 Th. Leipzig, 1831—38. 5 Bd. C. d. 68.
Eschricht, D. F., udvalgte Æmner af Læren om Livet. Kbhvn, 1850. C. d. 87.
Hauch, J. C., de 3 Organ-systemer. Progr. f. Soro Acad., 1831. 4. B. 81.
Gravenhorst, J. L. C., vergleichende Uebersicht d. Linnéisch. u. einiger neuern zoologischen Systeme. Göttingen, 1807. C. d. 115.
Linné, C. v., Natursystem nach d. 12ten latein. Ausgabe v. F. L. St. Müller. 1—6 Th. m. Supplement u. Regist. Nürnberg, 1773—89. 11 Bd. C. d. 25.
Milne Edwards, M. H., Élémens de Zoologie. 2me édit. 1—4 Tom. Paris, 1840—41. 2 Bd. C. d. 158.
— Cours élémentaire de Zoologie. 6me édit. Paris, 1852. C. d. 145.
Müller, O. Fr., Zoologia Danicæ prodromus. Hauniæ, 1776. C. d. 1.
Parley, P., Fortællinger om Dydrene. Overs. af Maria Bojesen. Kbhvn, 1853. C. d. 165.
Pictorial Museum of animated nature. 1—2 Vol. London, (1843—45). Fol. 2 Bd. A. 15.
Prosch, F., om Parthenogenesis og Generationsyrel. Kbhvn, 1851. C. d. 141.
— Dyrerigets Naturhistorie. Kbhvn, 1851. C. d. 58.
Schubert, H. G. v., Naturgeschichte in Bildern. 1—3 Lief. Esslingen, 1840—42. Fol. 1 Bd. A. 35.
Siebold, C. Th. u. H. Stannius, Lehrbuch d. vergleichenden Anatomie. 1—2 Bd. Berlin, 1846—48. 2 Bd. C. d. 139.
Steenstrup, J. J. S., om Forplantning gjennem veklende Generationsrekker. Progr. f. Soro Acad., 1842. 4. B. 82.
— om Hermaphroditismen. Progr. f. Soro Acad., 1845. 4. B. 29.
Sundevall, C. J., see F. v. Wright.
Tiegemann, A. F. A. u. J. F. Ruthe, Handbuch d. Zoologie. 2te Aufl. Berlin, 1843. C. d. 160.

- Wright, F. v.** (og *C. J. Sundevall*), zoologisk HaandAtlas, ved
C. E. Kjellerup. Kbhvn, 1851. C. d. 147.
- Zaddach, E. G.**, die Eintheilung d. Thierreiches. Progr. d.
Friedrichsg. zu Königsberg, 1817. 4.
- Bloch, M. E.**, oeconom. Naturgeschichte der Fische Deutschlands.
1—3 Th. Berlin, 1782—84. 1—3 Bd. B. 51.
- Naturgeschichte d. ausländisch. Fische. 1—9 Th. Berlin,
1785—95. 4. 9 Bd. B. 54.
- Brünnich, M. Th.**, Ornithologia borealis. Hauniæ, 1764. C. d. 73.
- Cavolini, P.**, Abhandlung über die Erzeugung d. Fische u. s. w.
Uebers. v. Zimmermann. Berlin, 1792. C. d. 116.
- Eschricht, D. F.**, de organis, quæ respirationi et nutritioni foetus
mammalium inserviunt. Hafniæ, 1837. B. 83.
- Samme Skrift paa Dansk (i Udtog). B. 84.
- Faber, F.**, über das Leben d. hochnordischen Vögel. Leipzig,
1826. C. d. 74.
- Forskål, P.**, descriptiones animalium &c., quæ in itinere orien-
tali observavit. Edid. C. Niebuhr. Hafniæ, 1775.
4. B. 9.
- Frolund, Fr.**, Pattedyrene. Med 130 Træsnit. Kbhvn, 1847.
C. d. 47.
- Fuhdrott, Charakteristik d.** Vögel. Progr. d. Realsch. zu Elber-
feld, 1847. 4.
- Heilmuth, J. H.**, Volksnaturgeschichte. Bd. 3 (d. Fische). Leip-
zig, 1798. C. d. 155.
- Melehior, H. B.**, den danske Stats og Norges Pattedyr. Et
Priisskrift. Kbhvn, 1834. C. d. 49.
- Nilsson, S.**, Skandinavisk Fauna. 1—2 Delen. Lund, 1820—24.
2 Bd. C. d. 156.
- Skandinavisk Fauna. 1—3 Delen. Lund, 1835—42. 3
Bd. C. d. 51.
- Skandinavisk Fauna. Ia Deleu: Däggdjuren. Lund, 1847.
C. d. 51.
- Rafn, C. G.**, Naturhistorie for hver Mand. Bd. 1. Hefte 1.
(Pattedyrenes Naturh.). Kbhvn, 1802. C. d. 171.
- Römer u. Schinz**, Naturgeschichte der in der Schweiz einheimi-
schen Säugethiere. Zürich, 1809. C. d. 110.

- Rösel v. Rosenhof, A. J.*, hist. nat. ranarum nostrat. (lat. & germ.) Norimbergæ, 1758. Fol. A. 6.
- Schinz, H. R.* (u. *K. J. Brodtmann*), Naturgeschichte u. Abbildungen d. Säugethiere. 2te Aufl. Leipzig, 1831. Fol. 2 Bd. A. 7.
- Naturg. u. Abbild. d. Vögel. Leipzig, 1836. Fol. m. ill. Taf. 2 Bd. A. 9.
- Naturg. u. Abbild. d. Reptilien. Leipzig, 1836. Fol. m. illum. Taf. 2 Bd. A. 11.
- Naturg. u. Abbild. d. Fische. Leipzig, 1836. Fol. m. ill. Taf. 2 Bd. A. 13.
- see *Römer*.
- Schöphs, J. D.*, Naturgeschichte d. Schildkröten. Erlangen, 1792 —1801. 4. 1 Bd. B. 126.
- Tiedemann, F.*, Zoologie. 1—3 Bd. (Säugethiere u. Vögel). Landshut, 1808—14. 3 Bd. C. d. 111.
- Zorn, J. H.*, Petino-Theologie. 1—2 Th. Pappenheim, 1742 —43. 2 Bd. C. d. 182.
- Bloch, M. E.*, Abhandlung v. d. Eingeweidewürmern. Berlin, 1782. 4. B. 63.
- Bohadsch*, Beschreibung einiger Seethiere; übers. v. Leske. Dresden, 1777. 4. B. 64.
- Chemnitz, J. H.*, see *F. H. W. Martini*.
- Cornelius*, von d. *Palingenia longicauda*, Progr. d. Realsch. zu Elberfeld, 1848. 4.
- Döring, R.*, die schlesischen Tagfalter. P. d. G. zu Brieg, 1851. 4.
- Eschricht, D. F.*, Cirrhotheitis Müller, eine neue Gattung d. Cephalop. bildend. 4. B. 85.
- Fabricius, J. C.*, Systema Entomologiq. Flensb. & Lipsie, 1775. C. d. 75.
- Philosophia entomologica. Hamb. & Kilonii, 1778. C. d. 84.
- Mantissa Insectorum. 1—2 Tom. Hauniæ, 1787. 2 Bd. C. d. 82.
- Entomologia systematica. 1—4 Tom. Hauniæ, 1792—94. 4 Bd. C. d. 76.
- Supplementum Entom. system. Hafniæ, 1798. C. d. 80.
- Index alphabeticus in Suppl. Entomol. Hauniæ, 1799. C. d. 81.

- Geer, K.** v., Abhandlungen zur Geschichte der Insecten; übers.
v. J. A. E. Goeze, 1—7 Th., Leipzig, 1776—83.
4. 7 Bd. B. 22.
- Goeze, J. A. E.**, Naturgeschichte d. Eingeweidewürmier, Blankenburg,
1782. 4. B. 16.
- Erster Nachtrag zur Naturgesch. d. Eingeweidew., Leipzig,
1800. 4. B. 17.
- Jacobsen, F. W. S.**, Insektsfaunaen om Soro. I. Progr. f.
Soro, 1850.
- Kelch**, die Käfer Oberschlesiens. Progr. d. G. zu Ratibor,
1846 (& 52). 4.
- die Orthopteren Oberschlesiens. Progr. d. G. zu Ratibor,
1852. 4.
- Kissner, A.**, die Gastropoden. Progr. d. G. zu Lyck, 1850. 4.
- Klapsz, J. M.**, Beitrag zur Fauna von Rastenburg. Progr. ebendas,
1849. 4.
- Knorr, Wolfgang G.**, Vergnügen d. Augen u. d. Gemüths in Vor-
stellung einer allgemeinen Sammlung von Conchylien.
Nürnberg, 1790—92. 6 Bd. 4. B. 10.
- Lesser, F. C.**, Testaceo-theologia. Leipzig, 1757. C. d. 172.
- Loew, H.**, dipterologische Beiträge. Progr. d. Friedrich-Wilh.
G. zu Posen, 1845 u. 1847. 4. 2 Hefter.
- die Gallmücken. Progr. d. Friedrich-Wilh. G. zu Posen,
1850. 4.
- Bemerkungen über die Familie d. Asiliden. Progr. d.
Realsch. zu Meseritz, 1851. 4.
- neue Beiträge zur Kenntniss d. Dipteren. Progr. d. Realsch.,
zu Meseritz, 1853. 4.
- Martini, F. H. W.**, neues systemat. Conchylien-Cabinet. 1—3
Bd. Nürnberg, 1769—74. Fortges. d. J. H. Chem-
nitz. 4—11 Bd. Nürnberg, 1780—1795. Register
v. J. S. Schröter. Nürnberg, 1788. 4. 12 Bd.
B. 113.
- Milne Edwards**, histoire naturelle des Crustacées. 1—3 Tom.
Paris, 1837—40. 3 Bd. og Atlas. C. d. 124.
- Müller, O. Fr.**, Pileolarvén med dobbelt Hale. Khvyn, 1772. B. 21.
- Pfeiffer, L.**, kritisches Register zu Martini u. Chemnitz's Kon-
chylien-Kabinet. Kassel, 1840. C. d. 137.

- Ramdohr, K. A.**, Abhandlung über die Verdauungswerkzeuge der Insecten. Halle, 1811. 4. B. 86.
- Rathlef, E. L.**, Akridotheologie. Hannover, 1748. C. d. 181.
- Reaumur**, mémoires pour servir à l'histoire des Insectes. 1—6 Tom. Paris, 1734—42. 4. 6 Bd. B. 87.
- Rösel v. Rosenhof, A. J.**, Insecten-Belustigung. 1—4 Th. Nürnberg, 1746—61. 4. 6 Bd. B. 93.
- Sars, M.**, Beskrivelser og Tagtagelser over nogle Dyr ved den Bergenske Kyst. Bergen, 1835. 4. B. 50.
- Schjodte, J. C.**, Danmarks Eleutherata. Bd. I. Kbhvn, 1811. C. d. 56.
- Schubert, G. H. u. J. A. Wagner**, system. Conchylien-Cabinet. Nürnberg, 1829. (ɔ: Mart. u. Chemn. Conch.-Cabinet. Bd. 12, Abth. 1). 4. B. 99.
- Schumacher, C. F.**, essai d'un nouveau système des habitations des vers testacés. A Copenhague, 1817. 4. B. 100.
- Trembley, A.**, l'histoire d'un genre de polypes d'eau douce &c. Leide, 1741. 4. B. 101.
- Botanik.
- Bischoff, G. W.**, Handbuch der botanischen Terminologie u. Systemkunde. 1—3 Bd. Nürnberg, 1830—43. 4. 3 Bd. B. 102.
- Dreyer, S. Th. N.**, elementa Phyllologiae. Hauniæ, 1840. C. d. 117.
- Herr, A.**, die Bewegung in d. Pflanzenwelt. Progr. d. G. zu Wetzlar, 1846. 4.
- Krause**, botanisches Lexicon. Progr. d. G. zu Dt. Crone, 1853.
- Lindley, J.**, System d. Botanik. Aus d. Engl. Weimar, 1843. C. d. 106.
- Masius, H.**, Physiognomik d. Bäume. Progr. d. G. zu Salzwedel, 1849. 4.
- Moldenhawer, J. J. P.**, Beyträge zur Anatomie d. Pflanzen. Kiel, 1812. 4. B. 105.
- Reichenbach, H. G. L.**, das Herbarienbuch. Dresden u. Leipzig, 1811. C. d. 122.
- Scheibert, J. W.**, Leitfaden f. d. Elementarunterricht in d. Botanik. Progr. d. G. zu Elbing, 1845. 4.
- Schleiden, M. J.**, Grundzüge d. wissenschaftl. Botanik. 1—2 Th. Leipzig, 1845. 1 Bd. C. d. 57.

- Schleiden, M. J.*, die Pflanze u. ihr Leben. 2te Aufl. Leipzig, 1852. C. d. 62.
- Sprengel, Chr. S.*, das entdeckte Geheimniss der Natur im Bau u. in der Befruchtung d. Blumen. Berlin, 1793. 4. B. 106.
- Vaupell, Chr.*, Planterigets Naturhistorie til Skolebrug. Kbhvn, 1851. C. d. 173.
- Ørsted, A. S.*, Planterigets Naturhistorie. Kbhvn, 1839. C. d. 43.
- Baumgardt*, die Flora d. Insel Rügen. Progr. d. G. zu Putbus, 1845. 4.
- zur Kenntniss Lommis u. Justedalens in Norwegen. Progr. d. G. zu Cöslin, 1849. 4.
- Bredsdorff, J. H.*, Haandbog ved botaniske Excurs. i. Egnen om Soroe. Progr. f. Soro Acad., 1834 og 1835. 4. 2 Hester. B. 107.
- Flora Danica*. Fasc. 1—39, c. tab. color. Hafniæ, 1766—1840. Fol. 13 Bd. A. 20.
- Forskål, P.*, Flora Ægyptiaco-Arabica. Edid. C. Niebuhr. Hafniæ, 1775. 4. B. 8.
- Forster*, charact. generum plant., quas in intin. ad insul. mar. austral. colleg. &c. Londoni, 1776. 4. B. 108.
- Haub, P. F.*, Album plantarum, quæ circa Conicium sponte crescunt, phanerogamarum. Progr. d. G. zu Conitz, 1847. 4.
- Koch, G. D. J.*, synopsis Floræ Germanicæ et Helveticæ. Edit. 2a. Lipsiæ, 1843—45. 3 Bd. C. d. 119.
- Kylling, P.*, Viridarium danicum. Hafniæ, 1688. 4. B. 20.
- Lange, J.*, Haandbog i den danske Flora. Kbhvn, 1851. C. d. 61.
- Lassen, N. C. N.*, danske phanerog. Planter. I. Progr. f. Aarhus Realskole, 1841.
- Reichenbach, H. G. L.*, Flora Saxonica. Dresden u. Leipzig, 1842. C. d. 123.
- Ritschl, G.*, Posens Flora. Progr. d. Friedr.-Wilh. G. zu Posen, 1851. 4.
- Staage, M. J.*, Catalogus plant. circa Brunsbergam sponte crescentium. Progr. d. G. zu Braunsberg, 1846.

- Weyl**, Beitrag zur Flora Preussens. Progr. d. G. zu Rastenburg, 1847. 4.
Mineralogi, Geognosi osv.
- Beudant, F. S.**, traité élémentaire de Mineralogie. Paris, 1824.
C. d. 118.
- Hochheimer, C. F. A.**, Versuch einer mineralogischen Nomenclatur. Leipzig, 1794. C. d. 3.
- Hoffmann, C. A. G.**, Handbuch d. Mineralogie. 1—4 Th. Freyberg, 1811—17. 4 Bd. C. d. 37.
- Köhler**, der Anosrit, eine neue Mineral-Species. Progr. d. Gewerbesch. zu Berlin, 1853.
- Leonhard, C. C.**, Handbuch d. Oryktognosie. Heidelberg, 1826.
C. d. 36.
- Mohs, F.**, Grundriss d. Mineralogie. 1—2 Th. Dresden, 1822.
2 Bd. C. d. 107.
- Monticelli, T. e N. Covelli**, appendice al prodromo della Mineralogia Vesuviana. Napoli, 1839. C. d. 129.
- Schmidt, F.**, Mineralienbuch; mit color. Abbild. Stuttgart, 1850.
4. B. 19.
- Wallerius, J. G.**, Mineralogie. Aus d. Schwed. übers. v. J. D. Denso. Berlin, 1750. C. d. 5.
- Werners neuestes Mineralsystem**. München, 1816.
- Agassiz**, geologische Alpenreise, herausgeg. v. Vogt. Frankf. a. M., 1847. C. d. 138.
- Bertrand, A.**, die Revolutionen d. Erdballs. Kiel, 1844. C. c. 128.
- Burat, A.**, angewandte Geognosie. Deutsch herausgegeb. von H. Krause u. J. P. Hochmuth. Berlin, 1844. C. d. 131.
- Covelli, N.**, see *T. Monticelli*.
- Dau, J.**, über die Torfmoore Seelands. Kopenhagen, 1829.
C. d. 109.
- Ekerøth, C.**, kortf. Lærebog i Geologien med et mineralogisk Anhang. Viborg, 1852. C. d. 148.
- Fabricius, J. A.**, see physisk Geographi.
- Felten**, über Alluvialbildungen. Progr. d. G. zu Cleve, 1846. 4.
- Forchhammer, G.**, Danmarks geognostiske Forhold. Kbhvn, 1835.
4. B. 109.
- Füger, E.**, Veränderungen d. Erdoberfläche in der Jetzzeit durch

- das Wasser. Progr. d. Bürgersch. zum heiligen Geiste in Breslau, 1853. 4.
- Hartmann, C.**, die Schöpfungswunder der Unterwelt. 1—2 Th. Stuttgart, 1841. 2 Bd. C. d. 174.
- Keilhau, B. M.**, Gæa Norvegia. 1. Christiania, 1838. Fol. A. 17.
- Meyn, L.**, Holsteinische Geschiebe. 1. Asphalt in Granit. Progr. f. Kiel, 1846. 4.
- Puggaard, C.**, Moens Geologie. Kbhvñ, 1851. C. d. 60.
- Vaupell, Chr.**, de nordsjællandske Skovmoser. Kbhvñ, 1852. 4. B. 110.
- Bertrand, E.**, mémoire sur les tremblemens de terre de la Suisse. Vevey, 1756. C. c. 175.
- Finnsen, H.**, Underretning om Tildragelserne ved Hekla 1766. Kbhvñ, 1767. C. d. 164.
- Kries, G.**, von den Ursachen der Erdbeben. Utrecht u. Leipzig, 1820. C. c. 170.
- Stehönberg**, Nachrichten von den Erdbeben Süd-Italiens. Nürnberg, 1828. C. d. 176.
- Schythe, J. C.**, Hekla og dens sidste Udbrud d. 2 Sptbr. 1845. Kbhvñ, 1847. C. d. 163.
- Seyfart, J. F.**, allgem. Geschichte d. Erdbeben. Frankf. u. Leipzig, 1756. C. c. 174.
- Heyer, A.**, Uebersicht der urweltlichen Pflanzenreste. Progr. d. evang. G. zu Glogau, 1853. 4.
- Hüpsch**, Entdeckungen einiger versteinerten Schaalhieren. Frankf. u. Leipzig, 1768. C. d. 114.
- Jorgensen, C.**, Oversigt over Forverdenens Dyr og Planter. Progr. f. Horsens, 1853.
- Kade, G.**, die Versteinerungen des Schanzenberges bei Meseritz. Progr d. Realsch. zu Meseritz, 1852. 4.
- Kaup, J. J.**, Acten der Urwelt. Hft. I. Darmstadt, 1841. C. d. 144.
- Loew, H.**, über d. Bernstein. P. d. Realsch. zu Meseritz, 1850. 4.
- Müller, J.**, Beiträge zur Petrefactenkunde. Progr. d. Gymn. zu Aachen, 1846. 4.
- die Gasteropoden d. Aachener Kreide. Progr. d. G. zu Aachen, 1849. 4.

- Reinhardt**, J., quinque mumie bestiarum Ægyptiacæ. Univ.
Progr., 1824. 4. B. 111.
- Rösinger**, E., die organische Schöpfung d. Vorwelt. Progr. d. G.
zu Salzwedel, 1849. 4.
- Schmidt**, F., Petrefactenbuch; m. color. Tafeln. Stuttgart, 1850.
4. B. 18.
- Schönberg**, A. v., über einen neuen naturh. Fund in Pompeji. Nürnberg,
1827. C. d. 133.
- über einige in Pompeji gefundene Knochen. Erlangen,
1828. C. d. 132.
- Steininger**, J., die Versteinerungen d. Uebergangsgebirges d. Eifel.
Progr. d. G. zu Trier, 1849. 4.

Naturvidenskabelige Skrifter
af encyclopædisk og blandet Indhold.

- Klügel**, G. S., Encyclopædie. 1—5 Th. Berlin, 1792—94. 5 Bd.
C. e. 4.
- Encyclopædie, overs. ved A. C. Alstrup. 1—5 D. Kbhy, 1796—99. 5 Bd. C. e. 28.
- Naturens Skueplads** o. s. v. Ogsaa under Titel: Fornuftige Be-
tragtninger over vigtige Gjenstande af Natur og Konst.
Af det tydske overs. ved L. Hansen. 1—3 D. Fri-
dericia, 1801—1802. 3 Bd. C. e. 1.
- Schoedler**, F., das Buch der Natur. Braunschw., 1850. C. e. 14.
- Wolff**, C., vernünftige Gedanken von den Würkungen d. Natur.
1—3 Th. Halle, 1746. 3 Bd. C. e. 4.

- Analecta historico-litterario-curiosa.** In Form eines Journals
publiciret von Poliandern. 1—21 Gang. Erfurt,
1720—22. 1 Bd. C. e. 27.
- Andre**, C. C. og J. M. Beckstein, almeennytt. Underholdninger i
Physik, Naturh., Technol. og Landvæsenet. Overs.
1—3 Hste. Kbhy, 1796. C. e. 25.
- Arago**, D. Fr., Unterhaltungen aus d. Gebiete d. Naturkunde.

- Uebers. v. Dr. Gries. 1—5 Th. Stuttgart, 1837—40.
5 Bd. C. c. 23.
- Hamberger**, G. A., fasciculus dissert. acad. physico-mathematicarum, cont.: 1) de Deo ex inspectione cordis demonstrato, 2) de epochæ Christianæ ortu et auctore, 3) de iride diluvii, 4) de opticis oculorum vitiis, 5) de hydraulica, 6) de frigore, 7) de barometris, 8) de basi computi ecclesiastica. Jenæ, 1708.
4. B. 49.
- Ingen-Housz**, J., vermischte Schriften physisch-medicin. Inhalts; übers. v. N. K. Molitor. Wien, 1782. C. c. 139.
- Schouw**, J. Fr., Natur-Skildringer. 1ste og 2den Saml. Kbhvn, 1839 og 45. C. d. 161.
- Wolff**, O., Læsning i Naturvidenskaberne. Bd. 2 og 3. Kbhvn, 1798—1803. 2 Bd. C. e. 33.

- Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben**, udgivet af C. Fogh, Chr. Lütken og Chr. Vaupell. Bd. 1. Kbhvn, 1855. C. e. 35.
— for populær Naturvidenskab, udg. af E. Petit og Aug. Thornam. Bd. 1. Kbhvn, 1849. C. d. 48.
— for Naturvidenskaberne, udgivet af H. C. Orsted, J. W. Hornemann og J. Reinhardt. 1—5 Bd. Kbhvn, 1822—28. 5 Bd. C. e. 9.

- Videnskabernes Selskabs**, det kgl. danske, naturvid. og mathem. Afhandlinger. 1—4 D. Kbhvn, 1824—29. 4. 4 Bd. B. 127.

Oeconomiske Skrifter.

- Begtrup**, G., singula rerum rusticarum aevi antiquioris præcepta. Univ. Progr., 1803. 4. Hist. og Geogr. B. 367. i.
- Drewsen**, J. C., Anviisning til Silkeavl. Kbhvn, 1842. C. f. 6.
- Fleischer**, E., dansk Haugebog. Kbhvn, 1782. C. d. 59.

- Zuno, L.**, landoeconomisk Tidende. Jan.-Septbr. 1830. (Nr. 1—30.) Kbhvn. C. f. 8.
- Olfusen, Chr.**, Lærebog i den danske Landoeconomie. Kbhvn, 1814. C. f. 10.
- Patullo**, essai sur l'amélioration des terres. A Amsterdam, Jena & Leipzig, 1763. C. f. 7.
- Sinclair, J.**, Agerdyrkningslære. Udg. paa Dansk paa kgl. Bekostning. 1—2 D. Kbhvn, 1820. 2 Bd. C. f. 4.
- Behrens, E. E. A.**, Beskrivelse af et sikkert Instrument, hvorved man strax kan mærke, naar en Tyv brækker ind i et Huus osv.; overs. af Tydsk. Kbhvn, 1797. C. f. 23.
- Brondum, Chr. A.**, Undervisning i Kunsten at brænde Brænde-viin. 2den Udg. Kbhvn, 1822. C. f. 2.
- Grundsætningerne for Ølbryggeriet. Kbhvn, 1828. C. f. 1.
- Dyrlund, F.**, om Bygningsmaaden paa den sydvestlige Land-ryg. Holbæk, 1853. C. f. 13.
- Dyssel, J. A.**, om smaa Teglbrænderier ved Landsbyerne. Kbhvn, 1772. C. f. 12.
- Efterretninger fra Selskabet f. indenl. Konstnæld.** 1810. Hft. 1—4. Kbhvn. C. f. 21.
- Gasbelysningen.** En kort Fremstilling af Lysegassens Tilbere-delse og hensigtsmæssige Afbenyttelse osv. Odense, 1851. C. f. 22.
- Schatzkammer rarer Curiositäten.** 1—3 Th. 1 Bd. (uden Tit.) C. f. 9.
- Scheitberger, F. G.**, Anvisning til at forebygge Hedsvaader, tillige-med de meest virksomme Slukkemidler imod Ilde-brand; formeeret af Dr. Frank. Kbhvn, 1795. C. f. 11.
- Siemens, F. E.**, Beschreibung eines neuen Betriebes d. Kartoffel-brennens u. s. w. Hamburg, 1829. C. f. 3.

Medicin.

- Ahrensen, A. A. B.**, de methodo endermatica. P. 1—2. Haun., 1836. 2 Hester. C. 74.

- Ballin, S.**, de Cholera Asiatica. Haun., 1832. C. 2.
— de febre puerperali. Haun., 1836. C. 3.
- Bendz, J. C.**, de fistula urethro- et vesicovaginali. Haun., 1836. C. 4.
— see Side 25.
- Blumenthal, G. H.**, hæmorrhagia ventriculi. Havniæ, 1733. 4. C. 5.
- Bondesen, V.**, om den traumatiske Skulderluxation. Kbhvn., 1853. C. 6.
- Brandes, L.**, de rheumatismo gonorrhœico. Haun., 1848. C. 7.
— de ophthalmia rheumatico-gonorrhœica. Haun., 1850. C. 8.
- Bremer, A. F.**, de Theophrasto Paracelso. P. 1—2. Haun., 1836.
2 Hest. C. 9.
- Briand de Crevecoeur, F. O.**, hvorledes Land-Boerne i paakommende Blod-Soot skal sig forholde. Kbhvn. C. 39.
- Bricka, Th.**, de malleo humido. Part. 1. Haun., 1840. C. 11.
— om Ansamlinger af Pus i Indvoldene. Kbhvn., 1844. C. 12.
- Buchan, W.**, Huuslægen. Oversat af J. D. Tode. 1—3 Bd. Kbhvn., 1795—97. 3 Bd. C. 40.
- Buchwald, J. de**, de desideratis quibusd. in chirurgica arte. Hafniæ, 1736. 4. B. 1.
- Buntzen, A.**, de apparatu permanente amylaceo. Haun., 1840. C. 13.
- Christensen, M.**, de exploratione veneficij chemicæ. P. 1—2. Haun., 1836. 2 Hstr. C. 14.
- Clarcke, J.**, epidem. Krankheit d. Kindbetterinnen in d. Jahr. 1787 u. 1788. Uebers. von Consbruch. Marburg, 1792. C. 43.
- Dahlerup, E. A.**, de ulcere ventriculi perforante. Part. I & 2. Haun., 1840—41. 2 Hstr. C. 16.
- Danz, F. G.**, Semiotic. Leipzig, 1793. C. 44.
- Detharding, G.**, de operationibus medicamentorum resipientium et adjuvantium. Havniæ, 1735. 4. B. 2.
- Djorup, M.**, de fungo articulari. Haun., 1836. C. 18.
- Drejer, J. L.**, de retroversione uteri. Part. 1 & 2. Haun., 1826—28. 2 Hstr. C. 19.
- Engelsted, S.**, anatomisk-klinisk Undersøgelse om Tuberculosens Helbredelighed. Kbhvn., 1854. C. 72.
- Eschricht, D. F.**, see Side 25.

- Fenger, C. E.**, de frequentia morborum. Haun., 1840. C. 21.
— de erysipelate ambulante. Haun., 1842. C. 22.
- Gron, M.**, de graviditate debitum gestationis tempus excedente. Hafn., 1735. A. B. 3.
- Hannover, A.**, see Side 25.
- Hannæus, G.**, de febribus epidemicis Eyderostadensium, vulgo „Stoppel-Fiebern“⁴. Hafn., 1735. A. B. 6.
- Hansen, C. P. M.**, de remediosis hæmorrhagiorum. Part. I & 2. Haun., 1832. 2 Hstr. C. 23.
- Hassing, M.**, de syphilide Kali hydriodico tractata. Haun., 1845. C. 25.
— de colica scortorum. Haun., 1818. C. 26.
- Haugsted, F. C.**, see Side 25.
- Hee, S.**, de methodis medendi suspectis. Havniæ, 1731. A. B. 4. 1
- Helweg, J. Z.**, de Hæmaturia. Kiliæ, 1817. A. B. 5.
- Hempel, C. F.** de monstris acephalis. Haun. 1850. C. 27.
- Hornbech, H. B.**, annotationes in Dysenteriam. Havniæ, 1825. C. 28.
— see Side 25.
- Hornemann, C. J. E.**, de rationibus dosum Calomellis zoothemicis. Haun., 1839. C. 29.
- Hufeland, C. W.**, Konst at forlænge det menneskelige Liv. Overs. af Tydsk. Kbhvn, 1797. C. 1.
- Hoegh-Guldberg, O. C.**, de delirio tremente. Part. I & 2. Haun. 1836. 2 Hstr. C. 30.
- Kayser, C.**, de versione in caput in situ foetus obliquo. Haun., 1840. C. 32.
— de eventu sectionis Cæsareæ. Haun., 1841. C. 33.
- Koeth, J.**, chirurg. Instrumenten - Apparat für das Schlachtfeld. Wien, 1831. C. 75.
- König, F. W.**, see Side 25.
- Lehmann, H.**, de humore oculi humani. Haun., 1846. C. 34.
- Levy, M. M.**, de balneis Russicis. Haun., 1832. C. 35.
— de Sympodia. Haun., 1833. C. 36.
- Mayer, J. C. A.**, see Side 25.
- Melchior, N. G.**, de Strabismo. Haun., 1839. C. 37.
— de myotomia oculi. Haun., 1841. C. 38.

- Mourier, F. F.*, de inflammatione cornea. Part. 1 & 2. Haun., 1832. 2 Hstr. C. 45.
- Müller, J. C.*, de cephalotomia. Haun., 1836. C. 47.
- Möller, Gundelach-*, de operationibus chirurgicis. Univ. Progr., 1841. 4. B. 12.
- Otto, C.*, om den orientalske Cholera. Kbhvn. C. 49.
— de quibusdam Americæ Meridionalis medicamentis. Univ. Progr., 1841. 4. B. 10.
- Panum, P. L.*, see Side 25.
- Reumert, L. J. A.*, de inflammatione venæ cavæ. Haun., 1840. C. 48.
- Reumert, L. L.*, de auscultatione obstetricia. Haun., 1845. C. 50.
- Sallaba, M. de*, de morbis variolarum posthumis. Viennæ, 1788. C. 53.
- Saxtorph, J. C.*, de funiculi umbilicalis prolapsu. Part. 1 & 2. Haun., 1840. 2 Hstr. C. 51.
- Schleisner, P. A.*, Nosographie af Island. Kbhvn, 1849. C. 51.
- Schraud, F.*, Beobachtungen aus der Arzneykunde. Wien, 1792. C. 55.
- Skjelderup, M.*, see Side 25.
- Sommer, A. G.*, de signis mortem hominis indicantibus. Part. 1 & 2. Haun., 1833. 2 Hstr. C. 56.
- Sommerfeldt, J. O. C.*, de hydrocephalo acuto. Part. 1 & 2. Haun., 1836. 2 Hstr. C. 58.
- Sperlingen, J.*, see Side 25.
- Speyer, C. L.*, toxicologia acidi nitrici. Hafn., 1828. C. 60.
- Stabel, J.*, de doloribus parturientium spuriis. Hafn., 1735. 4. B. 7.
- Stein, S. A. W.*, de Neuromate nervi ischiadici. Univ. Progr., 1846. 4. B. 11.
— see Side 25.
- Stuve, J.*, Lehrbuch der Diätetik. Braunschweig, 1790. C. 61.
- Sverdrup, H.*, de novo specifico in Quartano. Hayniæ, 1738. 4. B. 9.
- Svitzer, E.*, annotationes in Colotomiam. Hafnæ, 1826. C. 63.
— conspectus instrumentorum que ad trepanationem sunt adhibita. Hafnæ, 1828. C. 62.
- Trier, S. M.*, de Ictero. Part. 1 & 2. Haun., 1825—27. 2 Hstr. C. 64.

- Trier, M.*, de Meningitide cerebrali acuta. Haun., 1847. C. 66.
Uldall, F. A., de dentitione infantili. Haun., 1833. C. 67.
— de effectibus Jodii in organismum humanum. Haun.,
1833. C. 68.
Weis, Chr., de pede equino et varo. Haun., 1842. C. 70.
— de tenotomia talipedibus applicata. Haun., 1844. C. 69.
Winslow, J. B., see Side 25.
With, G. C., de carne mammantium domesticorum. Haun., 1840. C. 71.
Worm, O., de viribus medicamentorum specificis. Haun., 1688.
B 8.
-

Trykfejl.

- Side 7, (Jänsch): sphäriske læs: sphärische.
— 7, (Karowski): 1750 læs: 1850.
— 8, (Kolberg): de figures læs: de figuris.
— 9, (Luke): 1545 læs: 1845.
— 11, (Renvers): de lineis spæricis læs: de lineis sphaericis.
Paa et Par Steder: sh istedetfor: sch.
-

III.

Æfterretninger

om

Aarhus Cathedralskole

i Skoleaaret 1854—55,

ved

Rector, Professor H. H. Blache.

—Og tilhører—

Afgangsexamina i Aaret 1854.

I folge Ministeriets Skrivelse af 10de Juni f. A. afholdtes de skriftlige Prover den 23de, 24de og 26de Juni. Det tilkjendegaves tillige ved samme Skrivelse, at Undervisnings-inspecteuren ikke denne Gang vilde komme til at overvære Afgangsexamens Afholdelse ved Aarhus Cathedralskole, men at det overloddes til Rektor overeensstemmende med de gjeldende Bestemmelser at anordne det Foranlediget med Hensyn til den mundtlige Gramens Afholdelse. Denne Examen afholdtes den 3de, 4de, 6te og 7de Juli.

Afgangsexamens første Deel underkastede sig 10 Disciple af 6te Classe, og dens anden Deel 11 Disciple af 7de Clusses overste Afdeling, for efter at have bestaaet ved Proverne at afgaae til Universitetet.

Det er i forrige Aars Skoleefterretninger (S. 27) anført, at Ministeriet under 6te Mai f. A. havde tilladt, at der samtidigen med Afgangsexamen for de studerende Disciple ved denne Skole maatte holdes en Afgangsexamen for Disciplene i Skolens 5te Realclasse. I Overensstemmelse hermed underkastede sig 3 Disciple denne Examen.

Som Censorer ved disse Prover fungerede, foruden Skolens egne Lærere, følgende Herrer:

Skolens Ephorer, Kammerherre Stiftamtmand, Graah og *Dr. theolog.* Bislop Brammer, Apotheker Nagaard, Pastoverne Elmquist og Kragerøp, Lærer ved den høiere Borger-skole Kraiberg, Literatus v. Leitner, Pastor Lyngby, *Cand. theolog.*, Lærer ved den høiere Borger-skole Møller, Pastorerne Smith og Wagtmann, *Cand. polytechn.* Weis, Apotheker Wolff og Landstabsmaler Holm (i Tegning).

Efter afholdte Prover tilkjendtes de Graminerede følgende Characterer:

	Dret.	Fraust.	Geographie.	Naturhist.
L. M. Valeur	Mg. godt	Mg. godt	Mg. godt	Mg. godt
J. Th. Johansen	Godt.	Mg. godt	Mg. godt	Mg. godt
J. W. Edsberg	Godt.	Godt.	Ud. godt	Mg. godt
R. Malling	Godt.	Em. godt	Mg. godt	Mg. godt
A. Th. Grarup	Godt.	Godt.	Godt.	Godt.
H. C. Carstensen	Mg. godt	Godt.	Mg. godt	Mg. godt
J. C. Serensen	Godt.	Mg. godt	Em. godt	Mg. godt
E. Th. Bloch	Godt.	Mg. godt	Mg. godt	Mg. godt
S. J. Mohr	Godt.	Godt.	Mg. godt	Ud. godt.
J. Zeilmann	Em. godt	Godt.	Mg. godt	Mg. godt

Efter endt Hovedexamen opflyttedes disse Disciple i 7de Classe.

Bed Afgangsexamens 2den Deel erholdt følgende Disciple de Characterer, som i Forbindelse med dem, de for 2 Åar siden ved samme Examens første Deel havde erholdt, paa vedfoede Liste ere meddeleste:

Graminanderne.

Afgangseramens
første Del 1852.

Afgangseramens anden Del 1854.

	Tidt.	Braut.	Geograafie.	Naturhist.	Dant.	Grunn (Grunn)	Grunn (Grunn)	Graf.	Selvum.	Sistere.	Strichheit.	Geometrie.	Naturlære.	Hoved- characteet.	Se
J. J. Fjord	G.	G.	Mg.	Mg.	G.	Ug.	Ug.	Ug.	Mg.	Ug.	Ug.	Mg.	Mg.	Første Charact.	—
Ehr. Utterstrom	G.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	G.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Første Charact.	—
C. E. Nyrop	G.	G.	Mg.	Mg.	G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Første Charact.	—
E. H. Borch	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.	Ug.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Første Charact.	G.
B. A. Van	G.	G.	Mg.	G.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Ug.	G.	G.	G.	G.	Første Charact.	G.
L. Lauritsen	G.	G.	Mg.	Mg.	G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	G.	Mg.	Mg.	Første Charact.	—
F. C. Baager	G.	G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Første Charact.	Mg.
F. B. Rasmussen	G.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	G.	G.	G.	Mg.	Mg.	Anden Charact.	—
G. S. Hartvigson	G.	G.	Zg.	Zg.	Mg.	Zg.	G.	G.	*)	G.	G.	Mg.	G.	Anden Charact.	—
E. Vo. Læring	Zg.	G.	Mg.	G.	Mg.	Zg.	G.	G.	Mg.	Ug.	Zg.	Zg.	G.	Anden Charact.	—
H. Skovgaard	Zg.	G.	G.	G.	Zg.	G.	G.	Mg.	Mg.	G.	Zg.	Zg.	G.	Anden Charact.	G.

*) Bekjender sig til den mosaiske Religion.

Efter saaledes at have bestaaet ved begge Prover afgik disse Disciple med det befalede Vidnesbyrd til Universitetet.

Afgangsexamen fra V Realclasse.

Examינanderne.	Dant.	Hovedcharacteer.										
		Ændt.	Branii.	Engelsk.	Religion.	Historie.	Geographi.	Naturhist.	Geometri.	Naturlær.	Naturhist.	Tegning.
J. C. la Cour	G.	Eg.	Eg.	Eg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	G.	G.	Anden Characteer.
R. Watt	Mg.	Eg.	G.	Mg.	Mg.	G.	Eg.	Eg.	G.	Mg.	G.	Anden Characteer.
P. Agerup	G.	G.	Mg.	Ulg.	G.	G.	G.	Eg.	Mg.	Eg.	G.	Anden Characteer.

Dysaa disse Disciple modtoge, ifølge Ministeriets Skrivelse af 6te Mai i. A., Vidnesbyrd udfærdigede i samme Form, som de, der udfærdiges for de studerende Dimittender.

De til disse Examina fra Ministeriet under forseglede Couverts tilsendte Opgaver varé følgende:

Udarbeidelse i Modersmalet.

„Hvorledes er Samspillet mellem Menneskene i dette Aarhundrede blevet lettet ved Opfindelser?“

Opgave til tydsk Stil.

„Da de nordiske Nationer toge det romerske Riges Pre vindsel i Besiddelse, bestode de af lutter frie Mennester, der af frivillig Beslutning havde tiltraadt det Forbund, som gik ud paa Grobring, og, idet de toge lige Deel i Krigens Arbeider og Hærer, havde en lige Ret til de Lande, der var Felttogets Ven. Enkelte Hobe adlode en Hæddings Befalinger, mange Hæddinger med deres Hobe en Fætter¹⁾ eller Fyrste, der anførte Hæren. Der gaves altsaa, under²⁾ lige Frihed, tre forskjellige Stande, og efter denne Standsforskjel, maaske ogsaa efter den udviste Tapperhed, falst nu ogsaa Lodderne ud ved Landedelingen. Enhver fri Mand fik sin Undeel, Hæddingerne en sterre, Hærføreren den største; men frie, som Besid dernes Personer, varé ogsaa Ejendommene, og hvad der blev tilkjendt En, blev hans for bestandig, med fuldkommen Uafhængighed. Det var hans Arbeides Ven og Tjenesten, der gav ham en Ret dertil, var allerede ydet.

„Sverdet maatte forsøre, hvad Sverdet havde vundet³⁾, og til at beskytte det Enhvervede var den enkelte Mand ligesaa lidet i Stand, som han enkelt vilde have erhvervet det. Det krigerske Forbund maatte altsaa heller ikke i Freden falde fra hinanden. Hæddingerne og Hærførerne vedbleve og ved indtræ dende Nødetilfælde stod den nu bosatte Nation strax kampfæ dig ligesom paa det første Jædfalds Tid. Fra enhver Land besiddelse var den Forpligtelse uadstillelig at yde Hærsølge⁴⁾,

¹⁾ Feldhauptmann, ²⁾ bei. ³⁾ erringen, ⁴⁾ Heersølge.

det er, med den behørige Udrustning og et passende Folge at stede til det almindelige Forbund, som forsvarede det Hele."

Opgave til latinisk Stil.

"Lucian, en gresk Skribent fra det andet Aarhundrede efter Christus, har iblandt meget Andet skrevet „Dodes Samtaler", i hvilke han paa en vittig og skjemtefuld Maade indfører bekjendte Mennesker fra forskellige Tider og Steder forhandlende i Underverdenen om Ting, der passer til deres Characterer og Bedrifter i Oververdenen. I en af disse Samtaler opdigter han, at Alexander og Hannibal komme til Minos for at bede ham at afgjøre en Strid, de have, om hvem af dem den første Rang imellem Feltherre tilkommer. Tillige indfinder Scipio Africanus den Eldre sig. Hannibal tager først Ordet og fremstiller, hvor store Bedrifter han har udført med en ikke stor Hær, idet han kæmpede ikke imod blodagtige og feige Asiatere, men imod de haardforeste og tappreste Folk. Derpaa udvilkler Alexander, at han, efter at være som Yingling draget ud fra et lidet Rige, har undertrykt det største Herredomme, som Mennesker nogensinde have stiftet, er trængt frem til forhen ukendte Lande, og, efter at have overvundet de største Banskeligheder og Hærer, er død ubeseiret. Da nu Minos betunker sig, lægger Scipio sig imellem¹⁾ og erklærer, at han riger for Alexander og hans Bedrifters Underhåber, men at han ikke kan taale, at Hannibal, hvem han har overvundet, foretrækkes for ham. Minos giver Scipio Medhold og tildeles Alexander den første Plads imellem store Hærforere, Scipio den anden; Hannibal byder han at være tilfreds med den tredie. Maaske vil Nogen sige, at det let sees, at Grækerne har været gunstigere stemt²⁾ for den græske Konge end for Cartaginienseren.

¹⁾ interveniere. ²⁾ saveo.

Opgave til Oversættelse fra Latin paa Dansk.

Oversættes med. [*Ex oratione Romæ belli socialis tempore in judicio habita. Orator ostendit, malorum et improborum civium Romanorum consiliis et promissis socios ad arma capienda conicitatos esse; alioqui non ausuros fuisse tantum bellum movere.]*

„Quibuscum bellum geramus, judices, videtis; cum sociis, qui pro nobis pugnare et imperium nostrum nobiscum simul virtute et industria conservare soliti sunt. Hi quum se et opes suas necessario norunt, tum vero nihilo minus propter propinquitatem et omnium rerum societatem, quid populus Romanus viribus & armis posset, scire et existimare poterant. Hi si ipsi per se deliberassent, quæso, quæ res erat, qua freti bellum contra nos suspicere conarentur, quum multo maximam sociorum partem in officio manere intelligerent, quum sibi non multitudinem militum, non idoneos imperatores, non pecuniam publicam præsto esse videarent, non denique ullam rem, quæ pertineret ad bellum administrandum? Si cum finitimis de finibus bellum gererent, si totum certamen in uno proelis positum putarent, tamen omnibus rebus instructiores ac paratiores venirent, nedum illud imperium orbis terræ, cui omnes gentes, reges, nationes partim vi, partim voluntate concesserunt, quum aut armis aut beneficiis a populo Romano superati essent, ad se transferre tantulis viribus conarentur. Nulla igitur re induci, nulla spe freti arma sustulerunt? Quis hoc credat, tantam amentiam quemquam tenuisse, ut imperium populi Romani tentare auderet nullis copiis fretus? Ergo aliquid fuisse occultæ spei necesse est. Id quid aliud, nisi hoc, quod dico, potest esse?“

Arithmetiske Opgaver.

(Begge Opgaver forlanges løste.)

1. Hvilkens Ligning maa finde Sted imellem tre Tal P , Q , R , saa at enhver af dem er bestemt ved de to andre, naar de som Led saabel i en arithmetisk Række (Differentsrække) som ogsaa i en geometrisk Række (Quotientrække) skulle svare til de samme tre Indices p , q , r ?

2. Naar Folkemængden i et Land i en Række af n År vokser i et Forhold, som, foranderligt med Årene, er betegnet t_1 , t_2 , t_3 , ..., t_n , hvilket usoranderligt aarligt Middelforhold t vilde i de n År have givet Folkemængden den samme Tilvært?

Exempel:

$$n = 40, t_1 = t_2 = t_3 = \dots = t_{30} = 0,0065, t_{31} = t_{32} = \dots = t_{40} = 0,0076.$$

Geometrisk Opgave.

I et Triangel ere de fra Toppunkterne paa de modstaaende Sider nedfældte Højder proportionale med tre givne Tal m , n , p . Derefter skulle Trianglets Vinkler bestemmes.

Exempel: $m = 3$, $n = 4$, $p = 5$.

Bed 5te Realklasses Afgangseramen være de i Skolen givne Opgaver følgende:

Udarbejdelse i Modersmalet.

Hvorfor falder man Synet og Hørelsen de høiere Sandser?

Opgave til tydsk Stil.

Jagten var rimeligvis Menneskenes ældste Beskæftigelse. Nødvendigheden af at forsvare sig imod de vilde Dyr opfandt den, og de Midler til Underholdning¹⁾, som den ydede Menneskene, lærte dem at faae den fjer²⁾. Denne Beskæftigelse

¹⁾ der Unterhalt. ²⁾ lieb gewinnen,

er mindst skifte for Cultur og Opfindelser. Det ustadiige¹⁾ og omflakkende Liv, til hvilket den venner, hindrede Selstabbeligheden²⁾, og den bestandige Myrden af Dvrene venner til Grusomhed og Bildhed. De Folk, som levede af Jagten, blev derfor næsten altid ved at være vilde, og endnu i de sildigere Tider var de Folkestammer i Graekland, som levede af Jagten, bekjendte for deres Bildhed. I blandt de amerikanste Folk ere ogsaa nutildags³⁾ de jagende vildest og grusomst. Ved denne Bestjoertigelse havde Nogle bemærket, at der ikke alene gaves vilde og skadelige Dyr, men ogsaa saadanne, som levede fredelig sammen og let vaennede sig til Omgang⁴⁾ med Mennesker. Nogle havde ogsaa bemærket, at disse Dyrs Melk var en sund og nærende Dril. Hvad var altsaa naturligere, end at man sogte at fange nogle af dem og væmme dem til, at de ikke fjernede sig fra et vist Sted, for at man kunde faae sat paa⁵⁾ dem efter Behag. Dette gav Anledning til Dvegarlen.

Dygave til engelsk Stil.

Englands Historie af Macaulay maa visnok anjees som et historisk Værk, der bør læses af Enhver med den høieste Grad af Interesse. I den Beskrivelse, Forfatteren giver os af de engelske Byer henimod Enden af det 17de Jahrhundrede, finder man ofte en Sammenligning anstillet med disse Byers nuværende Tilstand¹⁾, og man maa i Sandhed forbause over disse Byers hurtige Fremskridt. Af Frygt for at trætte Leseren ved alt for mange Eksempler, ville vi blot anfore saadanne, som forekomme os de mest slaaende²⁾. Manchester, der nu i Folkemængde overgaar de fleste af Europas berømteste Byer, var den Gang en sletbygget By med næppe 6000 Ind-

¹⁾ unstät. ²⁾ die Gesellschaft. ³⁾ heutzutage. ⁴⁾ der Verkehr; med Art. ⁵⁾ haben.

¹⁾ state. ²⁾ strike.

byggere. Den hele aarslige Indførsel¹⁾ af Bernuld blev sig ved Enden af det Tidssrum, hvormi vi tale, ikke til 2 Millioner $\varnothing$ und, hvilket nu neppe vilde være tilstrekkeligt til 48 Timers Efterspørgsel²⁾. Byen havde dengang ikke en eneste Kæret³⁾; nu finder man der 20 Kærthmagere. Ved at nævne Liverpool siger Forfatteren, at der øste i en Uge er blevet indbetalt paa Byens Toldbod⁴⁾ en Sum mere end tre Gange saa stor, som den engelske Krones hele Indtægt i 1685. Indtægten⁵⁾ af Postkontoret, endog siden den betydelige Reduction af Portoen, overgaar den Sum, som hele Kongerigets Postintradet den gang ydede Hertugen af York, hvem denne Indtægt var tillagt⁶⁾.

Aritmetisk Opgave.

1) At foriske Broen:

$$\frac{6a^5 - a^4b - 9a^3b^2 + 6ab^4 - 2b^5}{4a^3 - 8a^2b + 5ab^2 - b^3}$$

2) En Mand kjeber for 384 Mdr. Klæde; hvis han for den samme Sum havde faaet et 16 Allen kortere Stykke, havde hver Allen kostet ham 2 Mdr. mere. Hvor mange Allen kjebte han og hvornegent gav han for hver Allen?

Geometrisk Opgave.

I en ligebeinet Trekant er indskrevet en Cirkel. Trekantens Grundlinie er given = a ; den rette Linie, der forbinder Berøringspunkterne mellem Trekantens to ligestore Sider og Cirkelen, er given = b . Hvor stort er Cirkelens Fladeindhold? og hvor store ere Trekantens ligelange Sider?

I de fundne Bogstavudtryk ind sættes:

$$a = 11' 5'' 6''' \quad \left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \text{Decimalmaal.}$$

Resultatet angives i $\ddot{\text{S}}$ od, Tommer og Linier. (Hjælpselinierne vare opgivne.)

¹⁾ import. ²⁾ demand. ³⁾ coach. ⁴⁾ customhouse. ⁵⁾ receipts.
⁶⁾ to allow.

Disciplene.

Bed Udgivelsen af forrige Åars Skoleeftersættninger havde Skolen som deri ansært	121 Disciple.
Af disse dimitteredes efter udholdt Afgangs- examen	14
Bed Begyndelsen af indeboende Skoleaar og i Lobet af samme udgik	14
	28
Blev altsaa tilbage	93
Af nye Disciple optoges	18
Dg det hele Aantal er saaledes ved Skoleaarets Slutning	111 Disciple.

De som foruden Dimittenderne udgik varé følgende: 1) P. N. Tetens, af 7de studerende Classe, der formedelst langvarig
Svaghed desværre saae sig nødt til at opgive sine Studier, 2) H. P. N. Bay, 3) S. W. Smith, 4) L. Lazarus,
5) D. O. Müller, 6) N. G. Lindstrøm, 7) J. H. Corzen, 8) H. Thielgaard, 9) J. G. Dinesen, 10) Chr. Malling, der afgik til ondre Bestemmelser, 11) F. F. G. Sehestedt, der fulgte med sine Forældre til Sjælland, og
blev optagen i Herlufsholms Skole, hvor han kort efter bort-
rykkedes ved Doden, 12) Chr. Nielsen, der fulgte med sin
Moder til Kjøbenhavn, hvor han blev optagen i den af „Sel-
skabet for Efterslægten“ stiftede Skole, (13) D. Fabricius,
der som Discipel gav et smukt Exempel paa, hvad Flid endog
med svage Naturanlæg kan udrette, og ved sin Død et endnu
fljonnere Exempel paa barnlig Fremhed og et gudhengivent
Sind, 14) P. S. Fonss, der mod Slutningen af Skoleaaret
bortvives af Marslinger, og i den korte Tid, han var blandt
os, ved sin Flid og barnlige Godmodighed var bleven Skolen

fjær. Af disse saaledes udgaaede Disciple vare 5 studerende og 9 Mealdisciple.

De 111 Disciple, Skolen for Dieblifiket har, ere paa følgende Maade fordeelte i Classerne:

VII Classe.

1. J. H. Gundelach, S. af afd. Cancelliraad G. i Lemvig.
  2. M. E. Jensen, S. af Skomagermester J. h. i B.
  3. L. Lazarus, S. af afd. Kjøbmand L. h. i B.
  4. Chr. Husted, S. af Kjøbmand H. i Ningkjobing.
  5. E. A. Thrane, S. af Farver Th. h. i B.
  6. C. L. Launy, S. af Skolelærer L. h. i B.
  7. H. B. Schjærup, S. af Kjøbmand Sch. h. i B.
  8. N. O. Nielsen, S. af afd. Politimester N. h. i B.
  9. L. M. Valeur, S. af Pastor V. i Vitzen.
  10. J. Th. Johansen, S. af afd. Kammerraad J. h. i B.
  11. J. W. Edsberg, S. af Pastor E. i Thorsager.
  12. F. E. Sørensen, S. af Pastor S. i Hyllested.
  13. H. C. Carstensen, S. af Particulier C., forhøn Gier af Nyomgaard.
  14. E. Th. Bloch, S. af Pastor Bl. i Grenaa.
  15. N. Malling, S. af Capitain, Kjøbmand M. h. i B.
  16. J. G. S. Mohr, S. af Cancelliraad M. h. i B.
  17. A. Th. Grarup, S. af Tobaksfabriqueur G. h. i B.
  18. J. Teilmann, S. af Pastor T. i Ormslev.
- Af ovennævnte Disciple indstille sig de forståerne 8 til Afgangsexamens anden Deel.

VI Classe.

1. H. T. Bay, S. af Proprietair B. til Ludvigsholm.
2. Th. P. F. Funch, S. af Overlöerer F. h. v. Skolen.
3. G. A. Jensen, S. af Kammerraad, Procurator J. h. i B.

4. G. J. Jespersen, S. af Justitsr., Stiftsphysicus Z. h. i B.
  5. B. A. Saabye, S. af Godsforvalter S. i Snorup v. Frysenborg.
  6. A. Lauritzen, S. af forhenv. Farver L. h. i B.
  7. H. G. L. Sørensen, Broder til Nr. 12 i 7de Cl.
  8. H. G. Saabye, Broder til Nr. 5 i denne Cl.
  9. J. G. Jensen, S. af Blarmester Z. h. i B.
  10. C. B. Blache, S. af Skolens Mector.
  11. D. Nae, S. af Forstelærer A. ved Borger-skolen h. i B.
  12. E. Otterstrøm, S. af Bankkasserer, Cancelliraad D. h. i B.
  13. C. U. Arnzen, S. af Adjunct A. h. v. Skolen.
  14. S. M. F. Lindhard, S. af afd. Pastor L. i Assstrup.
  15. M. A. Busse, S. af Boghandler B. h. i B.
  16. F. S. Møller, S. af Færgeløbskasserer M. h. i B.
  17. S. Teilmann, Broder til Nr. 18 i 7de Cl.
- Af disse Disciple indstille sig Nr. 1—6, 8—10, 13, 14, 16 og 17 til Afgangseramens første Deel.

V Classe.

1. A. Flensborg, S. af Pastor F. i Hvorslev.
2. H. P. Fonss, S. af Pastor F. i Middelfart.
3. Th. E. Jensen, Broder til Nr. 3 i 6te Cl.
4. G. M. Staack, S. af Toldcontroleur Et. i Lütjenburg.
5. A. Döcker, S. af afd. Agent D. h. i B.
6. B. S. Flensborg, Broder til Nr. 1 i d. Cl.
7. B. G. Buchhave, S. af Pastor B. i Sahl.
8. H. H. Gjødvad, S. af Gartner G. ved Rosenholm.
9. J. D. C. Valeur, Broder til Nr. 9 i 7de Cl.

V Realclasse.

1. M. B. S. Boggild, S. af Inspecteur B. ved Helsbredelsesanstalten for Sindssvage.

2. Emil Hansen, S. af Proprietair H. til Kjærbygaard.
3. N. A. Bursche, S. af Kjøbmand B. h. i B.
4. H. S. B. Barner, S. af Jægermester B. til Eftildrup i Sjælland.

IV Classe.

1. N. D. Bloch, S. af Pastor B. i Hasle.
2. F. C. Stannis, S. af Oberconducteur St. ved den sjællandske Jernbane.
3. H. Jensen, S. af Kjøbmand J. paa Samsoe.
4. B. Carstensen, Broder til Nr. 13 i 7de Cl.
5. J. D. Brammer, S. af Dr. theolog. Bislop B. h. i B.
6. J. D. Fabricius, S. af Bankbogholder F. h. i B.
7. C. J. G. Høegh-Guldberg, S. af Oberst v. H.G. h. i B.
8. P. H. B. Severin, S. af afd. Stadshauptmand S. h. i B.
9. B. A. Arenzen, Broder til Nr. 13 i 6te Cl.
10. Th. Otterstrom, Broder til Nr. 12 i 6te Cl.
11. M. A. Malling, S. af Toldassistent M. h. i B.
12. H. F. Tetens, S. af Statsraad, Overtoldinspekteur F. h. i B.

IV Realclasse.

1. H. L. A. Müller, S. af Justitsraad, Toldinspekteur M. h. i B.
2. M. G. Bech, S. af Kjøbmand M. G. B. h. i B.
3. H. L. Schouby, S. af Kjøbmand Sch. h. i B.
4. H. Grarup, Broder til Nr. 17 i 7de Cl.
5. C. S. Kirketerp, S. af Proprietair K. til Høgholm.

III Classe.

1. N. Orting, S. af Kjøbmand O. i Ebeltoft.
2. J. M. Nisum, S. af afd. Proprietair N. til Skjervad, Stedson af practis. Læge Glæsel h. i B.
3. F. A. Mohr, Broder til Nr. 16 i 7de Cl.

4. S. Ph. Ree, S. af Agent M. h. i B.
5. H. H. Gaarn, S. af Skibscapitain G. h. i B.
6. M. Petersen, S. af Proprietair P. til Holmstrupgaard.
7. C. D. Döcker, Broder til Nr. 5 i 5te Cl.
8. G. H. Hagemann, S. af Proprietair H. til Nodsteenseie.
9. M. N. Appelt, S. af Kjøbmand A. h. i B.
10. G. E. N. Lassen, S. af Adjunct L. h. v. Sk.
11. Th. J. R. Levring, S. af Proprietair L. til Orbelgaard.
12. G. A. Hagemann, Broder til Nr. 8 i d. Cl.
13. Chr. Christensen, S. af Propr. Chr. til Nissumgaard.

III Mealeklasse.

1. H. F. M. Visbye, S. af Pastor V. i Vestervelling.
2. B. M. S. Namsing, S. af Proprietair N. i Brendstrup.
3. N. A. E. Thygesen, S. af Provst Th. i Soften.
4. Th. N. E. Smith, S. af Strandingscommisjair S. paa
Læsøe.
5. N. la Cour, S. af Proprietair la C. til Skjersøe.
6. J. P. F. Secher, S. af Kammeraad S. til Bjørnsholm.
7. P. Kragerøp, S. af Pastor K. h. i B.

II Fælledsklasse.

1. P. L. Schmidt, S. af Pastor S. i Lyngaae.
2. F. A. Mohr, Broder til Nr. 16 i 7de Cl.
3. P. N. Schmidt, S. af Proprietair S. til Bogenholm.
4. L. C. Beggild, Broder til Nr. 4 i 5te Mealecl.
5. J. B. G. Thygesen, Broder til Nr. 3 i 3de Mealecl.
6. H. C. D. la Cour, Broder til Nr. 5 i 3de Mealecl.
7. J. F. Theilgaard, S. af Snedkermester Th. h. i B.
8. C. C. Bruun, S. af Gaardeier Br. i Saxild.
9. W. Watt, Son af afd. Proprietair W. til Holm-
strupgaard.
10. H. Blom, Stedjen af practisj. Læge Schmiegelow h. i B.
11. B. Christensen, S. af Kjøbmand Chr. h. i B.

12. P. M. Schmidt, S. af Propr. Schm. til Møllerup.
13. Erik Hansen, S. af Garvermester H. h. i B.
14. N. M. J. Malling, Broder til Nr. 11 i 4de Cl.

I Fælledsklasse.

1. Chr. M. Jespersen, Broder til Nr. 4 i 6te Cl.
2. B. Hansen, Broder til Nr. 2 i 5te Mealel.
3. P. C. Krog Jensen, S. af afd. Kjøbmand J. i Kallundborg.
4. C. F. A. Risom, Broder til Nr. 2 i 3die Cl.
5. J. Petersen, Broder til Nr. 6 i 3die Cl.
6. A. Th. Ramsing, Broder til Nr. 2 i 3die Mealel.
7. Joh. Wiehe, S. af Overlærer W. h. v. Sk.
8. S. Hørskind, S. af Kjøbmand S. H. h. i B.
9. J. A. Gaarn, Broder til Nr. 5 i 3die Cl.
10. Chr. C. Schoubue, Broder til Nr. 3 i 4de Mealel.
11. J. Hee, S. af Gaardeier H. i Grundfor.
12. Chr. H. Wissing, S. af Garvermester W. h. i B.

Lærerne og Undervisningen.

Siden Skoleaarets Begyndelse har Overlærer Wiehe, der, som i forrige Aars Skoleefterretninger S. 39 er anført, ved allerhøieste Resolution ifjor paa Grund af Sygdom var dispenserset fra sine Forretninger, efter indtraadt Helbredelse igjen overtaget disse, og den i hans Sted constituerede Lærer P. J. Petersen blev derpaa ansat ved Metropolitanstolen. Skolen har i Øvrigt havt de samme Lærere som forrige Aar, hvorved det dog maa bemærkes, at Hs. Majestat Kongen ved allerhøieste Resolution af 2den Mai d. A. har bifaldt, at der

for de forhenværende Lærere ved den nedlagte videnskabelige Realskole, Overlærer Funch samt Adjunkerne Carøe, Lassen og Høvgaard udfordiges allerh. Bestallinger i samme Egen-
skab, som Lærere ved Marhuis Cathedralskole.

Efter den af Ministeriet approverede Fordeling af Fag
og Undervisningstimer ere disse besorgede ved følgende Lærere:

	Aagentlig.
Nector Blache: Latin i VII og VI Classe . . .	18 Timer.
Overlærer Funch: Dydsk i VI, V, IV og III stud. Classe samt i V og IV Realclasse . . .	23 —
Overlærer Wiehe: Græst i VII og VI Cl., Latin i V Cl. og Dansk i VI og V Cl.	23 —
Adjunct Arnhjen: Græst i V og IV Cl. og Latin i IV Cl.	21 —
Adjunct Carøe: Franskt i VI og V stud. Cl. samt i V, IV og III Realcl., Engelsk i V, IV og III Realcl.	27 —
Adjunct Lassen: Naturhistorie i alle Cl. fra VI—I. Arithmetik i Iste Cl.	26 —
Adjunct Munch: Geographie i VI, V, IV, III stud. Cl. samt i I og II Fælledsel., Latin i III Cl.	23 —
Adjunct Fabricius: Historie i VII, VI, V, IV og III stud. Cl., Franskt i IV, III og II Cl. .	22 —
Adjunct Holm: Religion i alle Skolens Classeer, Dansk i V stud. og IV Realcl., Dydsk i III Realcl.	30 —
Adjunct Høvgaard: Hebraisk i VII Cl., Historie i V, IV og III Realcl. samt i II og I Cl., Geographie i V, IV og III Realcl.	24 —
Adjunct Warming: Arithmetik i V, IV og III Realcl. samt i III stud. og II Cl., Geometrie i V, IV og III Realcl.	24 —

Urgent(s) -

Adjunct Freuchen: Arithmetik og Geometrie i VII, VI, V og IV stud. Cl., Naturlære i VII stud. Cl. samt i V og IV Meatecl.	31 Timer.
Adjunct Schaldemose: Dansk i VII, III, II og I stud. Cl. samt i V og III Meatecl., Sydøst i I Cl.	26 —
Dyrmaler Guldberg: Skrivning og Tegnning i alle Classer, hvor denne Undervisning gives	26 —
Organist Jung: Sang.	6 —
Capitain v. Robertson: Gymnastik	6 —

De ugentlige Timer have været fordelede paa Classerne og Fagene saaledes som efterstaende Tabel udviser:

Anmærkn. En af de danske Vimer i VII Cl. er med Ministeriets Tilladelse af Læserne i Øydk og Fransk afværlende anvendt til at vedligeholde Disciplenes Færdighed i disse Sprog, hvori Undervisningen afdeltes i VI Cl. I Skrivning og Tegning ere V og IV Realcl. underviste i Forening. I Sang og Gymnastik ere Disciplene inddelte i forskellige Hold, hvoraf hvert har 2 ugentlige Undervisningstimer.

I indeberende Skoleaar ere følgende Pensja gjennemgaaede og læste:

Modermaalet.

I Cl. Hovedpunkterne af den danske Grammatik ere mundtlig gjennemgaaede og indøvede. Funch, Warburg og Møgind's danske Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Flere af Digtene læste udenad. 2 Dictatstile om Ugen; den ringere Deel af Classen tillige ugentlig en Afskrift i Hjemmet.

II Cl. Af Bojesens danske Grammatik ere Hovedreglerne læste indtil Ordstillingen. F., W og M.'s danske Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Flere af Digtene ere læste udenad. 2 Stile om Ugen, deels efter Dictat, deels Oversættelser og Gjengivelser af lette Fortællinger.

III stud. Cl. Holst's prosaiske Læsebog benyttet til Oplæsning og Analyse. Det Vigtigste af Bojesens Grammatik læst og indøvet. 6 Digte læste udenad efter Holst's poetiske Læsebog. 1 Stiil om Ugen, mest af fortællende Indhold.

III Realcl. Bojesens danske Grammatik er læst og indøvet. De vigtigste Negler for Brugen af Skiltegnene ere gjennemgaaede. Holst's prosaiske Læsebog benyttet til Oplæsning og Analyse. 7 Digte læste udenad efter Holst's poetiske Læsebog. 1 Stiil om Ugen, deels Gjengivelse af en Fortælling eller et læst Digt, deels lette Beskrivelser.

IV stud. Cl. Holsts prosaiske Læsebog til Analyse. Hele

Bojesens Grammatik. Nogle Digte af Holsis poetiske Læsebog. I Stil om Ugen, skrevet deels paa Skolen, deels i Hjemmet.

IV Realcl. Holsis prosaiske Læsebog til Analyse. Bojesens Grammatik. Nogle Digte af Holsis poetiske Læsebog. I Neglen I Stil om Ugen.

V stud. Cl. Udvælgte Stykker af Holsis prosaiske og poetiske Læsebog. Nordiske Oldsagn af Oehlenschläger; „Nordens Guder“ af Samme. Nordisk Mythologie efter Dorphs Omrids. Mundtlig Fortælling af Ordspreg. Omrent 3 Stile ere skrevne om Maaneden, for første Delen af fortællende og beskrivende Indhold; desuden enkelte Øvelser i at classificere, definere og adskille Begreber.

V Realcl. Et kort Udtog af den græske Mythologie. Den nordiske Mythologie efter Dorphs Omrids. Forskjellige Digtewærker ere opstættet, og det Vigtigste af Forfatternes Levnetsløb gjennemgaaet.

De skriftlige Opgaver i denne Cl. have været følgende:

- 1) Et Besøg i en gammel Borg.
- 2) En Sammensigning mellem Befordringsmidlerne i dette og i de forrige Narhundreder.
- 3) En Beskrivelse af et Maleri?
- 4) Hvorsedes skal Mågdom bemyttes for at kunne kaldes et Gode?
- 5) En Beskrivelse af et Køkkenmøbel.
- 6) Krigens mørke og lyse Sider.
- 7) Efter en Beskrivelse af en Fjeld at fremhæve, i hvilken Henseende den gavner de ombvende Folk.
- 8) Hvem er mest at beklage, den Døde eller den Blinde?
- 9) En eensom Vandring om Natten gjennem en Skov.
- 10) Hvilken historisk Person tiltalter mig mest, og hvorfor?
- 11) Efter en Beskrivelse af en fattig Familie at fremhæve, hvilke Fristelser den især er utsat for.
- 12) Peter den Store omdanner det russiske Folk. (Efter Holberg.)
- 13) Vinteren har ogsaa sine Glæder.
- 14) Oldtidens og Nutidens

Maaede at fore Krig paa. 15) Jeg kom hjem efter lang Tids Fraværelse. 16) Passet. (Baggesens Labyrinth.) 17) Kunde jeg ønske at være født og opdragen i noget andet Land end i Danmark? 18) Et Bondebryllup. 19) En Dag, hvis Aften ikke svarede til, hvad Morgenens synes at love. 20) En Sammenligning mellem Landmandens og Sømandens Liv. 21) En Strid mellem en Jagthund og en Lænkehund om, hvis Stilling der er den hederligste og vigtigste. 22) For eg efter en Fornoiesse. 23) Dersom jeg eiede alt Califerniens Guld. 24) Styrmanden. (Blichers Skibsjournal.) 25) Jeg gik ud en Føraarsdag og kom paa de samme Steder en mørk Efteraarsdag. 26) En Sammenligning mellem Trellene Karker og Grib. (Hafon Zarl.)

VI Cl. Udvægte Stykker af Flors Haandbog i den danske Litteratur. Sagaen om Hervar og Kong Heidrek og deraf efter H. Herz's „Tyrfag“. Dehlenschlægers „Baldr hün Gede“. Heiberg „om Baudevillen“; Sammes „Pottemager Balther“. Stykker af H. P. Holsts „Ulle og hjemme“. Holbergs „politiske Kandestoyer“ og „Geert Westphaler“ samt enkelte Stykker af „Peder Paars“. Nordisk Mythologie efter Dorphs Omrides; græsk Mythologie efter Tregders Haandbog. En Stil er skreven hver anden Uge, deels af beskrivende og fortællende, deels af råisennerende Indhold.

VII Cl. Flere Digterverker af nyere Forfattere ere oplæste og forklarede. Keempesepoesien gjennemgaaet og oplyst ved Prover. En Udsigt er mundtlig meddeelt over de vigtigste Forfattere fra 1700—1784, bestandig ledsaget med Oplæsning af udvalgte Stykker; dog er der naturlig dvalet ved Holbergs forskjellige Forfattervirksomhed og dens Betydning. De skriftlige Øpgaver i denne Cl. have været

folgende: 1) Hvad forleder Menneskene til saa ofte at afvige fra Sandeden? 2) Kunne vi med Rette kalde den lykkeligst, som hverken er fornem eller ringe, hverken riig eller fattig? 3) Hvilke indre Marsager kunne især bidrage til en Stats Oplosning? 4) Betydningen af den Saetning: Hvad ville Folk sige? 5) Et Liv fuldt af Arbeide er ingen Ulykke, men en Belgjerning. 6) Den holbergiske Tidsalders aandelige Udviklingstrin. 7) En Lovtale over en Flod. 8) Ungdommens Fortrin. 9) *Nil non mortale tenemus, pectoris exceptis ingeniique bonis.* 10) Critik over Dohlschlägers „Arel og Valborg“ (gjennemgaat). 11) Hvorledes have de menneskelige Domstole under en fremadskridende Udvikling antaget en mildere og sandere Charakteer, og hvorvidt kan man forsvare de nu stedfindende Straffe? 12) Hvem kunne vi med Rette kalde vere Fjender? 13) Kunde jeg ønske at være født og opdragen i noget andet Land end i Danmark. 14) En Sammenligning mellem de Fristelser, som ledsage Rigdom, eg dem, der folge med Fattigdom. 15) Ved hvilke Opfindelser er Samqvemmet mellem Nationerne blevet lettet i dette Aarhundrede? 16) Wessels Liv og Forfattervirksomhed (gjennemgaat). 17 og 18) Stile af selvvalgt Indhold.

Tydſt.

- I Cl. Rungs Læsebog for de lavere Clæsser S. 1—70. Substantivernes, Adjektivernes og Pronomerneſ Declination, Hjælpeverbene og den regelmæssige Conjugation efter Rungs Boeiningsformer. 2 Afskrifter om Maanedene.
II Cl. Rungs Læsebog for de lavere Clæsser (1854) S. 62—95, 117—119, 120—123, 152—159 og 182—191; af Digtene i samme Bog lært udenad Nr. 1—10. Formlæren efter Rungs Boeiningsformer, med nogle Forbi-

gaaelser. Af Jürs og Mungs Materialier læst Nr. 1—16 b. og 22—34. Usskrivning efter Bog.

III stud. El. Mungs Læsebog for de lavere Classer (1851) S. 117—152 og S. 191—207. Formlæren næsten fuldstændig efter Mungs Beningsformer. Efter Jürs og Mungs Materialier mundtlig oversat Nr. 16 c, 31, 35—42, 46—48 og 69—72. Stil efter samme Bog.

III Realsc. Mungs Læsebog for de lavere Classer (1851) S. 129—151, 173—191 og 213—220. Formlæren efter Mungs Beningsformer, med nogle Forbigaaelser. Jürs og Mungs Materialier mundtlig og skriftlig.

IV stud. El. Hjorts Læsebog (3die Oplag) S. 97—127, med Undtagelse af Nr. 14 og 20, og S. 195—215. Formlæren fuldstændig efter Mung; de vigtigste Negler af Ordfeiningslæren ved Henvisning til Mungs Syntax. Stil 1 Gang om Ugen efter Lorenzen.

IV Realsc. Jürs og Mungs deutsches Lesebuch S. 28—36, 93—110, 159—176, 270—287 og 348—361. Formlæren fuldstændig efter Mungs Beningsformer. Stil 1 Gang om Ugen efter Jürs og Mungs Materialier.

V stud. El. Hjorts Læsebog (3die Oplag) S. 100—155 (og ved Hjemmelæsning S. 235—277, hvori er examineret de to første Timer i Maanedene); af Jürs og Mungs deutsche Dichter S. 54—68. Mungs Beningsformer; de væsentligste Stykker af Ordfeiningslæren efter Mung. Stil 1 Gang om Ugen efter Lorenzens Stiløvelser.

V Realsc. Jürs og Mungs deutsches Lesebuch S. 40—81, 93—109 og 116—131; af Jürs og Mungs deutsche Dichter S. 54—75. Formlæren efter Mungs Beningsformer; Ordfeiningslæren ved Henvisning til Sammes Syntax. Stil 1 Gang om Ugen efter Lorenzens Stiløvelser.

VI Cl. Store Affsnit af Hjorts Lærebog; af Tjurs og Mungs deutsche Dichter endel Digte, navnlig af Goethe og Schiller. Efter Indledningen til samme Bog det Vigtigste af den tydiske Literatures Historie i den nyere Tid. Mungs Beningsformer; (Sammes) det Vigtigste af det tydiske Sprogs Syntax. Stiil 1 Gang om Ilgen, af og til Extemporalstile.
Fransk.

- II Cl. Borring's *Manuel* S. 23—41, 81—95, 101—110, 117—127. Af Formlæren: Declinationen af Substanverne, Kjensreglerne, Sammensigningsgraderne, Talordene, Pronominerne, Hjælpverbene og de uregelmæssige Verbers Conjugation.
- III stud. Cl. Borring's Lærebog for Mellemklasserne S. 1—8, 46—53, 128—143, 250—263. Hele Formlæren læst og repeteret.
- III Realcl. Borring's *Manuel* fra S. 117 til Bogens Ende, med Undtagelse af Fablerne. Af Sammes Grammatik de regelmæssige Verber og de ofte forekommende uregelmæssige. Et Antal Gloser ere læste til hver Dag. Et Dictat skrevet hver Uge.
- IV stud. Cl. Borring's Lærebog for Mellemklasserne Side 132—151, 188—201, 241—250. Hele Formlæren repeteret.
- IV Realcl. Samme Lærebog S. 75—193. Af samme Bog ere flere Fortællinger brugte til Hjemmeøvelse. Disciplene have ofte været obvede i under Lærerens Veiledning at oversætte ikke forhen læste Stykker. Af Lassens Stiiløvelser ere 25 Stykker anvendte til Indøvelse af Grammatik. De uregelmæssige Verber repeterede. Et fransk Dictat i Negelen skrevet hver Uge.
- V stud. Cl. Borring's *Etudes littéraires* S. 1—20, 105—133, 148—172. Til Privatlæsning er benyttet: *Pierre*

et Pierrette af Mad. Belloe, enkeltte afsnit af *Etudes litteraires*, *la bibliothèque de mon oncle* og *les nouvelles genevoises*. Grammatik er indebet ved mundtlig Analyse af de læste Pensa.

- V Mealel. Borrings „*Etudes litteraires*“ S. 1—61, 105—265. Af Sammes Stiløvelser er benyttet afsnittet om Pronominer og Verbernes Tider. Ved mundtlig Analyse af de læste Pensa ere de vigtigste Dele af den franske Grammatik indebetede. En fransk Stil er i Regel skrevet hver Uge. Classen er ofte blevet øvet i under Lærerens Veiledning at oversætte ikke forhen læste Stykker.
- VI Cl. Den største Del af Borrings „*Etudes litteraires*“. Samme Forfatters Grammatik. Til Hjemmeøvelse i Sproget er benyttet *Colomba* og andre Fortællinger af Prosper Mérimée. Til cursorisk Læsning under Lærerens Veiledning er brugt „*les nouvelles Génevoises*“ af Töpffer.

Engelsk.

- III Mealel. Sinnets Læsebog S. 1—144, med Undtagelse af Young Bestuer. Af Grammatik de hyppigst forekommende uregelmæssige Verber. To Dictater ere skrevne hver Uge. Et Antal Gloser ere lært til hver Dag.

- IV Mealel. *The Children of the New-Forest* af Maryat. Walter Scotts *Quentin Durward* S. 1—90. Stil og Dictat have i Regel været skrevne hver Uge. Til Disciplenes Hjemmeøvelse i Sproget ere nogle af de længere Fortællinger af Sinnets Læsebog benyttede. Classen har været øvet i under Lærerens Veiledning at oversætte ikke forhen læste Stykker.

- V Mealel. *Oliver Twist* af Dickens S. 1—195. Daniel de Foes' *Robinson Crusoe* S. 1—300. Til Hjemmeøvelse i Sproget er brugt *Japhet in search of a fa-*

ther. Classen har ofte haft Øvelse i under Lærerens Veiledning at oversætte ikke forhen læste Stykker. Ved Samtale med Eleverne om de læste Pensa har Læreren benyttet det engelske Sprog.

L a t i n.

- II Cl. Borgens Læsebog (1852) §§ 1—31, 33, 35—36.
Af Madvigs Grammatik det Vigtigste af Beiningelæren, samt enkelte Negleter af Lydlæren.
- IV Cl. Af *Cornelius Nepos* fra *Phocion* til *Atticus*; af *Phædrus* 24 Fabler. Af Madvigs Grammatik er det Vigtigste af Formlæren repeteret, og af Ordfoningslæren er læst og repeteret det Vigtigste af første Afsnit, samt en Deel §§ af andet Afsnit. Grammatikken er indøvet deels ved mundtlig Oversættelse af Troels Erexpler, deels ved skriftlig Oversættelse af dicterede Stykker.
- V Cl. *Cæsar's de bello gallico lib. I—III.* *Terentii Heautontimorumenos.* Madvigs Grammatik med Forbigaaelse af adskillige §§ og Anmærkninger. To Stile ere skrevne om Ugen, een paa Skolen og een hjemme.
- VI Cl. Ciceros Breve efter Søpfles Udvælg ved Kielsen 1—8, 10, 11, 14—16, 20, 21, 23, 24, 28, 34, 35, 39, 42, 46, 51, 56, 57, 59, 62, 64, 66, 69, 70, 75—78, 81, 84, 89, 91, 94, 96, 114—116, 126. Af Feldbausch's Udvælg af Ovids Forvandlinger: I. Skabelsen. II. De fire Verdensalder. III. Lycaon. IV. Deucalion. VII. Phaeton. XII. Aglauros. XIV. Cadmus i Theben. XIX. Pentheus. XX. Minyerinderne. Latinist Stil 2 Gange ugentlig. Madvigs Grammatik.
- VII Cl. Nederste Afdeling: *Livii histor. lib. I—III.* *Horatii Odar. lib. I,* 1—4, 9, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 28, 29, 35, 37. *lib. II,* 1, 3, 6, 7, 13, 14, 16, 18, 20. *lib. III,* 1, 3, 4, 5, 9, 16, 23, 27, 29,

30. *lib. IV*, 2, 4, 5, 12, 14. Desuden: *carmen seculare* og *ars poetica*. Øverste Afdeling har læst de samme Forfattere og desuden i forrige Åar: *Ciceronis disputation. tuscul. lib. I—III*, *libr. de amicitia et de senestule*, *Orationes pro Sex. Roscio et pro Milone*. *Virgilii Æneid. lib. I, II, IV et VI*. Mædvijs Syntax er repeteret. Romerske Antiquiteter efter Boiesens Haandbog. Latinst Stil 2 Gange ugentlig.

G r æ s k.

IV Cl. Af Tregders Grammatik det Vigtigste af Lydlæren og Boningslæren. Det Læste er inddøvet ved Bergs Læsebog, 1ste Afdeling, hvori dog adskillige Exempler ere forbigaade.

V Cl. Af samme Læsebogs andet Åars Cursus: Ægespiske Fabler og mytiske Hælte. Iliadens 1ste Bog fra B. 4—223. Af Tregders Grammatik hele Lydlæren og Boningslæren, med Undtagelse af enkelte §§ og en Deel Anmærkninger. Af Ord dannelseslæren ere kun enkelte §§ læste.

VI Cl. *Xenophontis Anabasis lib. IV. Homeri Iliad. lib. III, IV, VI*. Tregders Formlære er repeteret; de vigtigste Negleter af Syntaren ere meddelede under Læsningen, og derpaa i Slutningen af Året læsse efter Mædvijs Ordfiningslære.

VII Cl. Nederste Afdeling: *Hom. Iliad. lib. III, IV, VI. Herodoti hist. lib. VI. Xenophontis Memorabilia lib. I. Platonis Apologia Socratis*.

Øverste Afdeling angiver til Afgangsexamen: *Hom. Iliad. lib. I—VI. Herod. hist. lib. V. et VI. Xenophontis Memorabilia lib. I—II. Platonis Apologia et Crito. Sophoclis Antigone*.

Hebræisk.

VII Cl. Nederste Afdeling: De forste 9 Capitler af Genesis. Det Vigtigste af Whittes Grammatik indtil de uregelmæssige Verber.

Overste Afdeling: Genesis, samt de 15 forste af Davids Psalmer. Whittes Grammatik.

Religion.

I Cl. Luthers lille Catechismus: De ti Bud, Troesbekjendelsen og Fadervor. Af Balles Lærebog om Guds Wesen og Egenskaber. Balslebs Bibelhistorie: det nye Testamente. Bibelæsning og Psalmer.

II Cl. Balles Lærebog 1—3 Cap. Balslebs Bibelhistorie. Luthers lille Catechismus: de 10 Bud, Troesbekjendelsen og Fadervor. Bibelæsning og Psalmer.

III stud. Cl. Balles Lærebog 3de, 4de og 5te, samt af 6te Capitel til Pligterne mod os selv. Af Herslebs større Bibelhistorie det nye Testamente til 4de Periode. Bibelæsning og Psalmer.

III Meæcl. Balles Lærebog 1—5 Capitel. Af Herslebs større Bibelhistorie det nye Testamente til Apostlenes Historie. Bibelæsning og Psalmer.

IV stud. Cl. Balles Lærebog 6te, 7de og 8de Cap. Luthers lille Catechismus: Fadervor, Daabens og Alterens Sacramente. Af Herslebs st. Bibelhistorie det nye Testamente. Bibelæsning og Psalmer.

IV Meæcl. Balles Lærebog 5te og 6te Cap. Herslebs st. Bibelhistorie: det nye Testamente. Bibelæsning og Psalmer.

V stud. Cl. Hele Balles Lærebog. Herslebs st. Bibelhistorie: det gl. Testamente til 5te Periode, samt Apostlenes Historie. Bibelæsning og Psalmer.

V Meæcl. Hele Balles Lærebog. Herslebs st. Bibelhistorie: det gamle Testamente. Bibelæsning og Psalmer.

- VI Cl. Læcos Lærebog fra 1ste Troesartikel til de 10 Bud.
Hele Herslebs st. Bibelhistorie. Nøgle i Classen ældre
Disciple have fortsat Læsningen af Guds Lærebog. Bibel-
læsning.
- VII Cl. Nederste Afdeling. Guds Lærebog fra 3die
Capitel til § 102. Kalkars Kirkehistorie. Marc. Evan-
gelium i Grundsproget. Bibellæsning. Øverste Afdel-
ing: Hele Guds Lærebog. Kalkars Kirkehistorie. Marc.
Evangelium og Joh. Breve i Grundsproget.

H i s t o r i e.

- I Cl. Rosfods fragmentariske Historie indtil 1ste puniske Krig.
- II Cl. Samme Lærebog indtil den nyere Historie.
- III stud. Cl. Den gamle Historie efter Bohrs Lærebog.
- III Realcl. Rosfods fragment. Historie fra den nyere Tid indtil
Catharina den Anden. Allens Fædrelandshistorie indtil
Maret 1460.
- IV stud. Classe. Danmarks Historie fra Godfred til Enevolds-
magtens Indforelse (800—1660) efter Fabricius's Dan-
marks, Norges og Sverrigs Historie.
- IV Realcl. Allens Historie fra Christian den Sjette indtil Nu-
tiden. Af Rosfods fragment. Historie: a) fra Begyndel-
sen indtil Græcherne; b) fra Reformationen indtil 1815.
- V stud. Cl. Middelalderens Historie efter Estrups Lærebog.
Det tilsvarende Afsnit af Fabricius's Lærebog: Middel-
alderen og Christendommen.
- V Realcl. Af Rosfods fragment. Historie: a) forfra til Oc-
tavian; b) fra den franske Revolution til Bogens Slut-
ning. Allens Fædrelandshistorie, forfra indtil Reforma-
tionens Indforelse 1536.
- VI Cl. Den nyere Historie indtil den franske Revolution efter
Estrup. Af Fabricius's Lærebog den nyere Historie.

VII Cl. Hele Estrups Lærebog med udforligere Udvilning.
Eigeledes hele Fabricius's Lærebog i Danmarks, Norges
og Sverrigs Historie.

Geographie.

- I Cl. Kofods Geographie, omarbeidet af Thrig: Europa.
- II Cl. Belschows Geographie: Danmark, Norge, Sverrig,
Nusland, Nederlandene og Belgien.
- III stud. Cl. Samme Lærebog: Preussen, Tydskland, Storbritanien og Irland, Portugal og Spanien.
- III Realcl. Samme Lærebog: Storbritanien og Irland, Preussen, Tydskland, Østerrig, Schweiz, Frankrig.
- IV stud. Cl. Samme Lærebog: Frankrig, Schweiz, Italien, Østerrig, Tyrkiet og Grækenland.
- IV Realcl. Samme Lærebog: den almindelige Indledning, Storbritannien, den grønne Halvø, Asien og Afrika.
- V stud. Cl. Samme Lærebog: Asien, Afrika og Nordamerika.
- V Realcl. Samme Lærebog: forfra til Spanien og Portugal (S. 149), samt fra Sahara til Vogens Slutning.
- VI Cl. Hele Belschows Geographie.

Mathematik.

- I Cl. De fire Regningsarter med brudne Tal.
- II Cl. Reguladetri i hele og brudne Tal. Geometrisk Tegning.
- III stud. Cl. Sammensat Reguladetri, Procent- og Rentesregning, Decimalbryg og Quadratrods Uddragning.
- III Realcl. Sammensat Reguladetri. Steens elementaire Arithmetik. Mundts Geometrie indtil proportionale Linier. Geometrisk Tegning.
- IV stud. Cl. Steens rene Mathematik indtil S. 37. Mundts Geometrie indtil proportionale Linier.
- IV Realcl. Jürgensens Arithmetik og Algebra indtil irratio-

nale Størrelser, samt Ligninger af 1ste Grad. Mundts Geometrie fra proportionale Linier til den practiske Deel. Sammensat Reguladetri, Procent- og Rentesregning. Repetition af det forhen Læste.

V stud. El. Steens rene Mathematik indtil Reduddragning, desuden er gjennemgaaet Ligninger af første Grad. Mundts Geometrie indtil de til Cirkelen horende Vinkler. Det Læste er indøvet ved practisk Regning, enkelte geometriske Opgaver ere løst i Hjemmet.

V Realex. Reduddragning og Ligninger af 2de Grad efter Fallesens rene Mathematik. Mundts Geometri den praktiske Deel. Det forhen Læste er repeteret og det Hele indøvet ved skriftlige Opgaver.

VI El. Fallesens rene Mathematik 6te, 7de, 10de og 11te Capitel. Mundts Geometrie fra S. 103 indtil S. 183. Det Læste er indøvet ved practisk Regning paa Skolen og ved Losning af Opgaver i Hjemmet.

VII El. Nederste Afdeling. Fallesens rene Mathematik fra 10de Capitel til Enden. Den sidste Paragraph af Mundts Geometrie, den plane Trigonometrie efter Planus, og Mundts Stereometrie indtil Congruents og Symmetrie. Brugen af Logarithmetablen er indøvet paa Skolen ved en Maengde lette, især trigonometriske, Opgaver. Desuden ere adskillige Opgaver givne til Udarbeidelse i Hjemmet.

Overste Afdeling. Astronomien er læst efter Steens matematiske Geographie. Desuden er Alt, hvad der i de tidligere Skoleaar er løst, repeteret. Af og til ere Opgaver løst paa Skolen, deels med, deels uden Lærerens Veiledning. Følgende Fortegnelse indeholder de første af de Opgaver, der ere givne Disciplene i denne Afdeling til Udarbeidelse i Hjemmet i Løbet af de to sidste Aar.

1) En retvinklet Trekant er givet Hypotenusen

- og den ene spidse Vinkel; hvor store ere Catheterne? 2) En retv. Trelant er givet Hypot. og Perpendiculairen paa Hypot.; hvor store ere Catheter og Vinkler? 3) En retv. Trelant er givet den ene Cathete og Radius til den indskrevne Cirkel; hvor store ere den anden Cathete, Hypot. og Vinklerne? 4) En retv. Trelant er givet Differensen imellem de to spidse Vinkler og Perpendiculairen paa Hypot.; hvor store ere Vinklerne? 5) En retv. Trelant er den ene Cathete lig med den anden Cathetes Projection paa Hypot.; hvor store ere Vinklerne? 6) Hvilket er Forholdet mellem Arealerne af en regulair Sextant og en regulair Femtenkant, som have lige store Omkredse? 7) Hvilket er Forholdet mellem Omkredsene af en regulair mlant og en regulair nkant, hvis Arealer ere ligestore? 8) En Kielkant er givet Diagonalerne og den Vinkel, de danner med hinanden; hvor stort er Kielkantens Areal? 9) En Trelant ere Siderne givne; hvor store ere Viakernes Halveringslinier? 10) En Trelant er givet en Vinkel, den modstaaende Side og Summen af de indesluttende Sider; hvor store ere de andre Vinkler og de indesluttende Sider? 11) Beregning af Heldningsvinkelen i det regulaire Tetraeder og 12) i det regulaire Icosaeder. 13) En ret Kegle er givet Sidelinien og den Vinkel, den danner med Grundfladen; hvor stor er Keglens hele Overflade? 14) En Kugle er indskreven i en ret Kegle; Radierne i Berorringscirkelen og i Grundfladen ere givne; hvor stort er Kuglens Volumen? 15) En tresidet Pyramide ere de tre Vinkler ved det ene Hjorne rette; de Kanter, som høre til dette Hjorne, ere givne; hvor stor er da den ligeoverfor liggende Sideslade. 16) En geometrisk Progression er givet alle Leddenes Product, Leddenes Antal og Forholdet imellem ethvert Led

og det foregaende; hvor stort er første Led og Leddenes Sum? 17) En skjæb Kegles mindste og største Sidelinie samt Højden ere givne; hvor stort er Keglens Volumen? 18) Hvilke ere de to Tal, hvis Differents lagt til deres Kvadraters Differents giver 150, og hvis Sum lagt til deres Kvadraters Sum giver 330? 19) I en afstumpet regulaire n-sidet Pyramide er givet Siden i Grundfladen, Siden i Overflæningsfladen og Sidelinien; hvor stor er hele Overfladen, Volumen og Sidefladernes Heldning mod Grundfladen? 20) Om en Cirkel, hvis Radius er given, er omflebet et Paralleltrapezium, hvis parallele Sider ere givne; hvor store ere de andre Sider og Vinklerne? 21) I en Proportion er givet: Summen af 1ste og 2de Led, Summen af 3de og 4de Led, samt Productet af alle fire Led; hvilke ere Ledden? 22) I et retv. Parallellepiped er givet Forholdet imellem de tre Sidelinier, samt hele Overfladen; hvor store ere Diagonalsernes Heldningsvinkler mod Sidefladerne, og hvor stort er Volumen? 23) At udføre følgende Division:

$$\frac{x^{\frac{3}{2}} + x^{\frac{7}{6}} + x^{\frac{5}{4}} + x^{\frac{4}{3}} + 2x + x^{1\frac{1}{2}} + x^{\frac{5}{3}} + x^{\frac{3}{4}}}{x^{\frac{1}{2}} + x^{\frac{1}{3}} + x^{\frac{1}{4}}}$$

- 24) I en Fyrkant ere Siderne givne, en Vinkel er ligestor med den modstående; hvor stort er Arealet? 25) At udføre følgende Divisioner $\frac{1}{(1+x)^2}$ og $\frac{1}{(1+x)^3}$ saaledes, at der angives Værdierne af de nte Led og af Resterne. 26) I en Trefkant er givet en Vinkel, Summen af de indsluttende Sider samt Differensen imellem disse Siders Projectioner paa den tredie Side; hvor store ere Siderne og Projectionerne? 27) I en Trefkant er givet Arealet, den ene Side og Summen af de to andre;

hvor stor er hver af disse og hvor store ere Vinklerne?

28) Hvilket Punkt i Linien mellem Jordens og Maanens Centre tiltraffes lige sterket af begge? 29) Ved Omdreiningen af en retvinklet Trekant om den ene Cathete frembringes en Kegle, hvis Volumen er givet; ved Omdreining om den anden Cathete frembringes en anden Kegle, hvis Volumen ligeledes er givet; hvor stort er Volumen af den Dobbeltkegle, der frembringes ved Omdreining om Hypotenuen? 30) At udvile i hvilke Brøken

$$\frac{a_0}{a_1 + a_2x + a_3x^2}.$$

31) I et tresidet Hjørne ere Planvinklerne givne; hvor store ere Hældningsvinklerne mellem Siderne? 32) Hvortedes bestemmes en Augles Radius ved Hjælp af Sphaerometeret? 33) At bestemme $8936102^{\frac{1}{4}}$ med 4 Decimals Noigagtighed. 34) I en Firkant, som er indskrevet i en Cirkel, ere Siderne givne; hvor store ere Diagonalerne? 35) Hvor store ere Arealerne af de forskellige Zoner paa Jorden? 36) I en Trekant er givet Radius til den indskrevne Cirkel samt de to Vinkler; hvor store ere Siderne? 37) En Mond eier 100,000 Md., som staar ude til 5 pEt.; han bruger aarlig 6000 Md.; efter hvor lang Tids Forløb er Capitalen opbrugt? 38) Af en Stjernes Declination at beregne dens Dagbue for et Sted paa Jorden, hvis Bredde er givne.

Anm. I Regelens har der været opgivet Talværdier for de givne Størrelser, som skulde indsættes i de fundne Resultater.

Naturlære.

IV Realcl. Ligevegtssæren efter Silsverbergs mechaniske Physik.

V Realcl. Silfverbergs chemiske Physik; den mechaniske Physik er repeteret.

VII Cl. Nederste Afdeling. Ørsted's mechaniske Physik indtil den almindelige Bevægelseslære, med Undtagelse af den første Indledning og §§ 163, 171, 173, 180, 181, 197, 199 og 200.

VII Cl. Øverste Afdeling. Ørsted's mechaniske Physik fra den almindelige Bevægelseslære indtil flydende Legemers Bevægelse. Magnetisme, Elektricitet og Meteorologi efter Silfverbergs Physik.

Naturhistorie.

I Cl. Krovers naturhistoriske Lærebog for de første Begyndere: Pattedyr, Fugle, Krybdyr og Fiske.

II Cl. Samme Lærebog: Leddyr, Blæddyre og Plantedyr. Enkelte Afsnit af den almindelige Botanik ere mundtlig gjennemgaaede.

III stud. Cl. Drejer og Bramsens forfattede Lærebog i Zoologi og Botanik (Udg. 1849): Pattedyr og Fugle (o: forfra til § 71), samt enkelte Afsnit af den almindelige Botanik.

III Realcl. Som III stud. Cl.

IV stud. Cl. Samme Lærebog: Krybdyr og Fiske, samt Leddyrene til Arachniderne (o: fra §. 71—109); enkelte Afsnit af den almindelige Botanik.

IV Realcl. Samme Lærebog: Leddyr og Blæddyre (o: fra §. 93—138); den almindelige Botanik til § 14 (o: fra §. 148—165).

V stud. Cl. Samme Lærebog: Blæddyrene (o: fra §. 128—138), Repetition af Pattedyr og Fugle (o: forfra til §. 71), Planteriget forfra til de samdekkede Bladspirere (o: fra §. 148—190) og det linneiske System.

V Realcl. Samme Lærebog: Pattedyr, Fugle, Krybdyr, Padder

og Fisste (o: forfra til S. 93), Bloddyrene (o: fra S. 128—138), Planteriget forfra til § 14 (o: fra S. 148—165), samt Bladspirene til Heelkronede (o: fra S. 179—186) og det linneiske System.

VI Cl. Samme Lærebog: Repetition af den yleste Bog.

Som en paa en Maade med Cathedralskolen i Forbindelse staande Undervisningsanstalt bør ogsaa her nævnes den Forberedelseskole, som med det Kgl. Ministeriums Tilladelse af 30te Marts s. A. af Adjunterne Lassen og Munch blev oprettet og den 1ste Mai s. A. aabnet. Denne Forberedelseskole har haft god Fremgang, og tæller for Dieblifiket 17 Disciple, af hvilke 7 til det nye Skoleaars Begyndelse ventes indmeldte til Cathedralskolen. Fordelen af en saadan Indretning bestaaer fornemmelig deri, at disse Barn funne erhølde en til deres Bestemmelse mere svarende Undervisning, medens Erfaring har lært, at indmeldte Disciple ofte i nogle Fag have lært Mere, i andre Mindre, end der kræves, og i begge Tilfælde ikke ret passe til Optagelse i Skolen.

Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger

havde siden Udgivelsen af forrige Aars Skoleefterretninger modtaget en betydelig Forøgelse, idet den største Deel af den nedlagte Realskoles Bøger saavel som af dens physiske Apparater og naturhistoriske Samlinger ere overdragne til Cathedralskolen. De saaledes modtagne Skrifter, i alt 1706 Bind, henhøre især til de Fag, hvori Cathedralskolen var mindst forsynet, fornemmelig Mathematik, Physik og Naturhistorie, medens dog tillige

andre Æg derved have erholdt en betydelig Fortegnelse. Bog-samlingen, der ifjor udgjorde omtr. 6134 Bind, er saavel ved Overdragelsen af disse Bøger, som ved de Skrifter, der i sidste Åar ere anstaaede (146 B.), vorti til omtr. 8000 Bd. Det er allerede i forrige Åars Skolefterretninger anført, at Ministeriet havde tilladt, at der af Realskolens Bogsamling udtoges, hvad der ikke havdes i Cathedralskolen, og som man ønskede at have, ligesom ogsaa at den sidstnævnte Skoles øvrige videnskabelige Samlinger maatte suppleres med Realskolens; imidlertid var denne Æg ved Udgivelsen af forrige Åars Program ikke ganske bragt til Ende. Dette er siden i Lobet af Året skeet. Cathedralskolen har erholdt de ovenfor anførte Bøger samt af de physiske Apparater og de zoologiske Samlinger Alt hvad den selv manglede, og endelig den betydelige Nabeniske Mineral-samling (omtr. 3000 Numere), med Undtagelse af et Stykke Meteor-jern, som blev forbeholdt Universitetets mineralogiske Museum. Det er ligeledes i forrige Åars Skolefterretninger anført, at Ministeriet havde bestemt, at Cataloger saavel over Skolens Bogsamling som over de øvrige videnskabelige Apparater skulde forfattes og opiges i samme Åars Program, hvilket dog ikke blev muligt, deels paa Grund af den forte Tid, som dertil var levet, deels fordi det ikke saa tidlig, man havde ventet, kunde blive afgjort, hvilke Dele af Realskolens Samlinger, der skulde tilfalde Cathedralskolen. Efter at denne Afgjørelse nu har fundet Sted, er der iaa gjort en Begyndelse med at astrykke disse Fortegnelser. Det nærværende Program indeholder: a) en Fortegnelse over den anthropologiske og zoologiske Samling ved Adj. Lassen.; b) en Fortegnelse over den physiske Instrumentsamling ved Adj. Freuchen; c) Catalog over de mathe-matiske og naturvidenskabelige Skrifter ved Adj. Lassen. Disse Fortegnelser ville i de følgende Åars Programmer blive fortsatte.

Til den naturhistoriske Samling er desuden i indevarende Skoleaar skjenket:

- 1) 260 Fugleæg af Hr. Adjunct Lassen, — 73 af Discipl. F. Bisby, — 12 af Discipl. P. N. og P. M. Schmidt — og 5 af Disc. Joh. Wiehe; ialt 350.
- 2) En Vesperede af Hr. Apotheker Nagaard, — nogle Bespeceller af Disc. Mart. Malling — og endeel danske Insector af Discipl. H. Schoubv., M. G. Beck og Chr. la Cour.
- 3) Nogle vestindiske Conchylier af Discipl. Mich. Malling, W. Watt og M. Appelt, — flere Exple. af *Patella testudinalis* Müll. af Disc. L. Boggild — og nogle Eg af *Tritonium undatum* (Bucc.) L. af Discipl. E. Smidt og Th. Namsing.
- 4) 1 Stk. Brunkul fra Viborggauen af Hr. Oberst Guldberg, — 1 Stk. Kalkuf fra Odum af Hr. Glarmester Jensen — og 1 Stk. Glimmerskifer med Granater af Disc. L. Boggild.

Før Skolens Regning er udstoppet af Hr. Conservator Conradsen i København:

- 1) *Sterna Caspia* Pall., 1 han; 2) *Larus tridactylus* L., eg 3) *Anas ferina* L., 1 han i Pragdragt.
Alle studte paa Karthus Bugt.

Skolens Beneficier.

Disse have for Skoleaaret 1854 været fordeelte paa følgende Maade:

1. Stipendier af Skolens almindelige Stipendiefond.

- 1) M. E. Jensen 35 Ndr., at udbetale 10 Ndr., at op lægge 25 Ndr.
- 2) J. Th. Johansen,
- 3) A. F. Lauritsen,   } hver 20 Ndr., hvoraf 5 Ndr. ud-
- 4) H. B. Schjærup,   } betales og 15 Ndr. op lægges.
- 5) B. A. Arnzen,

2. Fri Undervisning.

- 1) E. A. Thrane. 2) C. L. Launy. 3) J. H. Gundelach. 4) N. O. Nielsen. 5) L. Valeur. 6) J. W. Edsberg. 7) A. Th. Grarup. 8) Th. Funch. 9) C. B. Blache. 10) C. U. Arnzen. 11) H. G. L. Sørensen. 12) J. S. Jensen. 13) D. F. Rae. 14) C. F. Møller. 15) S. M. Lindhard. 16) H. G. Saabye. 17) G. M. Staack. 18) H. P. Fonsæ. 19) H. H. Gjedvad. 20) M. V. Boggild. 21) F. C. Stan nis. 22) M. A. Malling. 23) P. H. Severin. 24) M. A. Appelt. 25) H. H. Gaarn. 26) F. A. Mohr. 27) G. E. Lassen. 28) B. M. Ramsing. 29) W. Watt. 30) L. C. Boggild. 31) H. Blom. 32) C. F. Nielsen, og som extraordinair Gratist J. Wiehe.

3. Det Moltkeske Legat for Embedsmænds Sønner.

- 1) H. Skovgaard,
- 2) J. H. Gundelach,   } hver 40 Ndr.

Efterat den Høstnævnte i 1854 var dimitteret til Universitetet, blev af Hs. Excellence Grev Moltke til Bregentved B. A. Arnhem i hans Sted udnevnt.

4. Det Rosenkrantz'ske Legat for 1854.

1) C. Borb	16 Mdr. 72 kr.
2) J. Fjord	10 —
3) L. Lauritsen	10 —
4) F. Bagger	10 —

5. Det Davidsen'ske Legat for 1854.

1) B. Nasmussen	10 Mdr.
2) S. Hartvigsen	10 —

6. Det Søghste Legat for 1854.

C. Borb	10 Mdr.

7. Det Stougaard'ske Legat for 1854.

C. Borb	8 Mdr.

8. Det Hertelske Legat for 1853 og 54.

i Alt 9 Mdr. 5 Ml. 12 kr., blev af Skolens Ephorer som Flidsbesøning i Bøger tillagt følgende Disciple:

1) H. Th. Bay — Algerien v. Maasleff 1 Mdr. 3 Ml. 12 kr.	
2) H. P. Fons s — Helge, Yrsa og Hroars Saga v. Dehleñschläger	2 — " — " —
3) Th. Jensen — Goldsmiths Vicar of Bakefield, overi. paa Fransl	1 — 2 — 4 —
4) N. D. Bloch — Nordens Guder af Dehleñschläger	2 — " — " —
5) N. Ørting — 400 Fortællinger, sam- lede af Mau	1 — 4 — 8 —
6) H. H. Gaarn — Den lille Hornblæ- ser af Holst	1 — 1 — " —
	9 Mdr. 5 Ml. 8 kr.

Altjaa et Overstud af 4 £., der foies til Menterne for næste Åar.

9. Det Nissenske Legat,

hvil Menter, efter Fradrag af Negustabeforernes Salair 20 Mdr., udgjore 506 Mdr. 60 £., blev i Overensstemmelse med Fundatsen, den 18de December s. A. af Lærerne tillagt følgende dertil qualificerede Disciple:

A. Uformuende Forældres Sonner:

1) J. H. Gundelach	30 Mdr.
2) E. Thrané	20 —
3) M. Jensen	20 —
4) L. Launy	40 —
5) H. Schjerup	30 —
6) N. Nielsen	40 —
7) Th. Johansen	30 —
8) Th. Funch	20 —
9) A. Lauritsen	20 —
10) C. Arngen	20 —
11) F. Møller	20 —
12) D. Næ	20 —
13) G. Staack	20 —
14) B. Arngen	20 —
15) P. Severin	20 —
16) G. Lassen	20 —
17) L. Boggild	15 — 28½ £.

B. Ikke uformuende Forældres Sonner:

1) L. Lazarus	10 Mdr.
2) H. Bay	10 —
3) B. Saabye	20 —
4) M. Bassé	10 —
5) Th. Jensen	10 —

6) A. Flensborg	10	—
7) A. Decker	10	—
8) B. Flensborg	10	—
9) N. Bloch	11	— 31½ ƒ.

Af disse Summer blev det Halve udbetaalt, og det Halve
oplagt til Disciplenes Afgang til Universitetet.

De offentlige Examina

i Aarhuus Cathedralskole i Juni og Juli 1855.

Til **Afgangsexamens** anden Deel have jaar 8 Disciple indstillet sig og til første Deel 13. De skriftlige Prover aflagdes den 23de, 25de og 26de Juni; de mundtlige Prover afholdes følgende Dage:

Bærelset A.

Bærelset B.

Mandagen den 9de Juli.

9-12. VII Cl. Mathematik.		9-1. VI Cl. Nydfl.
4-6. VII Cl. Religion.		

Tirsdagen den 10de Juli.

9-12. VII Cl. Latin.		9-1. VI Cl. Naturhistorie.
4-7. VII Cl. Græsk.		

Onsdagen den 11te Juli.

9-12. VII Cl. Mathematik.		9-1. VI Cl. Fransfl.
4-6. VII Cl. Historie.		
6-7. VII Cl. Hebraisk.		

Torsdagen den 12te Juli.

9-12. VII Cl. Naturlære.		9-1. VI Cl. Geographie.
--------------------------	--	-------------------------

De skriftlige Prover ved **den almindelige Hovedexamen** aflagdes samtidig med de skriftlige Prover ved **Afgangsexamen**. De mundtlige Prover afholdes i følgende Orden:

Løverdagen den 7de Juli.

Bærelset A.

Bærelset B.

9-11. VII Cl. }	Naturlære.		9-10. VI Cl. }	Nydfl.
11-12. V Rd.			10-1. II Cl.	
4-5. III Rd.	Geographie.		4-5. IV Rd.	}
5-8. V Cl.	Græsk.		5-7. II Cl.	Fransfl.

Bærelset C.

9-11.	IV Cl.	Latin.
11-1.	I Cl.	Geographie.
4-7.	III Cl.	Nydfl.
7-8.	III Rd.	Dansk.

Mandagen den 9de Juli.

Værelset C.	Værelset D.
9—10. VI El. } Geographie.	4—6. IV El. Graek.
10—12. II El. } Historie.	6—8. I El. Historie.
4—7. VII El. Historie.	
7—8. V Rel. Fransl.	

Tirsdagen den 10de Juli.

Værelset C.	Værelset D.
9—10. VI El. } Fransl.	4—6. IV El. Religion.
10—1. III El. }	6—7. IV Rel. Religion.
4—7. V El. Arithmetik og Geo-	
metrie.	

Onsdagen den 11te Juli.

Værelset C.	Værelset D.
9—10. VI El. } Naturhistorie.	1—5. III Rel. Engelsl.
10—12. II El. }	5—7. IV El. Dansl.
4—5. V Rel. }	
5—6. IV Rel. }	
6—8. III Rel. }	Geometrie.

Torsdagen den 12te Juli.

Værelset C.	Værelset D.
9—11. V El. } Fransl.	9—10. V Rel. } Naturhist.
11—1. III Rel. }	10—12. IV El. }

fredagen den 13de Juli.

Værelset A.	Værelset B.
9—12. VII El. Latin.	9—11. V El. Historie.
4—7. VI El. Historie.	11—1. III El. Dansl.
	4—5. V Rel. }
	5—6. IV Rel. }
	6—7. III Rel. }

Værelset C.
9—11. III El. Geographie.
11—1. I El. Religion.
4—5. IV Rel. Dansl.
5—7. II El. Religion.

Løverdagen den 14de Juli.

Værelset A.	Værelset B.
9—12. VII El. Religion.	9—12. V El. Latin.
12—1. VII El. Hebraisk.	12—1. V Rel. Engelsl.
4—7. VI El. Religion	4—7. IV El. Arithmetik og Geometrie.

Værelset C.

- 9—10. IV Rel. Naturlære.
10—12. III Cl. Naturhistorie.
4—5. IV Rel. Geographic.
5—7. III Cl. Historie.

Mandagen den 16de Juli.

Værelset A.

- 9—12. VII Cl. Greæst.
4—7. VI Cl. Geometrie.

Værelset B.

- | 9—12. VI Cl. Arithmetik.
| 4—6. V Cl. } Religion.
| 6—7. III Rel. }

Værelset C.

- 9—10. V Rel. } Geographic.
10—12. IV Cl. }
4—5. IV Rel. } Naturhistorie.
5—7. I Cl. }

Tirsdagen den 17de Juli.

Værelset A.

- 9—12. VI Cl. Latin.
4—5. V Rel. } Religion.
5—7. III Cl. }

Værelset B.

- | 9—12. IV Cl. } Historie.
| 12—1. IV Rel. }
| 4—6. V Cl. Geographic.
| 6—8. I Cl. Dansk.

Værelset C.

- 9—11. V Cl. } Indst.
11—1. I Cl. }
4—6. II Cl. Historie.
6—7. III Rel. Naturhistorie.

Onsdagen den 18de Juli.

Værelset A.

- 9—1. VII Cl. Arithmetik og
Geometrie.
4—6. V Cl. Naturhistorie.
6—8. II Cl. Dansk.

Værelset B.

- | 9—12. VI Cl. Greæst.
| 4—6. IV Cl. } Indst.
| 6—7. IV Rel. }

Værelset C.

- 9—10. V Rel. Historie.
10—12. IV Cl. Fransk.
4—7. III Cl. Latin.
7—8. III Rel. Historie.

Torsdagen den 19de Juli,

kl. 8 Formiddag, begynder Proven over de Disciple, der ere anmeldte til Optagelse i Skolen.

Fredagen den 26de Juli
afholdes Lærermodet, for at bestemme Disciplenes Opstilling i
Klasserne.

Løverdagen den 21de Juli,
Kl. 10 Formiddag, foretages Translocationen.

Umiddelbart efter denne begynder Sommerferien, som vedvarer til Torsdagen den 23de August, paa hvilken Dag Undervisningen i det nye Skoleaar til sedvanlig Tid tager sin Begyndelse. Samme Dags Formiddag, kl. 8, prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple, som have været forbindrede fra at indfinde sig ved Proven den 19de Juli.

Det vilde være særdeles opmuntrende saavel for Lærerne som for Disciplene, om de ærede Førstelære eller Børger saavelsom enhver Anden, der interesserer sig for den Undervisning, Skolen tilbyder, ret ofte vilde bære disse offentlige Prøver med deres Mærverelse, hvortil de bervedt arbejdsagt indbydes.

Märburg, den 1ste Juli 1855.

Digitized by srujanika@gmail.com

